

Vejleder:

Hans Vistisen

Udarbejdet af:

Helle Lei

Thomas Møller Nielsen

Kandidatafhandling, januar 2010

[REGNSKABSMÆSSIG BEHANDLING AF LEASING]

- med fokus på diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard for leasing fra marts 2009

Forord

Dette speciale er udarbejdet som led i gennemførelsen af cand.merc.aud studiet på Aalborg Universitet. Specialet er udarbejdet i perioden 21. september 2009 til 11. januar 2010.

Formålet med specialet er at udarbejde en større selvstændig afhandling af relevans for en statsautoriseret revisors virke. Specialet skal dokumentere vores færdigheder i at anvende videnskabelige teorier og metoder under arbejdet med et afgrænset fagligt emne.

Emnet, der behandles i dette speciale, er den regnskabsmæssige behandling af leasing ifølge IAS 17. Opgaven tager udgangspunkt i diskussionsoplægget til en ny international regnskabsstandard udarbejdet i fællesskab af IASB og FASB.

Målgruppen for denne opgave er som udgangspunkt vejleder og censor. Specialet henvender sig endvidere til øvrige personer med interesse i den regnskabsmæssige behandling af leasing under IFRS.

Aalborg, den 11. januar 2010

Thomas Møller Nielsen

Helle Lei

Indholdsfortegnelse

1 Summary	1
2 Indledning	3
3 Problemstilling	5
4 Problemformulering	5
5 Metode	6
6 Afgrænsninger	7
7 IAS 17	9
7.1 Begrebsramme	9
7.1.1 IFRIC 4	10
7.2 Klassifikation	11
7.3 Første indregning	12
7.3.1 Finansiell leasing	12
7.4 Efterfølgende indregning og måling	14
7.4.1 Eksempel på indregning og måling	15
8 Kritik af IAS 17	17
8.1 Korrektur af årsrapporter med operationel leasing	17
8.2 Skillelinje mellem operationel og finansiell leasing	18
8.3 Manglende indregning af operationel leasing	19
8.4 Delkonklusion på kritik af IAS 17	21
9 Oplæg til en ny regnskabsstandard	22
9.1 Begrebsramme	23
9.2 Fremgangsmåde i forhold til leasingtagers regnskab	24
9.3 Første indregning	28
9.3.1 Forpligtelsen til at betale leasingydelser	28
9.3.2 Brugsretten til det leasede aktiv	28
9.4 Efterfølgende måling	29
9.4.1 Forpligtelsen til at betale leasingydelser	29
9.4.2 Brugsretten til det leasede aktiv	30
9.5 Leasing med optioner	31
9.5.1 Leasingaftaler med valgmulighed om perioden	31
9.5.2 Fastsættelse af leasingperioden	33
9.5.3 Faktorer til betragtning ved fastsættelse af leasingperioden	33
9.5.4 Revurdering af leasingperioden	35
9.5.5 Leasingaftaler med køboptioner	37
9.5.6 Tilgang ved leasingaftaler med både købs- og forlængelsesoptioner	38
9.6 Betingede leasingydelser og garanti på restværdi	39
9.6.1 Betingede leasingydelser	39
9.6.2 Restværdigaranti	42
9.6.3 Tilgang ved leasingaftaler med både forlængelsesoptioner og restværdigaranti	44
9.7 Præsentation	45
9.7.1 Forpligtelsen til at betale leasingydelser	45
9.7.2 Brugsretten til et aktiv	45
9.7.3 Resultatopgørelsen	46
9.7.4 Pengestrømsopgørelsen	46

10 Løsning af kritikpunkter til IAS 17.....	47
10.1 Delkonklusion vedrørende løsning af kritik af IAS 17	49
11 Analyse af diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard.....	50
11.1 Udvælgelse af kommentarer	50
11.1.1 Begrundelse for valg:	51
11.1.2 Begrundelse for fravalg:.....	52
11.1.3 Generelle bemærkninger fra virksomheder og organisationer.....	53
11.2 Udvælgelse af spørgsmål	54
11.3 Begrebsramme	54
11.3.1 Begrebsramme lig de gældende standarder	56
11.3.2 "Ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler	60
11.3.3 Delkonklusion.....	64
11.4 Fremgangsmåde i forhold til leasingtagers regnskab	65
11.4.1 Analyse af rettigheder og forpligtelser i simple leasingaftaler.....	65
11.4.2 Brugsretten til et aktiv og forpligtelsen til at betale leasingydelse.....	68
11.4.3 Ét aktiv og én forpligtelse	72
11.4.4 Delkonklusion.....	76
11.5 Første indregning	77
11.5.1 Første indregning af forpligtelsen.....	78
11.5.2 Første indregning af aktivet	82
11.5.3 Delkonklusion.....	84
11.6 Efterfølgende måling.....	86
11.6.1 Efterfølgende måling af forpligtelse og aktiv.....	86
11.6.2 Valgmulighed om efterfølgende måling af forpligtelsen til dagsværdi	89
11.6.3 Revurdering af lånerenten	91
11.6.4 Afskrivning eller leasingydelse	93
11.6.5 Delkonklusion.....	94
11.7 Leasing med optioner	95
11.7.1 Den mest sandsynlige leasingperiode	96
11.7.2 Revurdering af leasingperioden	99
11.7.3 Købsoptioner.....	100
11.7.4 Delkonklusion.....	101
11.8 Betingede leasingydelse og garanti på restværdi	102
11.8.1 Betingede leasingydelse inkluderet i forpligtelsen til at betale leasingydelse	103
11.8.2 Måling af betingede forpligtelser	105
11.8.3 Revurdering af betingede forpligtelser.....	108
11.8.4 Effekt af revurdering af betingede forpligtelser	110
11.8.5 Behandling af restværdigaranti	113
11.8.6 Delkonklusion.....	114
11.9 Præsentation.....	116
11.9.1 Separat præsentation af forpligtelse til at betale leasingydelse	117
11.9.2 Præsentation af brugsretten til aktivet	118
11.9.3 Delkonklusion.....	119
11.10 Sammenfatning af IAS 17, diskussionsoplægget og vores holdninger	120
11.11 Effekt af den foreslåede nye regnskabsstandard	123

11.11.1 Carlsberg Group	124
11.11.2 Dampskibsselskabet NORDEN A/S	125
11.11.3 Effekt	126
11.12 Delkonklusion vedrørende diskussionsoplægget	128
12 Konklusion	131
13 Perspektivering	134
14 Litteraturliste	135
15 Ansvarsliste	137
16 Bilag 1	139

1 Summary

This thesis is part of the Business Economics and Auditing programme at Aalborg University and focuses on the accounting treatment of leases on the basis of the existing IAS 17 and the discussion paper prepared by the IASB and FASB on a new accounting standard for leases.

Leasing is a financing concept which is really prospering, and focus has therefore increased on correct accounting treatment of these. Also, the treatment of leases in the annual report can have a great impact on the readers of financial statements.

The applicable accounting standard for leases, IAS 17, has been criticised for dividing leases into two categories: operating leases and finance leases. The criticism is based on the accounting treatment in the two categories being completely different from one another, finance leases being recognised in the balance sheet and operating leases being recognised directly in the income statement. The criteria used for classification of the lease contracts into either of the two categories have been accused of not being explicit enough as well as making it possible to form the contract to fit in with the preferred classification. The discussion paper prepared by the IASB and FASB solves this problem as the paper states that also operating leases must be recognised in the annual report.

The assessment is therefore that the discussion paper increases the information value to the reader of financial statements, as both operating leases and finance leases are to be recognised in the annual report, by which the reader of financial statements obtains increased comparability between individual annual reports.

The IASB and FASB have asked enterprises and organisations to comment on each item of the discussion paper in order to obtain their opinions on the suggestions made in the paper. A total of 300 enterprises and organisations chose to comment on the discussion paper. We have selected six organisations and enterprises, analysed their responses and in this connection made our own assessment of each area. From this, new problems have arisen with regard to the suggestions, and in few areas we even find better alternatives to the suggestions made by the IASB and FASB.

New problems arise when applying the discussion paper prepared the IASB and FASB. As a rule, the previous dividing line from IAS 17 between operating lease and finance lease is estimated to be replaced by a new dividing line between lease contracts on one side and service contract on the other side. Furthermore, the suggestion made in the discussion paper is more comprehensive than the previous IAS 17, and expenses in connection with the statement of operating leases, options and contingent lease payments are estimated to increase as a consequence of the new standard. Our assessment is that this might result in increased expenses for financial statements preparations compared to the increased information value obtained.

In relation to the prepared discussion paper from the IASB and FASB, we and the selected enterprises and organisations find better alternatives to some of the areas mentioned.

In the discussion paper, the IASB and FASB choose to measure options according to “the most likely lease term”, and the IASB choose to measure contingent lease payments and residual value guarantees on the basis of a probability weighted value. We believe that a better alternative would be to apply the “more likely than not” method, which takes several of the same factors into account.

The IASB and FASB discuss in their discussion paper whether non-core assets and short-term lease contracts should be excluded from a new accounting standard for leases. In this context, we believe that instead a materiality consideration, cf. IAS 1, should be applied.

Overall we assess that the IASB and FASB’s discussion paper for a new accounting standard will solve many of the existing problems surrounding the current IAS 17 and thereby increase the information value of the annual report. However, the fact that the IASB and FASB have not prepared an accounting standard for lessor and still disagree internally on parts of the discussion paper makes a conclusive assessment difficult to make. Therefore, we have only pointed out those problems that we believe will arise if further measures are not taken in this area as well as suggested other methods where assessed that better alternatives exist.

2 Indledning

Globaliseringen påvirker os i stigende omfang, hvilket også ses i lyset af finanskrisen, som har ramt den globale økonomi på rekordtid. Landegrænser flyder ud og virksomhederne arbejder og handler til stadighed mere og mere med hinanden på tværs af landegrænser.

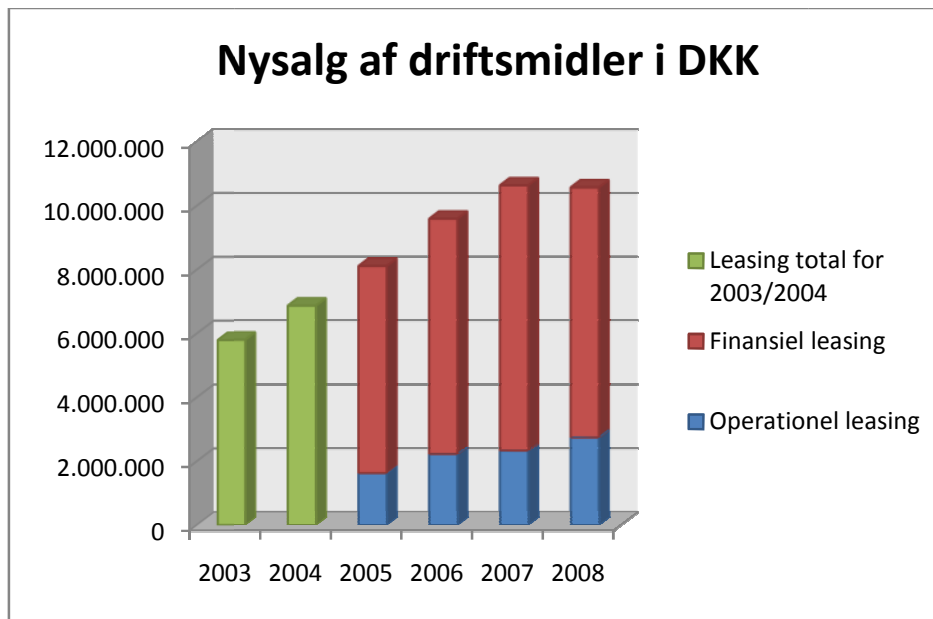
Konkurrencen og kapitalstrømmene på markedet bliver stærkere, og dermed får benchmarking samt sammenligning af virksomheders regnskaber øget fokus. Men det faktum at årsrapporterne for de enkelte selskaber udarbejdes ud fra lokal regnskabspraksis gør, at årsrapporterne på tværs af grænserne bliver svære at sammenligne. Derfor besluttede EU¹ i 2002, at alle børsnoterede selskaber med regnskabsår, der starter d. 1. januar 2005 eller senere, skal udarbejde koncernregnskaberne efter de internationale regnskabsstandarder, IFRS, som udstedes af International Accounting Standards Board (IASB).

Ligeledes har IASB indgået et samarbejde med the US Financial Accounting Standards Board (FASB) kaldet *2006 Memorandum of Understanding (updated in 2008)*², hvor de i fællesskab vil gøre IFRS og United States Generally Accepted Accounting Principles (U.S. GAAP) forenelige og dermed skabe mere sammenlignelighed for regnskaberne på tværs af landegrænser.

I den forbindelse er IASB og FASB i gang med at udarbejde en fælles regnskabsstandard for leasing. Leasing er en finansieringsform, som er i fremgang, idet selskaber i stigende omfang leaser produktionsudstyr, biler mv. Jf. nedenstående Figur 1 Nysalg af driftsmidler ses det, at nysalget på den samlede leasing er steget fra 5,8 mia.kr. i 2003 til 10,6 mia.kr. i 2008 svarende til en stigning på 83%. Derudover ses en stigning på den finansielle leasing på 20% fra 2005 til 2008 og en stigning på operationel leasing på 71% i samme periode.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 1606/2002

² <http://www.iasb.org/Current+Projects/Memorandum+of+Understanding+with+the+FASB.htm>

Figur 1 Nysalg af driftsmidler³

Den øgede interesse for leasing har gjort de nuværende internationale regnskabsstandarde højt aktuelle, og sondringen imellem operationel og finansiell leasing er tilsvarende aktuell som følge af forskelligheden i den regnskabsmæssige behandling heraf. IASB og FASB har i marts 2009 udarbejdet et diskussionsoplæg, som skal danne grundlag for debatten omkring denne nye standard.

Idet leasing som nævnt anvendes i større og større omfang, er en stor mængde virksomheder og interesseorganisationer påvirket af eventuelle ændringer i de internationale regnskabsstandarde, og derfor gives der af IASB og FASB mulighed for at kommentere på det udarbejdede diskussionsoplæg. IASB og FASB forventer efter gennemgangen heraf samt yderligere analyser at have et udkast til den nye regnskabsstandard klar i 2. kvartal 2010 samt en endelig regnskabsstandard for leasing i 1. halvår 2011.⁴

³ Statistisk materiale modtaget fra Finans og Leasing, der er en interesseorganisation for danske finansieringsselskaber, jf. bilag 1 (vi har ikke mulighed for at se opdelingen mellem operationel og finansiell leasing tidligere end 2005, hvorfor kun totalen på leasing vises for 2003 og 2004)

⁴ www.iasb.org

3 Problemstilling

Leasing er en vigtig finansieringskilde for virksomheder, og omfanget af leasingaktiviteter er som nævnt stigende. Derfor er det væsentligt, at indregningen i virksomhedernes regnskaber, for regnskabslæsere, giver et fuldstændigt og forståeligt billede af virksomhedens finansielle stilling og herunder af dens leasingaktivitet.

Den nuværende regnskabsstandard IAS 17 har været udsat for megen kritik bl.a. på området omkring, hvorvidt virksomhedernes regnskaber viser et komplet og forståeligt billede af virksomheden. Set ud fra regnskabslæserens synsvinkel, som eksempelvis långivers, er det bredt kendt, at disse ved vurdering af en virksomheds regnskab korrigerer balancen for de noteoplyste forpligtelser fra operationel leasing for at få det samlede billede af virksomheden.

Vi ønsker kort at redegøre for den kritik, som den nuværende IAS 17 har været udsat for.

IASB og FASB har på baggrund af kritikken af de gældende internationale regnskabsstandarde, IFRS samt US GAAP, i fællesskab ønsket at lave en ny international regnskabsstandard, hvilket i marts 2009 resulterede i et diskussionsoplæg med komitéernes indledende forslag til en ny standard. Forslaget går i første omgang på den regnskabsmæssige behandling af leasing i leasingtagers regnskab. Spørgsmålet er så blot, om denne er anvendelig samt om det foreslåede vil medføre nye problemstillinger? Og løser den foreslåede standard kritikpunkterne af IAS 17?

4 Problemformulering

Vil problemerne fra den nuværende IAS 17 blive løst ved implementering af IASB og FASB's diskussionsoplæg til en ny regnskabsstandard for leasing? Skaber diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard for leasing mere informationsværdi for regnskabslæsere? Vurderes det, at der i forbindelse med det af IASB og FASB foreslåede opstår nye problemstillinger, og anses der at være bedre alternativer?

5 Metode

Den første del af specialet består af en beskrivelse af de gældende regler for leasing ifølge IAS 17 samt en redegørelse af problemer med den nuværende praksis. Anden del beskriver det indledende forslag til en ny regnskabsstandard, og i den sidste del af specialet laves først en vurdering af, hvor vidt kritikpunkterne af den gældende IAS 17 løses ved forslaget til en ny regnskabsstandard samt en vurdering af anvendeligheden og alternativerne til det foreslåede i diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard på leasing.

Første del af specialet er opbygget således, at der indledningsvist laves en beskrivelse af de nuværende internationale regler for leasing gældende for danske børsnoterede selskaber i IAS 17. Herefter redegøres der for den kritik, som IAS 17 har været udsat for.

Den efterfølgende del af opgaven består af en beskrivelse af de indledende forslag fra IASB og FASB til en ny regnskabsstandard på leasing, hvor der i lighed med diskussionsoplægget med de indledende forslag tages udgangspunkt i leasingtagers regnskabsmæssige behandling af leasing.

Herudfra laves der en vurdering af, om kritikpunkterne af den gældende IAS 17 udbedres i den foreslåede nye behandling af leasing i leasingtagers regnskab.

I den sidste del af specialet laves en vurdering af anvendeligheden og alternativerne til IASB og FASB's forslag. Herunder inddrages udvalgte kommentarer fra virksomheder og organisationer til IASB og FASB's diskussionsoplæg. Der laves desuden en overordnet vurdering af effekten af den nye regnskabsstandard for enkelte, udvalgte virksomheders regnskaber. Her udvælges én tilfældig virksomhed og én virksomhed, der har væsentlige operationelle leasingaftaler for at se den overordnede effekt af den foreslåede nye standard.

6 Afgrænsninger

Der er i opgaven foretaget en række afgrænsninger for at begrænse omfanget af specialet samt for at få mulighed for at lave en dybdegående opgave.

Der ses i opgaven ikke på FASB's nuværende standard SFAS 13, *Accounting for leasing*, samt evt. kritik af denne. Dog inddrages FASB's holdninger til den i fællesskab forslåede nye regnskabsstandard i opgaven – også når denne er i strid med IASB's holdninger.

På samme vis inddrages den danske regnskabspraksis ifølge Årsregnskabsloven heller ikke i specialet, da der her er fokus på de internationale regnskabsstandarder gældende på tværs af landegrænser.

I lighed med IASB og FASB's diskussionsoplæg for den nye standard for leasing inddrages ændringer af regnskabsmæssig behandling af leasing for leasinggivers regnskab ikke i specialet, da der hertil endnu ikke er lavet konkrete forslag af IASB og FASB.

Vi afgrænser os fra at inddrage andre foreliggende diskussionsoplæg samt udkast til regnskabsstandarder på øvrige områder som for eksempel IASB og FASB's diskussionsoplæg til Præsentation fra oktober 2008. Dog kan enkelte områder fra IASB og FASB's øvrige projekter inddrages, så vidt de udvalgte virksomheder og organisationers kommentarer til diskussionsoplægget, der behandles i afsnit 11 Analyse af diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard, omfatter områder herfra.

Den regnskabsmæssige behandling af sale and leaseback transaktioner inddrages ikke i specialet, da IASB og FASB endnu ikke har truffet en foreløbig beslutning omkring den regnskabsmæssige behandling heraf. På samme vis medtages heller ikke øvrige punkter fra diskussionsoplæggets kapitel 9 med områder for endnu ikke behandlede områder af IASB og

FASB såsom tidspunkt for første indregning, indledende direkte omkostninger og leasingaftaler med indbyggede serviceaftaler. Dog omtales disse i det omfang områderne inddrages i kommentarerne fra de udvalgte virksomheder og organisationer i afsnit 11 Analyse af diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard.

Specialet tager udgangspunkt i den gældende IAS 17, diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard for leasing fra marts 2009 samt udvalgte kommentarer fra virksomheder og organisationer uploadet på IASB's hjemmeside senest 17. juli 2009. Dermed inddrages eventuelt yderligere beslutninger fra IASB og FASB's møder, og diskussioner i forbindelse hermed, efter marts 2009, ikke i specialet for at sikre en ensartet tilgang til diskussionsoplægget set i forhold til kommentarerne og for at undgå misforståelser til det gennemgåede.

I specialet inddrages kommentarer fra udvalgte virksomheder og organisationer ved kritikken af den foreslåede nye regnskabsstandard. Heri bemærkes det dog, at kommentarerne ikke i alle tilfælde er lige konkrete. Herudfra har vi forsøgt at fortolke svarerne, men ind imellem har svarene været så tynde, at vi ikke har kunnet tolke dem yderligere. Samtidig svarer de adspurgte ikke altid på de stillede spørgsmål.

7 IAS 17

Dette afsnit har til formål at skitsere den gældende regnskabsstandard for leasing, IAS 17. Regnskabsstandarden omfatter leasingtager og leasinggiver. Som nævnt under afgrænsninger vil vi i det følgende udelukkende beskæftige os med leasingtager.

I afsnittet vil de væsentligste hovedtræk for regnskabsstandarden blive opsummeret, som efterfølgende skal danne grundlag for sammenholdelse til den foreslåede nye regnskabsstandard samt vores forslag til eventuelle ændringer.

Det samlede afsnit nedenfor er skrevet ud fra Internationale regnskabsstandarde (IFRS) – herunder IAS og fortolkningsbidrag pr. 1. januar 2007 og Indsigt i årsregnskabsloven – KPMG's praktiske guide til forståelse af loven.

7.1 Begrebsramme

I IAS 17 defineres leasing som ”En leasingkontrakt er en aftale, ifølge hvilken leasinggiver for en aftalt periode overdrager brugsretten til et aktiv til leasingtager mod en eller flere betalinger”⁵

IAS 17 finder anvendelse på den regnskabsmæssige behandling af alle leasingkontrakter, med undtagelse af følgende:

- Leasingkontrakter for efterforskning og anvendelse af mineraler, olie, naturgas og lignende ikke-regenererende ressourcer, og
- Licensaftaler vedrørende eksempelvis spillefilm, videooptagelser, skuespil, manuskripter, patenter og rettigheder.

⁵ Internationale regnskabsstandarde (IFRS) – herunder IAS og fortolkningsbidrag pr. 1. Januar 2007, IAS 17

Yderligere finder standarden ikke anvendelse som målegrundlag for:

- Ejendomme, som besiddes af leasingtager, og som regnskabsmæssigt behandles som investeringsejendomme,
- Investeringsejendomme, som udlejes af leasinggiver gennem en finansiell leasingkontrakt,
- Biologiske aktiver som besiddes af leasingtager gennem en finansiell leasingkontrakt , eller
- Biologiske aktiver, som udlejes af leasinggiver gennem en operationel leasingkontrakt.

Standarden anvendes på aftaler, der overfører brugsretten til aktiver, også selvom leasinggiver kan være pålagt at levere tjenesteydelser i forbindelse med driften eller vedligeholdelse af aktiverne. Standarden finder derimod ikke anvendelse på servicekontrakter og aftaler, der ikke overlader brugsretten til aktiver fra en part til en anden.

7.1.1 IFRIC 4

Som et supplement til definitionen af anvendelsesområdet for IAS 17 har International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) udarbejdet IFRIC 4. IFRIC 4 er udarbejdet med det formål at analysere og identificere leasingelementer, som ikke juridisk set anses for leasingaftaler. Vurderingen afhænger af følgende forhold:

- Opfyldelse af aftalen afhænger af brugeren af et specifikt aktiv eller aktiver og
- Aftalen indeholder en rettighed til at bruge et aktiv

Hovedpointen i IFRIC 4 er hermed, om aftalen fortrænger andre fra brugsretten til et bestemt aktiv og dermed ekskluderer normale salgs- og købsaftaler.

7.2 Klassifikation

IAS 17 opdeler leasingkontrakter i to kategorier, som er benævnt operationel og finansiell leasing. Den regnskabsmæssige behandling af disse to kategorier er vidt forskellig, og det er derfor vigtigt at sondre her imellem. Operationel leasing er negativt afgrænset i forhold til finansiell leasing, hvorfor kun klassifikationen for finansiell leasing vil blive gennemgået.

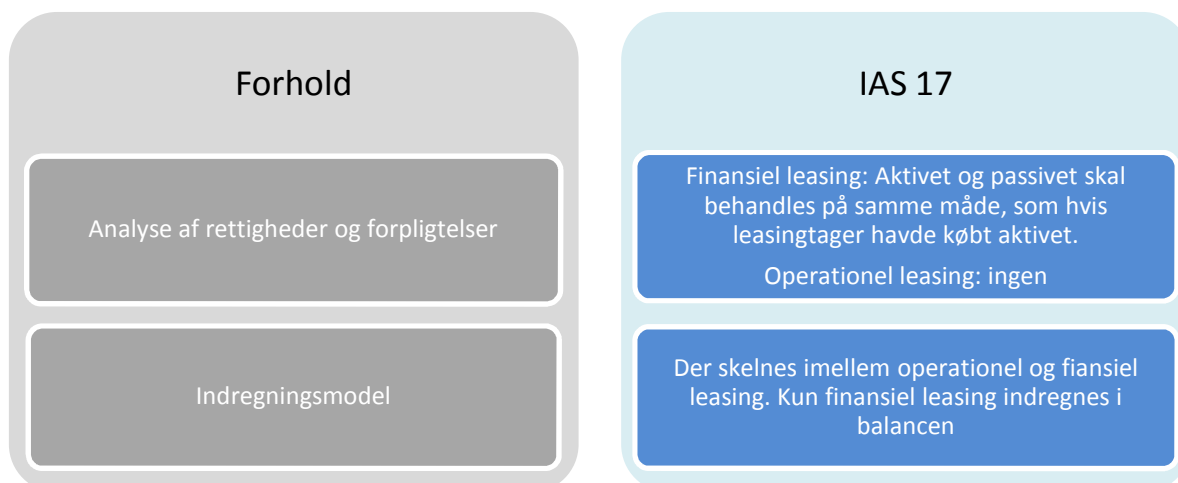
Finansiell leasing er jævnfør IAS 17 klassificeret som; *"En leasingkontrakt klassificeres som en finansiell leasingkontrakt, hvis alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et aktiv overdrages"*⁶.

For nærmere at klassificere, om der er tale om finansiell leasing, er der i IAS 17 anført følgende indikatorer:

- det er overvejende sandsynligt, at leasingtager vil overtage leasingaktivet på udløbstidspunktet for leasingaftalen
- leasingtager har en fordelagtig køboption eller lejeoption ved udløb
- leasingperioden dækker den væsentligste del af aktivets økonomiske levetid
- nutidsværdien af minimumsbetalingen til leasinggiver svarer stort set til aktivets kostpris/dagsværdi
- leasingaktivet er så specialiseret, at kun leasingtager kan anvende det
- ved ophør af leasingaftalen bæres leasinggivers tab af leasingtager
- gevinst eller tab for udsving i dagsværdier herunder tab ved aktivets undergang tilfalder leasingtager
- leasingtager har mulighed for at forlænge leasingkontrakten i en yderligere periode mod at betale en leje, som er mindre end markedslejen

En finansiell leasingaftale skal behandles på samme måde, som hvis leasingtager havde købt aktivet.

⁶ IAS 17, stk. 4

7.3 Første indregning

Opdelingen af leasing i de to ovennævnte kategorier har betydning for, hvordan de indregnes og måles i årsrapporten. Hvor finansiel leasing indregnes i balancen, skal operationel leasing blot oplyses i en note.

Første indregning af finansiel leasing foretages ved, at leasingaktivet indregnes i balancen til en opgjort kostpris, og forpligtelsen ligeledes indregnes i balancen. Indregning sker, når leasingtager har overtaget brugsretten til aktivet.

7.3.1 Finansiel leasing

Finansiel leasing måles ved første indregning til kostpris. Idet der er tale om leasing, er der ikke en given kostpris for aktivet, og der skal derfor opgøres en kostpris. Kostprisen opgøres som den laveste værdi af enten dagsværdien af aktivet eller nutidsværdien af minimumsydelserne med tillæg af eventuelle direkte startomkostninger.

7.3.1.1 Dagsværdi

Opgørelsen af dagsværdi foretages ud fra en forventning om, hvad aktivet er værd på datoen for indregning.

7.3.1.2 Nutidsværdi af minimumsleasingydelserne

Når nutidsværdien af minimumsleasingydelserne skal beregnes, skal følgende faktorer anvendes:

- Minimumsleasingydelserne
- Leasingperioden
- Diskonteringsfaktor

7.3.1.2.1 Minimumsleasingydelserne

Minimumsleasingydelserne er de ydelser, som leasingtager er forpligtet til at betale igennem leasingperioden samt eventuelle beløb, som er garanteret af leasingtager.

I den nuværende regnskabspraksis indregnes den regulerbare del af leasingydelserne for betingede leasingydelser baseret på leasingtagers præstation samt baseret på brugen af aktivet ikke i beregningen af minimumsleasingydelserne. De indregnes i stedet i den periode, hvor de opstår.

Modsat indregnes den regulerbare del af leasingydelserne for betingede leasingydelser baseret på prisændringer eller et indeks i beregningen af minimumsleasingydelserne med udgangspunkt i det nuværende niveau af det givne indeks. Enhver ændring i leasingydelserne, der følger af efterfølgende ændring i indekset, opkræves som omkostninger i de perioder, hvor de opstår.

7.3.1.2.2 Leasingperioden

Leasingperioden er den periode, som leasingtager som minimum har forpligtet sig til at lease aktivet. Yderligere omfatter leasingperioden også muligheden for at forlænge kontrakten, hvis dette vurderes som rimeligt sandsynligt.

7.3.1.2.3 Diskonteringsfaktor

Som diskonteringsfaktor anvendes den interne rente i leasingkontrakten, hvis denne er tilgængelig. Hvis dette ikke er tilfældet, skal leasingtagers alternative lånerente anvendes.

Forhold	IAS 17
Første indregning af forpligtelse	Laveste værdi af dagsværdi eller nutidsværdien af de forventede leasingydelse tilbagetiskonteret med den interne rente
Første indregning af aktiv	Kostpris svarende til den laveste værdi af dagsværdi eller nutidsværdien af de forventede leasingydelse tilbagetiskonteret med den interne rente
Leasingperiode	Den periode leasingtager som minimum har forpligtet sig til. Kan kun forlænges hvis det er "rimeligt sandsynligt"
Indregningsmetode	Et aktiv indeholdende de overvejende sandsynlige udnyttede optioner og en forpligtelse til at betale leasingydelse inkl. en restværdigaranti (dermed indregnes betingede leasingydelse ikke i forpligtelsen)
Udnyttelse af optioner	Indgår hvis rimeligt sandsynligt

7.4 Efterfølgende indregning og måling

Finansielle leasingaktiver skal indregnes og måles ligesom virksomhedens øvrige aktiver.

Leasingaktivet afskrives over leasingkontraktens løbetid, hvilket betyder, at aktivet er afskrevet til 0 ved leasingaftalens udløb. I de tilfælde hvor leasingtager overtager aktivet ved udløb af leasingaftalen, kan aktivet afskrives over dets forventede økonomiske levetid.

I forbindelse med leasingaktivet opstår der også et passiv. Passivet udtrykker lånet, som alternativt skulle være optaget, hvis virksomheden skulle have købt leasingaktivet. Nedenfor er der opstillet et eksempel for yderligere at uddybe målingen af leasingaktivet og passivet.

7.4.1 Eksempel på indregning og måling

En virksomhed har valgt at lease et aktiv. Det vurderes, at der er tale om en finansiell leasingaftale. Følgende oplysninger er givet:

- Leasingaftalen løber i 6 år
- Leasingydelsen udgør 45.000 kr.
- Ingen kendskab til dagsværdi
- Alternative lånerente udgør 7,69 %

Nutidsværdien af leasingydelseerne beregnes ud fra ovenstående oplysninger til 210.000 kr. Leasingkontraktens løbetid er 6 år og afskrivningerne bliver derfor 35.000 kr. om året.

ÅR	Leasing- ydelsen	Afskriv- ning	Rente 7,69 %	Omkost- ning i alt	Forskel i omk.	Aktiv	Leasing gæld
0						210.000	210.000
1	45.000	35.000	16.149	51.149	-6.149	175.000	181.149
2	45.000	35.000	13.931	48.931	-3.931	140.000	150.080
3	45.000	35.000	11.541	46.541	-1.541	105.000	116.621
4	45.000	35.000	8.968	43.968	1.032	70.000	80.589
5	45.000	35.000	6.197	41.197	3.803	35.000	41.787
6	45.000	35.000	3.213	38.213	6.787	0	0
	270.000	210.000	60.000				

Figur 2 Eksempel på opgørelse af finansiell leasing

Leasingaktivet indregnes under aktiverne i balancen og leasinggælden under passiverne. Leasingaktivet reduceres årligt med afskrivningerne på 35.000 kr., indtil aktivet i år 6 er fuldt afskrevet.

Leasinggælden reduceres årligt med leasingydelsen fratrasket renterne, indtil leasinggælden i år 6 udgør 0 kr.

Kolonnen benævnt "forskel i omk." viser, hvilken forskel leasingkontrakten ville have påvirket resultatopgørelsen med, hvis denne i stedet havde været opgjort som en operationel leasingkontrakt, og dermed ikke var blevet indregnet i balancen.

Forhold	IAS 17
Efterfølgende måling af passivet	Amortiseret kostpris
Valgmulighed om målig til dagsværdi	Nej
Efterfølgende måling af aktivet	Kostprismodellen (afskrivning over brugstiden)
Fald i værdi af aktiv: afskrivning eller leasingudgift	Afskrivning
Præsentation af forpligtelse til at betale leasingydelse	Samlet med de øvrige finansielle forpligtelser
Præsentation af brugsretten til et aktiv	Præsenteres sammen med lignende aktiver

8 Kritik af IAS 17

8.1 Korrektion af årsrapporter med operationel leasing

Når långivere, i form af banker og kreditinstitutter, samt investorer skal vurdere en virksomheds økonomiske situation, foretages der bl.a. en gennemgang af selskabets årsrapport, og i denne forbindelse anvendes ofte nøgletal til en del af vurderingen.

Et selskabs balance kan være væsentligt påvirket af, hvordan en given leasingkontrakt klassificeres i selskabets årsrapport. Indregnes leasingkontrakter som finansiel leasing, vil der fremgå et aktiv i balancen svarende til kostprisen samt en forpligtelse svarende til det lån, som alternativt skulle være optaget. Herved har långiver en mulighed for, at se selskabets samlede aktiver og forpligtelser og herved vurdere årsrapporten.

Har selskabet i stedet klassificeret leasingkontrakter som operationel leasing, vil der ikke fremgå noget aktiv eller passiv i balancen. I stedet vil forpligtelsen være oplyst i en note ud fra følgende uddrag af oplysningskravkravene (som er gældende for både operationel og finansiel leasing):

De samlede fremtidige minimumsleasingydelse i henhold til uopsigelige operationelle leasingkontrakter for hver af følgende perioder:

- indenfor 1 år,
- mellem 1 og 5 år, og
- senere end 5 år

En beskrivelse af væsentlige leasingordninger, og herunder tilstedeværelse af og vilkår for forlængelse eller købsret.

Ud fra ovenstående ses det, at der i forbindelse med vurdering af selskabets økonomiske situation er stor forskel på, hvilken klassifikation den enkelte leasingkontakt opnår i årsrapporten.

Det må formodes, at långivere som banker og kreditinstitutter har indsigt i udformningen af de enkelte årsrapporter samt ved, hvordan klassifikationen af leasingkontrakter påvirker årsrapporten. Herved kan de foretage korrektion til den anvendte indregning inden vurdering af årsrapporten.

Investorer er en bred gruppe af regnskabsbrugere, som har forskellige informationsbehov. Det vurderes, at professionelle investorer, som handler dagligt, har indsigt i den regnskabsmæssige behandling af leasingaktiver og herved har mulighed for at korrigere for indregningen af leasingaktiver i forbindelse med vurdering af årsrapporten for det enkelte selskab. Mindre investorer har måske ikke helt den samme indsigt i behandlingen af leasingaktiver i årsrapporten. Der er derved en risiko for, at de foretager en vurdering af årsrapporten på det forkerte grundlag, idet væsentlige leasingaktiver og passiver kan mangle ved vurderingen af årsrapporten, hvis leasingaktiverne er klassificeret som operationel leasing.

For begge grupper gælder det, at hvis der skal foretages sammenligning af flere virksomheder, skal det undersøges, hvilke indregningskriterier de enkelte virksomheder anvender med hensyn til leasing for at få et anvendeligt sammenligningsgrundlag.

Derudover kan det argumenteres, at oplysningskravene til noterne om operationelle samt finansielle leasingforpligtelser ikke er fyldestgørende, da der eksempelvis ikke specifikt er defineret, hvad der skal oplyses på optioner og betingede leasingydelse.

8.2 Skillelinje mellem operationel og finansiell leasing

Som beskrevet og eksemplificeret ovenfor er der meget stor forskel på, om leasingkontrakter klassificeres som finansielle eller operationelle leasingkontrakter.

Idet vurderingen af, om der er tale om operationel eller finansiell leasing, afhænger af en vurdering og skøn af en række faktorer, er der risiko for, at leasingkontrakter klassificeres forskelligt alt afhængig af, hvem der foretager vurderingen. Yderligere kan leasingtager have et ønske om at indregne leasingkontrakten på en bestemt måde i årsrapporten og derved forsøge at præge kontrakten i den retning som en form for regnskabsmanipulation. Definitionerne på operationel og finansiell leasing kan siges at være forholdsvis kompleks.

Der opstår ofte en gråzone i forbindelse med vurdering af følgende faktorer:

- Overvejende sandsynligt at leasingtager vil overtage leasingaktivet på udløbstidspunktet for leasingaftalen
- Leasingtager har en fordelagtig købsoption eller lejeoption ved udløb
- Leasingperioden dækker den væsentligste del af aktivets økonomiske levetid
- Nutidsværdien af minimumsbetalingen til leasinggiver svarer stort set til aktivets kostpris/dagsværdi

Som følge heraf kan der opstå situationer, hvor lignende leasingkontrakter indregnes forskelligt. Dette kan skabe uoverensstemmelser i flere situationer, hvis långiver eller investor eksempelvis sammenligner årsrapporter indenfor en given branche, skal der i hver af de anvendte årsrapporter foretages en gennemgang for at sikre, at der er konsistens i indregningen af leasingkontrakter for at skabe et korrekt grundlag for sammenligningen. Og selv en gennemgang vil ikke nødvendigvis kunne skabe klarhed herom, da man ud fra den anvendte regnskabspraksis ikke med sikkerhed vil kunne skelne, hvordan tvivlsfaktorer behandles.

8.3 Manglende indregning af operationel leasing

I følge IAS 17 er det som nævnt kun de leasingkontrakter, der klassificeres som finansielle leasingaftaler, som skal indregnes i årsrapporten. Men de ej-balanceførte poster fra operationel leasing, som långivere og investorer dog alligevel tager højde for i deres vurdering af en virksomheds økonomiske situation, kunne dog revurderes i forhold til opfyldelse af aktiv- og passivdefinitionerne ifølge IASB's Begrebsramme⁷ for herved at give et bedre billede af virksomheden.

Når man ser på opfyldelse af aktivdefinitionen, vurderes der ikke at være problem med opfyldelsen af, at det operationelle leasingaktiv hidrører fra en tidligere begivenhed samt at fremtidige økonomiske fordele herfra forventes at tilgå leasingtager.

⁷ Internationale regnskabsstandarder (IFRS) – herunder IAS og fortolkningsbidrag pr. 1. januar 2007, side 31 - 56

Spørgsmålet er nok nærmere, hvor vidt leasingtager kontrollerer leasingaktivet. Her kunne det argumenteres, at leasingtager i hvert fald i leasingperioden kontrollerer aktivet, da leasinggiver ikke kan siges at kontrollere aktivet, med mindre leasingtager misligholder forholdene i den indgåede leasingkontrakt.

Vedrørende passivdefinitionen anses forpligtelsen til at betale leasingydelser i en operationel leasingaftale for at være en aktuel forpligtelse, der hidrører fra en tidligere begivenhed, hvis indfrielse forventes at medføre et træk på leasingtagers økonomiske ressourcer.

I forhold til indregningskriteriet⁸ ifølge IASB's Begrebsramme vurderes det endvidere, at både aktivet og forpligtelsen ved operationel leasing kan indregnes, da

- det er sandsynligt, at en form for fremtidig økonomisk fordel forbundet med posten vil tilgå eller fragå leasingtager, og
- posten har en kostpris eller værdi, der kan måles pålideligt

Og uden indregning af operationel leasing er den nuværende IAS 17 blevet kritiseret for ikke at vise et fuldstændigt og forståeligt billede af virksomhedens leasingaktivitet.

⁸ Internationale regnskabsstandarder (IFRS) – herunder IAS og fortolkningsbidrag pr. 1. januar 2007, side 51

8.4 Delkonklusion på kritik af IAS 17

Opdelingen i IAS 17 på operationel og finansiell leasing er ikke hensigtsmæssig. Opdelingen skaber problemer for regnskabsbrugerne i forbindelse med vurdering af selskabets årsrapport. Når leasingkontrakter behandles som operationel leasing, foretager långivere og investorer korrektioner til årsrapporten for at vurdere de samlede aktiver og forpligtelser. Herudover er kravene til noteoplysningerne på både operationel og finansiell leasing ikke fyldestgørende, da det eksempelvis ikke specifikt er defineret, hvad der skal oplyses om optioner og betingede leasingydelser.

Opdelingen af leasingkontrakter i de to nævnte kategorier skaber også problemer, når der skal foretages sammenholdelse af regnskaber generelt, idet klassifikationen foretages ud fra vurdering og skøn af en række faktorer. Herved er der risiko for, at lignende aktiver indregnes forskelligt i årsrapporten, og herved øges kompleksiteten ved sammenholdelse af årsrapporterne.

Yderligere opfylder operationel leasing også aktiv- og passivdefinitionerne samt indregningskriteriet ifølge vores vurdering, hvilket også taler for, at sondringen ikke er hensigtsmæssig.

9 Oplæg til en ny regnskabsstandard

IASB og FASB har i fællesskab i marts 2009 offentliggjort et diskussionsoplæg til en ny regnskabsstandard for leasing, der i første omgang koncentrerer omkring leasing i leasingtagers regnskab. Ud fra oplægget har de modtaget kommentarer fra virksomheder og organisationer, hvoraf udvalgte kommentarer behandles senere i denne opgave.

Formålet med dette afsnit er at gennemgå IASB og FASB's diskussionsoplæg til en ny regnskabsstandard for leasing.

Det fælles projekt om leasing er en del af *2006 Memorandum of Understanding (updated in 2008)*⁹, hvor IASB og FASB anerkender deres forpligtelse til at udvikle forenelige regnskabsstandarder af høj kvalitet. Herunder vil IASB og FASB gøre deres eksisterende regnskabsstandarder fuldt forenelige hurtigst muligt og koordinere fremtidig arbejdsindsatser for at sikre, der opnås overensstemmelse, og at dette opretholdes.

Formålet med projektet er at udarbejde en væsentlig forbedret fælles regnskabsstandard på leasing, hvortil diskussionsoplægget er første skridt. På denne måde ønsker man blandt andet at rette op på den generelle kritik af den gældende regnskabsstandard.

I diskussionsoplægget fremgår det, at IASB og FASB ikke på alle punkter er enige. Som udgangspunkt redegøres der i det efterfølgende afsnit for IASB's oplæg til den nye regnskabsstandard, og de steder, hvor FASB har en anden holdning end IASB, inddrages dette i stedet under afsnit 11 Kritik af IASB og FASB's udkast til ny regnskabsstandard for leasing, hvor udvalgte virksomheder og organisationers holdninger til oplægget ligeledes inddrages.

Det samlede afsnit nedenfor er skrevet ud fra diskussionsoplægget: Leases – Preliminary Views.

⁹ Leases – Preliminary Views, side 16

9.1 Begrebsramme

IASB ligger i diskussionslægget op til, at den nye regnskabsstandard skal inddrage kontrakter under leasing i samme omfang som den nuværende IAS 17 jf. afsnit 7.1 Begrebsramme.

Alternativt kunne man have revurderet hele grundlaget for, hvornår en kontrakt er en leasingkontrakt, hvor det ifølge IASB og FASB ville blive relevant at se på servicekontrakter i forhold til brugsretten til et aktiv; når en leasingkontrakt medfører brugsretten til en del af et større aktiv samt kontrakter omfattende immaterielle aktiver.

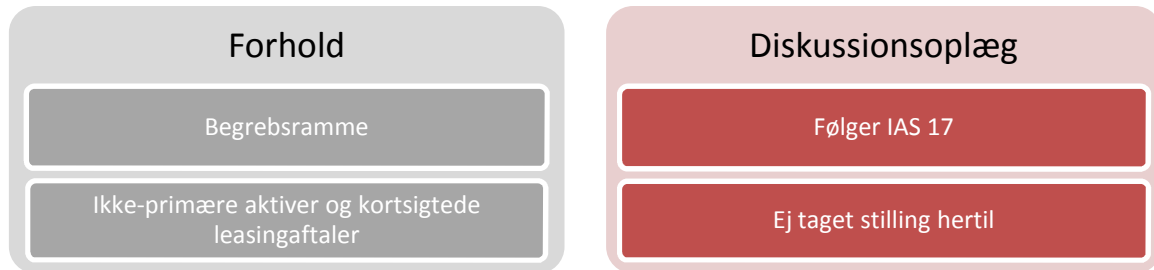
Årsagerne til, at komitéerne vælger at fastholde begrebsrammen for, hvad der indgår under leasing, er bl.a., at disse begreber er kendte af de påvirkede regnskabslæsere og – udarbejdere, og det vil derfor være lettere at forstå og implementere den nye standard. Desuden vurderes det, at der er forholdsvis klare retningslinjer i IFRIC 4 for, om en leasingkontrakt indgår i den gældende regnskabsstandard. Ved at fastholde omfanget i den nuværende regnskabsstandard er det endvidere muligt at fokusere på de større aspekter i den nye regnskabsstandard.

Dog er der nogle ulemper ved den valgte fremgangsmåde som eksempelvis, at kontrakter med lignende karakteristika så som serviceaftaler, brugsaftaler, vedligeholdelsesaftaler og leasingaftaler ikke behandles og indregnes ens. Leasingaftaler kan blive struktureret eller ”pakket ind” som en aftale om levering af en serviceydelse.

Derfor kan det blive nødvendigt, at udarbejde yderligere vejledning til at hjælpe med at skelne imellem betaling for serviceydelser og betaling for brugsretten til et aktiv. De gældende retningslinjer på området kan vise sig ikke at være fyldestgørende, når operationel leasing efter den foreslåede nye regnskabsstandard skal indregnes i balancen.

IASB har dog ikke taget stilling til, hvorvidt den nye regnskabsstandard skal inkludere områder som leasing vedrørende forskning og anvendelse af naturressourcer; ”ikke primære”

aktiver altså aktiver, der ikke er afgørende for driften af en virksomhed; og kortsigtede leasingaftaler.

9.2 Fremgangsmåde i forhold til leasingtagers regnskab

IASB og FASB har analyseret de rettigheder og forpligtelser, der opstår for leasingtager i forbindelse med en leasingkontrakt og er nået frem til, at selv i helt simple leasingkontrakter (dvs. både i de finansielle og operationelle leasingkontrakter) opstår:

- brugsretten til det leasede aktiv i leasingperioden,
- forpligtelsen til at betale leasingydelse, samt
- forpligtelsen til at returnere det leasede aktiv efter udløbet af leasingperioden.

Derudfra vurderer IASB, at aktivdefinitionen, jf. IASB's Begrebsramme¹⁰, er opfyldt for brugsretten til det leasede aktiv, da:

- leasingtager kontrollerer brugsretten til det leasede aktiv i leasingperioden, da leasinggiver ikke kan tilbagetage eller kan have adgang til aktivet uden accept fra leasingtager. Med mindre leasingtager bryder leasingkontrakten, så som manglende betaling af leasingydelse, så har leasingtager ubetinget ret til at bruge det leasede aktiv,
- kontrollen kommer fra tidligere begivenheder i forbindelse med underskrivning af leasingkontrakten og leveringen af det leasede aktiv og
- fremtidige økonomiske fordele vil tilgå leasingtager fra brugen af det leasede aktiv i leasingperioden.

¹⁰ Internationale regnskabsstandarder (IFRS) – herunder IAS og fortolkningsbidrag pr. 1. januar 2007, side 31 - 56

Ligeledes anses passivdefinitionen, jf. IASB's Begrebsramme, også at være opfyldt for forpligtelsen til at betale leasingydelse, da:

- leasingtager har en aktuel forpligtelse til at betale leasingydelse,
- denne forpligtelse udspringer fra tidligere begivenheder i forbindelse med underskrivning af leasingkontrakten eller levering af det leasede aktiv og
- forpligtelsen forventes at resultere i et træk på leasingtagers økonomiske ressourcer.

Derimod vurderes det af IASB, at passivdefinition, jf. IASB's Begrebsramme, ikke er opfyldt for forpligtelsen til at returnere det leasede aktiv efter udløbet af leasingperioden, selvom:

- leasingtager både har en aktuel forpligtelse til at returnere det leasede aktiv ved udløbet af leasingperioden og
- denne forpligtelse udspringer fra tidligere begivenheder i forbindelse med underskrivning af leasingkontrakten eller levering af det leasede aktiv

Men derudover vurderer IASB, at forpligtelsen ikke forventes at resultere i et træk på leasingtagers økonomiske ressourcer, da leasingtager efter udløbet af leasingperioden ikke længere har ret til at bruge det leasede aktiv, selvom dette stadig er i leasingtagers fysiske besiddelse. Her anses leasingtager for at varetage aktivet på vegne af tredje mand og har ikke ret til de økonomiske fordele, der er tilknyttet aktivet.

Dette er anskueliggjort i nedenstående skema, hvor følgende aktiver og forpligtelser kan identificeres:

Bekræftelse af rettighed Ret til at bruge et aktiv i leasing-perioden	Kontrol Juridisk ret etableret gennem leasing-kontrakten	Tidligere begivenhed Levering eller underskrift af leasing-kontrakten	Fremtidige økonomiske fordele Ja	Aktiv-definitionen opfyldt? Ja
Beskrivelse af forpligtelse Forpligtelse til at betale leasingydelse Forpligtelse til at returnere aktivet efter leasing-periodens udløb	Aktuel forpligtelse Juridisk forpligtelse etableret gennem leasing-kontrakten Juridisk forpligtelse etableret gennem leasing-kontrakten	Tidligere begivenhed Levering eller underskrift af leasing-kontrakten Levering eller underskrift af leasing-kontrakten	Træk på økonomiske ressourcer? Ja Nej, for leasing-tager har ikke retten til økonomiske fordele fra aktivet og skal ikke betale leasingydelse efter leasingperiodens udløb	Passiv-definitionen opfyldt? Ja Nej

Figur 3 Opfyldelse af aktiv- og passivdefinitionen i simple leasingaftaler¹¹

På baggrund af ovenstående gennemgang af opfyldelsen af aktiv- og passivdefinitionerne udleder IASB i første omgang, at den nuværende regnskabspraksis for operationel leasing er i modstrid med definitionerne for aktiver og passiver i IASB's Begrebsramme.

Derfor vil IASB udarbejde en ny regnskabsstandard, der anerkender de aktiver og forpligtelser, der opstår i en leasingaftale. Så i stedet for at behandle nogle leasingkontrakter som køb, som ved finansiell leasing, og andre leasingkontrakter som lejeaftaler, som ved operationel leasing, vil den nye metode behandle alle leasingkontrakter som anskaffelse af "retten til at bruge et aktiv" i leasingperioden. Dermed skal leasingtager indregne et aktiv, der udgør brugsretten til

¹¹ Leases – Preliminary Views, side 28

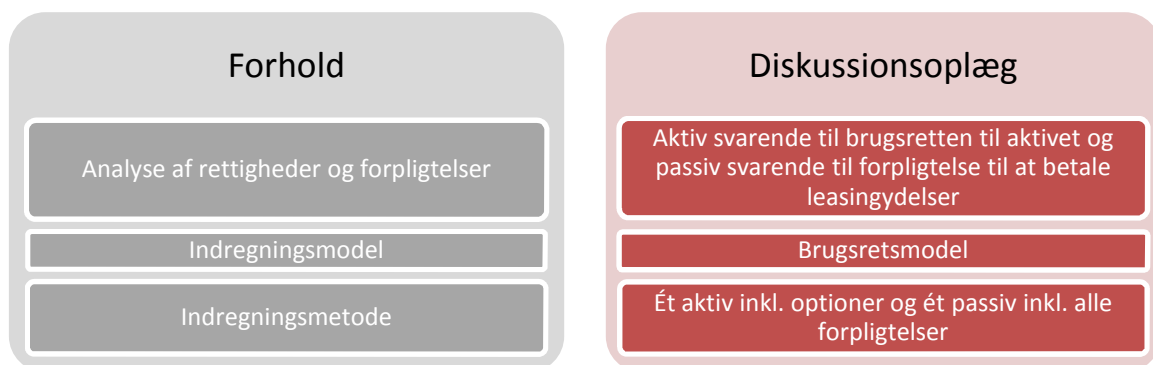
det leasede aktiv i leasingperioden (og dermed skal hele det underliggende aktivs værdi ikke indregnes) samt et passiv svarende til forpligtelsen til at betale leasingydelse.

Mange leasingkontrakter er dog mere komplekst sammensat end som så. Der kan være indarbejdet flere valgmuligheder som for eksempel mulighed for forlængelse af leasingperioden; mulighed for at opsig kontrakten inden leasingperiodens udløb; mulighed for at købe det leasede aktiv ved udløbet af leasingperioden; forpligtelse til at betale betingede leasingydelse ud fra indeks, forbrug mv. eller forpligtelse til at kompensere leasinggiver, hvis det leasede aktivs restværdi ved leasingperiodens udløb ligger under en fastsat værdi (en garanti på restværdien).

I sådanne mere komplekse leasingkontrakter vælger IASB og FASB, at leasinggiver skal indregne:

- ét aktiv for brugsretten til aktivet inkluderende de optioner, der er indarbejdet i kontrakten
- ét passiv for forpligtelsen til at betale leasingydelse inklusiv forpligtelse til at betale betingede leasingydelse og garantien på restværdien

Her fravælges det, at indregne de komplekse leasingaftaler pr. komponent i aftalen. Dette vælges, fordi komponenterne i en kontrakt ofte er indbyrdes forbundne, fordi lignende kontrakter derved kan indregnes forskelligt, hvilket mindsker sammenligneligheden for regnskabslæsere, og fordi dagsværdien af forlængelse eller opsigelse af en kontrakt er vanskelig at opgøre.

9.3 Første indregning

9.3.1 Forpligtelsen til at betale leasingydelser

IASB og FASB har indledningsvist besluttet, at første indregning af leasingtagers forpligtelse til at betale leasingydelser skal ske til nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente, da denne værdi tilnærmelsesvis svarer til dagsværdien.

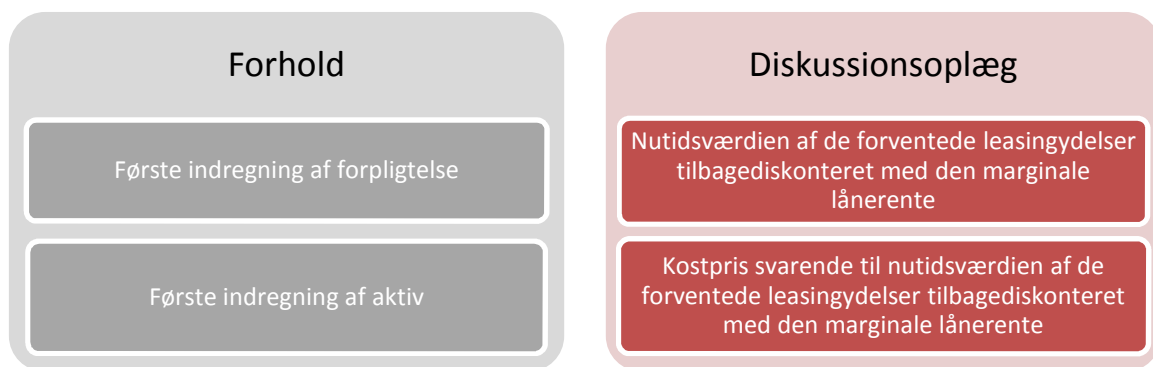
Dagsværdien kunne ifølge IASB og FASB som sådan ellers være at foretrække, da denne reflekterer de gældende markedsforhold, giver mere sammenlignelig information i og med den ignorerer virksomhedsspecifikke faktorer og er i tråd med behandlingen af nogle andre finansielle forpligtelser som for eksempel finansielle instrumenter jf. IAS 39, der indregnes til dagsværdi. Dog vurderes det, at nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente i langt de fleste leasingaftaler vil svare til dagsværdien. Derfor vælges nutidsværdien frem for dagsværdien, da nutidsværdien normalt er enklere at opgøre for leasingtager.

9.3.2 Brugsretten til det leasede aktiv

Første indregning af aktivet for brugsretten til det leasede aktiv skal ifølge komitéerne ske til kostpris svarende til nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente.

Der er flere fordele ved første indregning til kostpris så som, at det giver større sammenlignelighed for regnskabsbrugere, da det svarer til første indregning af de fleste andre ikke-finansielle aktiver som for eksempel grunde, bygninger, maskiner og inventar jf. IAS 16 og immaterielle aktiver jf. IAS 38.

Derudover vurderes det at være lettere og mindre omkostningsfuldt at opgøre kostpris frem for dagsværdi. Kostprisen på retten til at bruge det leasede aktiv vurderes endvidere tilnærmelsesvis at svare til dagsværdien herfor ved begyndelsen af leasingaftalen.

9.4 Efterfølgende måling

9.4.1 Forpligtelsen til at betale leasingydelse

IASB og FASB diskuterede i første omgang, hvorvidt den efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingydelse skulle ske til dagsværdi. Måling til dagsværdi ville afspejle markedsvilkårene på målingstidspunktet og ville give regnskabsbrugere relevant information. Dog mente komitéerne, at ulemperne forbundet med at måle til dagsværdi opvejer ovennævnte fordele. Ulemperne anses eksempelvis som, at forpligtelsen ville blive målt anderledes end lignende finansielle forpligtelser, at målingen ville være modsigende i forhold til første indregning til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse samt at målingen ville blive mere omkostningsfuld og kompleks.

I stedet valgte komitéerne i første omgang, at den efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske til amortiseret kostpris. Dette vælges, da der er konsistens til, hvordan mange andre finansielle forpligtelser måles, da det stemmer overens med første indregning, der heller ikke sker til dagsværdi, samt idet det er enklere og mindre omkostningsfuldt for regnskabsudarbejdere. IASB har foreløbigt valgt, at der herved også skal ske revurdering af lånerenten. Hvorvidt denne revurdering skal ske ved hver afrapportering, eller blot når der sker ændringer i de estimerede pengestrømme i forbindelse med komplekse leasingaftaler, er endnu ikke besluttet.

Hvis der sker ændringer i de i første omgang mest sandsynlige udfald i en kompleks leasingaftale, hvor eksempelvis valgmuligheden om at forlænge leasingperioden alligevel udnyttes, skal denne ændring i de estimerede fremtidige leasingydelse ifølge IASB medføre en revurdering af forpligtelsen til at betale leasingydelse.

Komiteerne har derfor foreløbigt besluttet, at den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen skal ændres til nutidsværdien af de ændrede estimerede fremtidige leasingydelse tilbagediskonteret med den oprindelige effektive rente. Her har IASB som nævnt foreløbigt valgt, at der skal ske revurdering af lånerenten.

IASB og FASB fastslår senere i processen med udarbejdelse af en ny regnskabsstandard, om de vil give virksomheder valgmulighed om at måle forpligtelsen til at betale leasingydelse til dagsværdi.

Ovenstående punkter er sammenfattet i skemaet nedenfor:

Forhold	Diskussionsoplæg
Efterfølgende måling af passivet	Amortiseret kostpris
Efterfølgende revurdering af diskonteringsrenten	Ja - dog muligvis kun ved ændringer i forventede pengestrømme
Valgmulighed om måling til dagsværdi	Ej taget stilling hertil

9.4.2 Brugsretten til det leasede aktiv

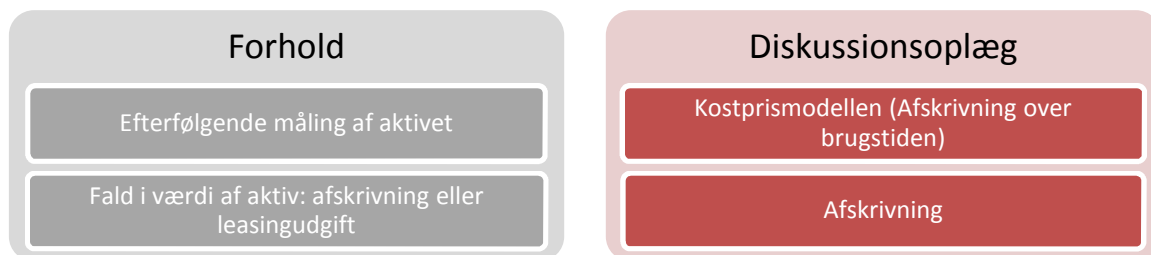
Efterfølgende måling af aktivet for brugsretten til det leasede aktiv skal ifølge IASB og FASB ske efter kostprismodellen, hvor det indregnes til kostpris med fradrag for akkumulerede afskrivninger og akkumulerede tab ved værdiforringelse.

Der er flere fordele ved efterfølgende måling efter kostprismodellen så som, at det giver større sammenlignelighed for regnskabsbrugere, da det svarer til efterfølgende måling af de fleste andre aktiver. Der er endvidere overensstemmelse, da første indregning sker til kostpris.

Derudover vurderes det at være lettere og mindre omkostningsfuldt at anvende kostprismodellen frem for opgørelse af dagsværdi.

Dog mener enkelte medlemmer i FASB, at faldet i værdien af aktivet ved efterfølgende måling skal vises som leasingudgifter i stedet for afskrivninger.

Ovenstående forhold er samlet i skemaet nedenfor:

9.5 Leasing med optioner

Mange leasingkontrakter giver leasingtager valgmuligheder om enten at forlænge leasingperioden, at afbryde leasingaftalen før udløbet af den oprindelige leasingperiode eller at købe det leasede aktiv ved leasingperiodens udløb.

De efterfølgende afsnit beskriver, hvordan IASB foreløbigt har valgt, at disse valgmuligheder skal håndteres af leasingtager, for så vidt angår de kontraktlige optioner.

9.5.1 Leasingaftaler med valgmulighed om perioden

I leasingaftaler med valgmulighed om at forlænge leasingperioden ud over den oprindelige leasingperiode eller valgmulighed om at forkorte leasingperioden, så leasingaftalen afsluttes før udløbet af den oprindelige leasingperiode, indregnes én af de mulige leasingperioder.

Ses der på en simpel leasingaftale med en sådan valgmulighed:

- En maskine leases i en 10 årig periode (oprindelig leasingperiode)
- Leasingkontrakten inkluderer en option om at forlænge leasingperioden med yderligere 5 år
- De årlige leasingydelser i både den oprindelige leasingperiode samt den forlængede periode er t.DKK100
- Leasingtager vurderer, at der er 80% sandsynlighed for at leasingperioden forlænges

I dette eksempel¹² skal leasingtager indregne en forpligtelse til at betale leasingydelser i enten en 10-årig periode eller en 15-årig periode. På denne måde skal man ikke beregne et sandsynlighedsvægtet udfald, og det skulle dermed være enklere for regnskabsudarbejdere at anvende.

Denne metode viser imidlertid ikke en forskel på en leasingaftale med en oprindelig leasingperiode på 10 år med en valgmulighed om forlængelse i 5 år samt en uopsigelig 15-årig leasingaftale. IASB og FASB er opmærksomme på, at yderligere oplysning til regnskabsbrugere kan være nødvendig for at differentiere mellem leasingkontrakter med og uden optioner. Derudover vurderer IASB og FASB, at en revurdering af leasingperioden kan afhjælpe en del af problemstillingen, da man herved opnår ny indregning ved ændrede forudsætninger.

Alternativet til at vælge den mest sandsynlige leasingperiode er at beregne en forpligtelse til at betale leasingydelser ud fra sandsynligheden for de givne udfald.

Ses der bort fra diskontering, vil denne beregning for ovenstående eksempel se således ud:

$$100\% \times t.DKK100 \times 10 \text{ år} + 80\% \times t.DKK100 \times 5 \text{ år} = t.DKK1.400$$

Denne metode indarbejder sandsynligheden i beregningen af forpligtelsen, og kan derfor siges bedre at reflektere optionen end ovenstående metode.

¹² Leases – Preliminary Views, side 53

Dog vurderes denne sandsynlighed at være svær at fastsætte. Endvidere resulterer den alternative metode i indregning af en forpligtelse, der ofte ikke er et muligt udfald. De t.DKK 1.400 svarer til en leasingperiode på 14 år, og det er kun muligt med en enten 10 eller 15-årig leasingperiode.

9.5.2 Fastsættelse af leasingperioden

Fastsættelsen af den mest sandsynlige leasingperiode skal ifølge IASB's forslag ske ud fra en simpel vurdering af det mest sandsynlige udfald af de mulige leasingperioder.

Ses der på følgende eksempel:

	Aftalt periode	Option 1	Option 2	Option 3
Leasingperiode	5 år	10 år	15 år	20 år
Sandsynlighed	20%	40%	25%	15%

Dermed indregnes en forpligtelse til at betale leasingydelse i 10 år, da dette anses for at være det mest sandsynlige udfald imellem de mulige leasingperioder.

Her bemærkes det dog, at ikke alle medlemmer i komitéerne er enige i den foreløbige beslutning, da der herved som nævnt ikke er forskel på indregningen af en leasingkontrakt på 5 år med mulighed for forlængelse i yderligere 5 år eller en leasingaftale på 10 år. I stedet mener disse medlemmer, at med mindre optionen til at forlænge prissættes så fordelagtigt, at det giver leasingtager incitament til at forlænge leasingaftalen, så bør leasingtager kun indregne en forpligtelse for den korteste, kontraktuelle leasingperiode.

9.5.3 Faktorer til betragtning ved fastsættelse af leasingperioden

IASB og FASB har foreløbigt besluttet at give vejledning vedrørende hvilke faktorer, der skal overvejes ved fastsættelsen af leasingperioden. Denne vejledning skal specificere, at

kontraktlige, ikke-kontraktlige og forretningsmæssige faktorer betragtes ved fastsættelsen af leasingperioden. Dermed tages leasingtagers hensigt samt tidligere praksis ikke i betragtning.

Eksempler på kontraktlige, ikke-kontraktlige og forretningsmæssige faktorer:

Kategori	Beskrivelse	Eksempler
• Kontraktlige faktorer • Ikke-kontraktlige finansielle faktorer • Forretningsmæssige faktorer	• Kontraktlige betingelser, der kan påvirke leasingtager til at forlænge eller forkorte leasingperioden • Finansielle konsekvenser ved at forlænge eller forkorte leasingperioden, der ikke tydeligt er angivet i de kontraktlige betingelser • Ikke-finansielle forretningsmæssige faktorer, der kan påvirke leasingperioden	• - niveauet af leasingydelser i en forlænget leasingperiode (forhandlet, nedsat pris, markedsvilkår eller fast sats) - en evt. garanti på restværdi samt beløb herpå - en evt. opsigelsesstraf samt beløb herpå - omkostninger i forbindelse med returnering af det leasede aktiv i bestemt tilstand eller til en bestemt placering specificeret i kontrakten • - evt. betydelige forbedringer af det leasede aktiv, der vil gå tabt, hvis leasingaftalen afsluttes eller ikke forlænges - ikke-kontraktlige omkostninger ved flytning - tab ved mistet produktion - skattemæssige konsekvenser - omkostninger i forbindelse med at finde et alternativ til det leasede aktiv • - aktivets art - placering af aktivet - erhvervspraksis

Figur 4 Faktorer til betragtning ved fastsættelse af leasingperiode¹³

¹³ Leases – Preliminary Views, side 59 (redigeret)

9.5.4 Revurdering af leasingperioden

IASB og FASB har foreløbigt besluttet, at leasingperioden skal revurderes ved udløbet af hvert regnskabsår på basis af nye omstændigheder. Det vurderes nemlig, at en årlig revurdering vil give regnskabsbrugere væsentlig information.

Vurderingen af leasingperioden vil påvirke den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen til at betale leasingydelser. IASB og FASB har indtil videre valgt, at denne ændring i forpligtelsen skal medføre en regulering af brugsretten til det leasede aktiv.

Dette kan illustreres ved taleksempler, hvor det første eksempel viser et uddrag af en resultatopgørelse og balance, hvor man *ikke* laver en revurdering af leasingperioden, hvorfor forlængelsen af leasingperioden først ved udløbet af den oprindelige leasingperiode indregnes med en ny forpligtelse samt et aktiv i form af brugsretten til et aktiv.

- Oprindelig leasingperiode: 5 år
- Valgmulig yderligere leasingperiode: 3 år
- Årlige leasingydelser: t.DKK100, bagud betalt
- Leasingtagers lånerente i hele leasingperioden: 10%
- Første indregning af forpligtelsen sker til nutidsværdien af leasingydelserne i den oprindelige leasingperioden tilbagediskonteret med lånerenten. Aktivets for "retten til at bruge" det leasede aktiv indregnes til samme værdi som forpligtelsen
- Efterfølgende måling af forpligtelsen sker til amortiseret kostpris over den forventede leasingperiode. Aktivet afskrives lineært over den forventede leasingperiode
- Leasingtager er hverken påkrævet eller tilladt at udnytte forlængelsesoptionen før slutningen af den 5-årige periode
 - Ved slutningen af den oprindelige leasingperiode forlænges leasingperioden
 - Ved udnyttelsen af forlængelsesoptionen indregner leasingtager nutidsværdien af de resterende leasingydelser, som den reviderede forpligtelse til at betale leasingydelser og aktivet reguleres tilsvarende

ÅR	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Resultatopgørelse									
Afskrivninger		76	76	76	76	76	83	83	83
Renter		38	32	25	16	9	25	17	9
I alt		114	108	101	92	85	108	100	92
Balance									
	oprindeligt aktiv					udnyttelse af option			
Brugsretten til aktivet	379	303	227	152	76	249	166	83	-
Forpligtelse til at betale leasingydelse	(379)	(317)	(249)	(174)	(91)	(249)	(174)	(91)	-
Likvider		(100)	(200)	(300)	(400)	(500)	(600)	(700)	(800)

Figur 5 Eksempel uden revurdering af leasingperioden¹⁴

Det næste eksempel viser et uddrag af en resultatopgørelse og balance, hvor man laver en revurdering af leasingperioden som vedtaget af IASB ved udløb af hvert regnskabsår, hvorfor en forlængelse af leasingperioden indregnes det år, hvor det vurderes, at leasingaftalen forlænges.

- Antagelserne fra det foregående eksempel er uændrede bortset fra:

- Den mest sandsynlige leasingperiode revurderes til 8 år ved starten af år 4
- Ved starten af år 4 beregner leasingtager nutidsværdien af de resterende leasingydelse til t.DKK379 og regulerer aktivet samt forpligtelsen som angivet nedenfor i T-skitser
- Der laves ingen regulering ved udløbet af den oprindelige leasingperiode

	Retten-til-at-bruge aktiv		Forpligtelse til at betale leasingydelse
Primo år 4	152	Primo år 4	174
Reg. efter revurdering	205	Reg. efter revurdering	205
	357		379
Afskrivning		Afdrag heraf renter	100
			38
Ultimo år 4	286	Ultimo år 4	317

¹⁴ Leases – Preliminary Views, side 61-62 (redigeret)

ÅR	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Resultat-opgørelse									
Afskrivninger		76	76	76	71	71	71	71	71
Renter		38	32	25	38	33	25	17	9
I alt		114	108	101	109	104	96	88	80
Balance									
	oprindeligt aktiv				udnyttelse af option				
Brugsretten til aktivet	379	303	227	152	286	214	143	71	-
Forpligtelse til at betale leasingydelse	(379)	(317)	(249)	(174)	(317)	(249)	(174)	(91)	-
Likvider		(100)	(200)	(300)	(400)	(500)	(600)	(700)	(800)

Figur 6 Eksempel med revurdering af leasingperioden¹⁵

Generelt set bliver en ændring af en forpligtelse ellers typisk indregnet som en gevinst eller et tab i resultatopgørelsen, men IASB har her vurderet, at der er en klar sammenhæng mellem brugsretten til et aktiv og forpligtelsen til at betale leasingydelse. Desuden vurderes det, at leasingtager ved en ændret leasingperiode har ændret værdien af retten til at bruge aktivet, da man eksempelvis nu har brugsretten til aktivet i 8 år i stedet for 5 år. Man køber altså brugsretten til aktivet tre år yderligere.

9.5.5 Leasingaftaler med købsoptioner

IASB og FASB har foreløbigt besluttet, at købsoptioner skal behandles lig leasingaftaler med valgmulighed om perioden. Dette gøres, da det ikke anses for værende anderledes end en forlængelsesoption, der strækker sig over hele det leasede aktivs levetid.

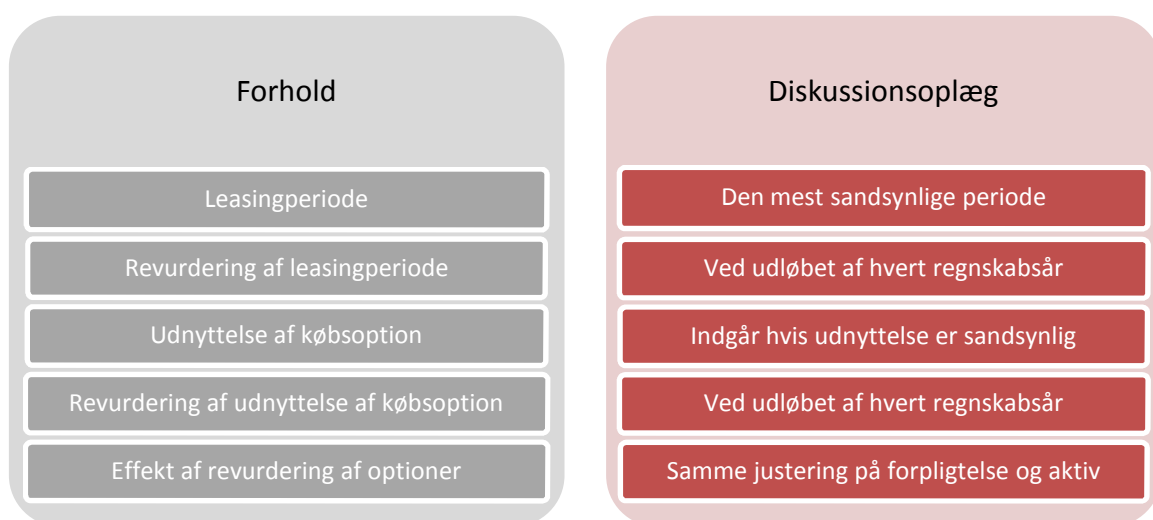
Derfor har komitéerne foreløbigt besluttet, at:

- købsoptioner ikke skal indregnes som særskilte aktiver,
- leasingtager ved indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelse skal vurdere sandsynligheden for, at købsoptionen benyttes. Anses dette for sandsynligt, skal forpligtelsen inkludere prisen på optionen,

¹⁵ Leases – Preliminary Views, side 64-65 (redigeret)

- der ved udløbet af hvert regnskabsår skal ske revurdering af, hvorvidt det er sandsynligt, at købsoptionen udnyttes og
- ændringer i forpligtelsen ud fra revurderinger tilsvarende påvirker den regnskabsmæssige værdi af brugsretten til aktivet.

Her bemærkes det, at ikke alle medlemmer i komitéerne – i lighed med beslutningen om fastsættelse af leasingperioden ud fra det mest sandsynlige udfald - er enige i den foreløbige beslutning, da aktiverne herved kan overvurderes.

9.5.6 Tilgang ved leasingaftaler med både købs- og forlængelsesoptioner

Ofte vil en leasingkontrakt indeholde flere optioner. Komitéerne har foreløbigt foreslået, at forpligtelsen til at betale leasingydelser ved sådanne kontrakter skal svare til det udfald, som leasingtager anser for værende mest sandsynligt med hensyn til udnyttelsen af de forskellige optioner.

For eksempel kan en leasingkontrakt have en oprindelig leasingperiode på 8 år. Efter den 8-årige periode giver leasingkontrakten leasingtager følgende valgmuligheder: at købe det leasede aktiv til en fast pris; at tilbagelevere det leasede aktiv til leasinggiver; eller at forlænge leasingperioden med yderligere 3 år.

Leasingtager skal herudefra vurdere hvilken af de 3 udfald (køb, tilbagelevere eller forlænge), der er mest sandsynlig og indregne en forpligtelse svarende hertil. Dvs. leasingtager skal enten indregne en forpligtelse på:

- nutidsværdien af 8 års leasingydelser tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente samt nutidsværdien af den faste pris på det leasede aktiv ved køb heraf. Brugsretten til aktivet afskrives over brugstiden på det underliggende aktiv;
- nutidsværdien af 8 års leasingydelser tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente ved tilbagelevering af det leasede aktiv efter den oprindelige leasingperiode eller
- nutidsværdien af 11 års leasingydelser tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente ved forlængelse af den oprindelige leasingperiode

Her laves der endvidere en revurdering af, hvilke af de 3 udfald, der er mest sandsynlig, ved udløbet af hvert regnskabsår.

9.6 Betingede leasingydelser og garanti på restværdi

Betingede leasingydelser og restværdigaranti har flere ting til fælles ifølge komitéerne. Begge resulterer i variable leasingydelser i stedet for faste. Restværdigaranti kan endvidere vurderes som en slags betinget leasingydelse, da leasingydelsen betinges af værdien af det leasede aktiv på et fastsat tidspunkt, typisk ved slutningen af leasingperioden. Denne lighed ses i den foreslåede behandling af betingede leasingydelser og restværdigaranti.

9.6.1 Betingede leasingydelser

Leasingkontrakter indeholder ofte leasingydelser, der stiger eller falder på grund af ændrede faktorer opstået efter indgåelse af leasingaftalen. Disse er betingede leasingydelser.

Der er tre hovedkategorier af betingede leasingydelser:

1. betingede leasingydelser baseret på prisændringer eller et indeks. Her tilpasses leasingydelserne efter ændringer i et givent indeks som for eksempel markedsrenten eller forbrugerprisindekset,

2. betingede leasingydelse baseret på leasingtagers præstation afledt af det leasede aktiv. Eksempelvis kan en leasingydelse på leasing af en ejendom ifølge aftalen reguleres ud fra en aftalt procentsats af salget fra ejendommens lokaler som en form for earn-out aftale og
3. betingede leasingydelse baseret på brugen af det leasede aktiv. For eksempel kan leasing af en bil medføre yderligere leasingydelse, hvis leasingtager overstiger et specificeret kilometertal.

I nogle situationer kan betingede leasingforpligtelser udgøre derivater, hvor der er krav til adskillelse fra den primære leasingaftale og indregning som derivater. Diskussionsoplægget ændrer ikke på dette krav.

9.6.1.1. Anerkendelse af betingede leasingydelse

IASB og FASB har foreløbigt besluttet, at den regulerbare del af leasingydelse skal afspejles i målingen af aktiverne og passiverne. Forpligtelsen til at betale leasingydelse anses som ubetinget. Det, at hele leasingydelsen eller en del heraf, er regulerbar, afspejles i målingen af forpligtelsen.

På denne måde er der sammenhæng til komitéernes forslag til indregning af leasingaftaler med optioner om leasingperioden, hvor mulig forlængelse af leasingperioden i nogle situationer indregnes i forpligtelsen. Desuden afspejles det faktum, at selvom leasingtagers leasingydelse er regulerbar, så har leasingtager fået et aktiv i form af brugsretten til det leasede aktiv. Hvis de betingede leasingydelse ikke indregnes i forpligtelsen, kan det medføre en undervurdering af brugsretten til aktivet. Endvidere understøttes sammenligneligheden, da behandlingen heraf er svarende til erhvervelse af andre aktiver. Her vil en virksomhed, der køber en ejendom imod en betaling, der er betinget af fremtidig salg, indregne ejendommen under aktiver og forpligtelsen til at betale for ejendommen under passiverne, selvom betalingerne er betingede af fremtidige begivenheder.

Her bemærkes det igen, at ikke alle medlemmer i komitéerne er enige i den foreløbige beslutning, da disse mener, at behandlingen af betingede leasingydelse bør være afhængig af hvilken reguleringstype, der er tale om. Således bør forpligtelsen til at betale ydelse, der er

afhængige af præstationen eller brugen af aktivet, ikke indregne den regulerbare del, hvorimod den ved ydelser, der reguleres på baggrund af et indeks, bør indregne de betingede leasingydelser.

9.6.1.2 Indregning og måling af betingede leasingydelser

IASB har foreløbigt besluttet, at forpligtelsen til at betale leasingydelser skal indeholde en sandsynlighedsvægtet værdi af de betingede leasingydelser. Denne metode vælges, da IASB anser det for mest brugbar information til regnskabslæsere, når der er tale om en forpligtelse med en usikker værdi.

Denne sandsynlighedsvægtede værdi illustreres i nedenstående eksempel:

- en leasingtager indgår en 5-årig leasingaftale af butikslokaler
- leasingaftalen kan ikke opsiges i perioden og der er ikke forlængelsesoption
- der er faste årlige leasingydelser på t.DKK 100
- derudover skal leasingtager betale 1% af omsætningen fra lokalerne i betingede leasingydelser

Totalt budgetteret omsætning i år 1-5	10.000	20.000	35.000
Sandsynlighed for at budgettet overholdes	10 %	60 %	30 %
Totale faste leasingydelser år 1-5	500	500	500
Totale betingede leasingydelser (1 % af budgetteret omsætning)	100	200	300
Totale estimerede leasingydelser år 1-5	600	700	850

Figur 7 Eksempel med en sandsynlighedsvægtet værdi af de betingede leasingydelser¹⁶

Den sandsynlighedsvægtede værdi af forpligtelsen til at betale leasingydelser, når der ses bort fra diskonteringsfaktoren, beregnes herudfra til t.DKK 735

$$600 \times 10\% + 700 \times 60\% + 850 \times 30\% = \text{t.DKK } 735$$

¹⁶ Leases – Preliminary Views, side 73 (redigeret)

9.6.1.3 Revurdering af betingede leasingydelse

IASB og FASB har foreløbigt besluttet at kræve årlig revurdering af de estimerede regulerbare leasingydelse, så den efterfølgende måling heraf kan medtage eventuelle ændringer. Det vurderes nemlig, at en revurdering vil give regnskabsbrugere mere relevant information.

Dette blev besluttet, selvom det kan være forholdsvis omkostningsfuldt for regnskabsudarbejdere, og selvom det kan resultere i en mere kompleks regnskabsstandard. Ved en revurdering tages der højde for de gældende omstændigheder på revurderingstidspunktet, hvilket giver regnskabsbrugere mere relevant information. Endvidere er der sammenhæng til behandlingen af passiver under IFRS, hvad enten de indregnes til amortiseret kostpris eller dagsværdi, da disse generelt revurderes for ændringer i det forventede cash flow. Desuden er der sammenhæng til IASB og FASB's foreløbige beslutning om at kræve en revurdering af den mest sandsynlige leasingperiode ved hver regnskabsafslutning.

Revurderingen af de estimerede regulerbare leasingydelse vil påvirke den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen til at betale leasingydelse. IASB har indtil videre valgt, at denne ændring i forpligtelsen skal medføre en regulering af brugsretten til aktivet i lighed med behandlingen af ændringen af forpligtelse ved revurdering af leasingperioden. En ændring af forpligtelsen anses for at medføre en ændring af den oprindeligt vurderede kostpris på brugsretten til aktivet.

9.6.2 Restværdigaranti

Leasingkontrakter kan indeholde en restværdigaranti, hvor leasingtager kompenserer leasinggiver, hvis værdien af det leasede aktiv ved udløbet af leasingperioden er under en aftalt værdi.

9.6.2.1 Anerkendelse af restværdigaranti

Som tidligere beskrevet har IASB og FASB i diskussionoplægget fravalgt at indregne leasingaftaler pr. komponent i aftalen. Derimod indregnes ét aktiv og én forpligtelse, hvilke derfor skal indeholde restværdigarantien.

En garanti på restværdien er i lighed med betingede leasingydelser afhængige af fremtidige begivenheder. Forpligtelsen til at betale er dog ubetinget, hvis den specificerede fremtidige begivenhed indtræffer. Derfor har komitéerne foreløbigt besluttet, at leasingtagers forpligtelse skal indeholde betalinger til en restværdigaranti.

Nogle medlemmer af komitéerne mener imidlertid, at da restværdigarantien er forbundet til værdien af det underliggende aktiv og ikke til brugsretten til aktivet, så er garantien ikke relateret direkte til leasingkontrakten og bør i stedet indregnes under afledte finansielle instrumenter.

9.6.2.2 Indregning og måling af restværdigaranti

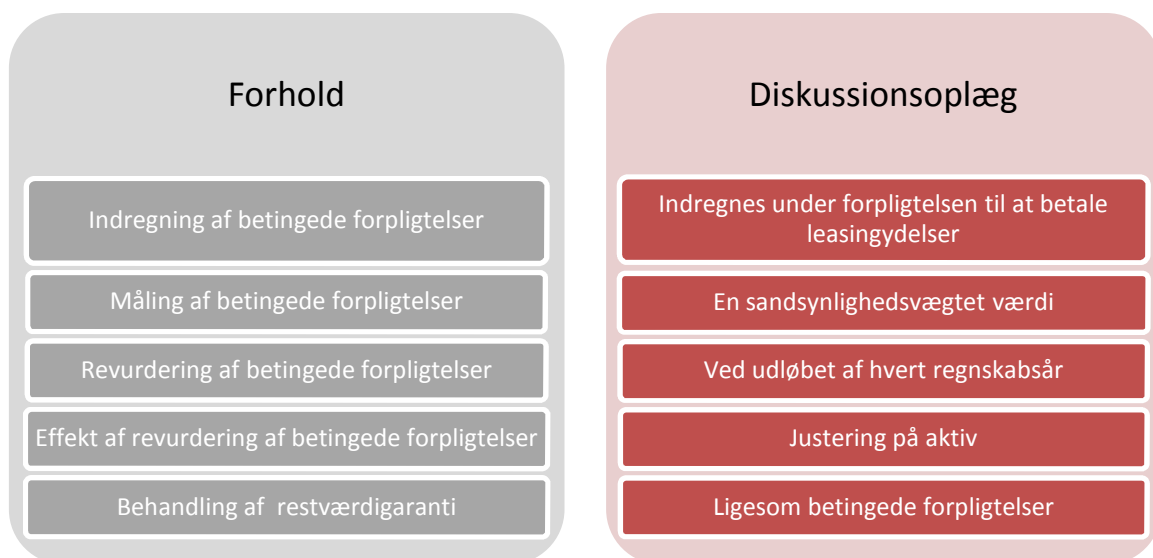
Komitéerne fastslog indtil videre, at den regnskabsmæssige behandling af restværdigaranti skulle være lig behandlingen af betingede leasingydelser. Dermed skal restværdigarantien ifølge IASB indregnes i forpligtelsen til at betale leasingydelser med et sandsynlighedsvægtet estimat af det skyldige beløb for restværdigarantien.

9.6.2.3 Revurdering af garanti på restværdi

I overensstemmelse med behandlingen af betingede leasingydelser har IASB og FASB indtil videre vurderet, at de vil kræve revurdering af de estimerede betalinger til restværdigarantien, så den efterfølgende måling heraf kan medtage eventuelle ændringer.

Revurderingen af de estimerede skyldige beløb til garantien på restværdien vil påvirke den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen til at betale leasingydelser. IASB og FASB har indtil videre valgt, at denne ændring i forpligtelsen skal medføre en regulering af brugsretten til

aktivet, da det anses at medføre en ændring af den oprindeligt vurderede kostpris på brugsretten til aktivet.

9.6.3 Tilgang ved leasingaftaler med både forlængelsesoptioner og restværdigaranti

Indeholder en leasingkontrakt både en forlængelsesoption samt en restværdigaranti, skal leasingtager i sit regnskab medtage en forpligtelse svarende til det mest sandsynlige udfald af leasingkontrakten.

Indeholder en kontrakt eksempelvis en oprindelig leasingperiode på 10 år, hvorefter der enten er mulighed for at forlænge leasingperioden med yderligere 5 år eller tilbagelevere det leasede aktiv med en garanti på restværdien efter udløbet af den 10-årige periode, så skal leasingtager vurdere det mest sandsynlige udfald og:

- ved tilbagelevering af det leasede aktiv efter den 10-årige periode indregne en forpligtelse til at betale leasingydelse svarende til nutidsværdien af 10 års leasingydelse samt et sandsynlighedsvægtet estimat af det skyldige beløb for restværdigarantien eller
- ved udnyttelse af forlængelsesoptionen indregne en forpligtelse til at betale leasingydelse svarende til nutidsværdien af 15 års leasingydelse.

Ved udløbet af hvert regnskabsår laves en revurdering af, hvad der anses for det mest sandsynlige udfald ud fra nye omstændigheder.

9.7 Præsentation

Den foreløbige måde, som komitéerne har valgt, at aktiver, passiver, udgifter og pengestrømme skal præsenteres i regnskabet, er baseret på de eksisterende præsentationskrav.

9.7.1 Forpligtelsen til at betale leasingydelse

IASB og FASB påpeger, at leasingtagers forpligtelse til at betale leasingydelse er en finansiel forpligtelse, hvilket den også skal præsenteres som i regnskabet. IASB besluttede foreløbigt ikke at vise denne forpligtelse særskilt under passiverne.

9.7.2 Brugsretten til et aktiv

Komitéerne har i oplægget til en ny regnskabsstandard valgt, at brugsretten til et leaset aktiv i regnskabet skal præsenteres ud fra arten af det underliggende aktiv. Eksempelvis præsenteres en leaset bil sammen med ejede biler.

På denne måde gives der i regnskabet information om det leasede aktivs art. Endvidere kan regnskabsbrugere, der er interesserede i en virksomheds produktionskapacitet, herudfra vurdere virksomhedens evne til at generere pengestrømme. Det giver desuden et billede af, hvordan det leasede aktiv bruges, da der jo ikke er forskel på, hvordan en ejet og en leaset bil bruges i virksomheden.

Komitéerne bemærkede dog, at der er stor forskel på en kortvarig leasingaftale og et ejerskab af et aktiv, og hvis der ikke differentieres mellem disse, opfyldes behovet fra regnskabsbrugere formentlig ikke. Det vil derfor være vigtigt at skelne mellem leasede aktiver og ejede aktiver, hvilket kan gøres ved at præsentere det leasede aktiv nærliggende men dog separat fra de ejede aktiver af samme art. Alternativt kunne adskillelsen fra de ejede aktiver vises i en note.

9.7.3 Resultatopgørelsen

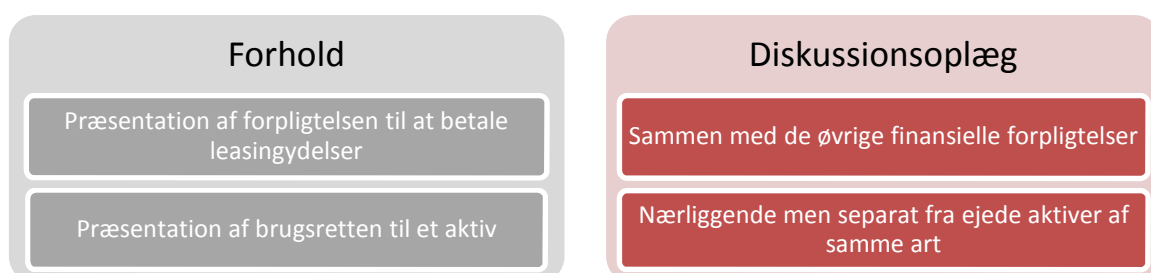
IASB og FASB har vedtaget, at præsentationen af aktiverne og passiverne i en leasingkontrakt skal styre præsentationen i resultatopgørelsen. Dermed skal reduktionen i den regnskabsmæssige værdi af brugsretten til aktiver, der vises som bygninger, maskiner og inventar samt immaterielle aktiver, præsenteres som afskrivninger.

Renteudgifterne fra forpligtelsen til at betale leasingydelse skal præsenteres under finansielle omkostninger. Havde forpligtelsen skulle vises separat under passiverne, burde renteudgifterne tilsvarende være præsenteret separat i resultatopgørelsen.

9.7.4 Pengestrømsopgørelsen

Komitéerne har endnu ikke besluttet, hvordan pengestrømme fra leasing skal præsenteres i pengestrømsopgørelsen. Men under den foreslåede behandling af forpligtelsen til at betale leasingydelse, kan leasingydelse opdeles i betaling af renter og afdrag på gæld.

Ifølge den nuværende IAS 7 - Pengestrømsopgørelse skal pengestrømme opdeles på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter, hvor afdrag på gæld klassificeres som finansieringsaktivitet. Renterne kan ligeledes klassificeres som enten drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Denne behandling svarer endvidere til afdrag på øvrige lån, herunder afdragsdelen af leasingydelsen ved finansiell leasing, i den eksisterende regnskabsstandard for pengestrømsopgørelsen, IAS 7.

10 Løsning af kritikpunkter til IAS 17

I forbindelse med afsnit 8 Kritik af IAS 17 blev der opstillet en række problemstillinger. For at vurdere om disse også er aktuelle i den nye foreslåede regnskabsstandard foretages der nedenfor en gennemgang af kritikpunkterne fra IAS 17 sammenholdt med den nye regnskabsstandard.

I afsnit 8 Kritik af IAS 17 fandt vi frem til følgende problemstillinger:

1. Et selskabs balance kan være væsentligt påvirket af, om leasingkontrakter klassificeres som finansielle leasingkontrakter eller operationelle leasingkontrakter. Regnskabsbrugere i form af långiver og invester, må derfor foretage korrektioner for at vurdere årsrapporten.
2. Hvorvidt en leasingkontrakt klassificeres som finansiell leasing eller operationel leasing afhænger af en vurdering og skøn af en række faktorer, hvorved der ofte opstår gråzoner. Herved kan der opstå situationer, hvor lignende leasingaftaler klassificeres forskelligt.
3. Operationel leasing opfylder definitionerne på aktiver og forpligtelser og bør derfor indregnes i balancen.
4. Oplysningskravene til noten om operationelle samt finansielle leasingforpligtelser er ikke fyldestgørende, da der ikke specifikt er defineret, hvad der skal oplyses på eksempelvis optioner og betingede leasingydelser.

I den foreslåede nye regnskabsstandard analyserer IASB og FASB de rettigheder og forpligtelse, som opstår i forbindelse med en leasingaftale. IASB og FASB konkluderer, at den nuværende IAS 17 er i modstrid med definitionen på et aktiv og en forpligtelse ifølge IASB's begrebsramme. Derfor bruger IASB og FASB en ny model, som skal sikre, at leasingkontrakter, der opfylder definitionen på et aktiv og en forpligtelse, indregnes i balancen. Denne nye model betegnes som "brugsrets modellen" og har til formål at sikre en øget indregning af leasingkontrakter i årsrapporten ud fra leasingtagers brugsret til det leasede aktiv.

En del af kritikken fra den nuværende IAS 17 udspringer af opdeling af leasingkontrakter i operationelle leasingkontrakter og finansielle leasingkontrakter. Den foreslåede nye standard løser dette problem, idet der i stedet anvendes en "brugsrets model", som sikrer, at også operationelle leasingaftaler indregnes i balancen.

Oplysningskravet omkring optioner og betingede leasingydelse er ikke klart defineret i IAS 17. Herved kan regnskabsbrugere have svært ved at vurdere årsrapporten, idet disse oplysninger ikke er tilstede. I den nye foreslåede regnskabsstandard for leasing foreslår IASB og FASB, at der foretages indregning af optioner og betingede leasingydelse i øget omfang. Dette vil afhjælpe en del af problemet, men idet IASB og FASB ikke specifikt nævner, at der bør gives yderligere oplysninger i regnskabet, vil der fortsat være en usikkerhed omkring hvilke forudsætninger, der danner grundlag for indregningen.

10.1 Delkonklusion vedrørende løsning af kritik af IAS 17

Som følge af at der i forslaget til den nye regnskabsstandard for leasing ikke længere skelnes imellem operationel og finansiell leasing er følgende problemstillinger løst:

- muligheden for at regulere transaktioner, så de medfører en ej-balanceført finansiering, reduceres, så regnskaber bliver mere sammenlignelige og lettere for læsere at forstå,
- opdeling mellem finansiell og operationel leasing ophører, så lignende transaktioner bliver håndteret ens og sammenligneligheden for regnskabsbrugere bliver bedre og
- aktiver og forpligtelser, der opstår ved en leasingkontrakt, der på nuværende tidspunkt klassificeres som operationel leasing, bliver hermed vist i balancen, hvorved leasingkontrakter, som opfylder aktiv- og passivdefinitionerne, indregnes.

Vedrørende optioner og betingede leasingydelser mener vi ikke, at den nye foreslåede regnskabsstandard fuldt ud løser problemstillingen fra den nuværende IAS 17. Den nye regnskabsstandard lægger op til, at der skal foretages øget indregning af optioner og betingede leasingydelser. Men idet der ikke stilles forslag om yderligere noteoplysninger, mener vi fortsat ikke, at problemstillingen er løst.

Hermed kan det konkluderes, at størstedelen af de påpegede problemstillinger med den nuværende IAS 17 afklares i den nye foreslåede regnskabsstandard for leasing. Kun oplysninger omkring optioner og betingede leasingydelser udestår fortsat.

11 Analyse af diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard

Nedenstående afsnit har til formål at præcisere, de kritiske områder af diskussionsoplægget fra IASB og FASB, som komitéerne har bedt om kommentarer til. Ved præciseringen af disse områder vil vi klarlægge, hvilket syn forskellige virksomheder og interesseorganisationer har på diskussionsoplægget, og herunder også inddrage vores egne holdninger. Afsnittet er opbygget med den samme struktur som de to øvrige afsnit omkring den nuværende IAS 17 og diskussionsoplægget.

I diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard for leasing er der indsat en række spørgsmål, som er udarbejdet af IASB og FASB. Med disse spørgsmål ligges der op til, at virksomheder, organisationer m.fl., som har interesse indenfor dette felt, har mulighed for at kommentere på diskussionsoplægget. Sidste frist for indsendelse af kommentarer var den 17. juli 2009, hvor der i alt er modtaget 300 kommentarer til diskussionsoplægget.

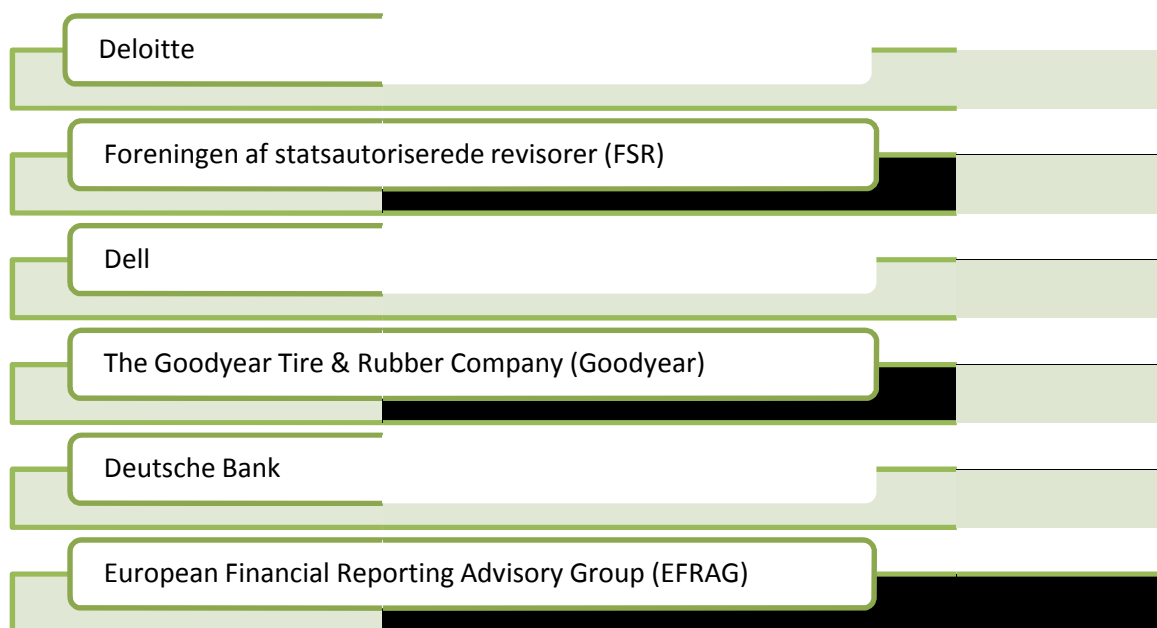
Kommentarerne kom fra selskaber og interesseorganisationer over hele verden og omfatter dermed et bredt udsnit af interessenterne for denne nye regnskabsstandard. Vi har udvalgt 6 virksomheder og interesseorganisationers kommentarer til diskussionsoplægget, som vi efterfølgende vil analysere.

11.1 Udvalgelse af kommentarer

Ud fra de 300 kommentarer, som IASB og FASB har modtaget, har vi udvalgt 6 kommentarer, som vi mener vil repræsentere forskellige syn på standarden, som vi vil se nærmere på.

Kommentarerne er udvalgt ud fra et ønske om at se standarden fra långiveres, investorers, rådgiveres og leasingtagers synspunkt for herigennem at se, hvordan de enkelte interessenter vurderer diskussionsoplægget.

Vi har udvalgt følgende interessenters kommentarer:

11.1.1 Begrundelse for valg:

Deloitte¹⁷ er udvalgt, idet virksomheden er en af "the Big Four" indenfor revisionsbranchen samt det faktum, at brandet er globalt. Det vurderes, at Deloitte's indgangsvinkel til diskussionsoplægget er mere generel i modsætning til de enkelte virksomheder, som formentlig vil være mere virksomhedsspecifik. Yderligere forventes det, at Deloitte vil kunne foretage en vurdering, som forener teori og praksis, idet de ofte agerer rådgivere i forhold til deres kunder.

FSR¹⁸ er en dansk brancheorganisation for statsautoriserede revisorer. Foreningen har til formål at varetage statsautoriserede revisoreres interesser fagligt og politisk. De er bl.a. med til høring omkring regnskabsmæssige forhold og udgiver publikationen Revision og Regnskabsvæsen. FSR vurderes derfor at have forudsætningerne for at kunne tage stilling til diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard for leasing på et fagligt højt niveau.

¹⁷ www.deloitte.com

¹⁸ www.fsr.dk

Computervirksomheden Dell¹⁹ og dækvirksomheden Goodyear²⁰ er udvalgt, idet disse er internationale virksomheder, der begge er leasingtagere. Det vurderes, at deres indgangsvinkel til diskussionsoplægget vil være mere virksomhedsspecifik og praktisk orienteret.

Deutsche Bank²¹ er en global bank, som er repræsenteret i 72 lande og har dermed et bredt fundament verden over. Derfor vurderes det, at banken har et godt grundlag for at vurdere konsekvenserne ved anvendelse af den nye revisionsstandard på leasing. Banken er udvalgt for at repræsentere långivers synsvinkel i nedenstående afsnit. Dog er de derudover ligeledes både leasingtager og leasinggiver og formodes derfor også at kunne forholde sig herudfra.

EFRAG²² er en teknisk ekspertgruppe, som er oprettet i 2001 med det formål at assistere Europa Kommissionen med godkendelse af IFRS'erne. EFRAG er en privat organisation, som er oprettet af fremstående forbund i det europæiske kapitalmarked. Forbundene betegnes samlet set som "Founding Fathers" og består af banker, revisorer, brancheorganisationer samt forsikringselskaber. Idet EFRAG varetager flere forskellige interesser vurderes det, at deres bemærkninger til diskussionsoplægget vil være bredt funderet og have en synsvinkel, som bl.a. dækker både långiver og investor.

11.1.2 Begrundelse for fravalg:

En af de fravalgte organisationer, som ellers var overvejet i forbindelse med analysen af diskussionsoplægget er Leaseurope²³, som er en europæisk sammenslutning af brancheorganisationer for leasinggivere. Dette skyldes, at det herunder formodes, at Leaseurope primært vil fokusere på leasinggivers aspekt i forhold til den regnskabsmæssige behandling af leasing, hvilket vi i specialet har afgrænset os fra at behandle.

European Banking Federation²⁴, som er en sammenslutning af europæiske banker, og Novo Nordisk A/S²⁵, der er en dansk virksomhed, som er verdens førende indenfor

¹⁹ www.dell.com

²⁰ www.goodyear.com/investor/annual.html

²¹ www.db.com

²² www.efrag.org

²³ www.leaseurope.org/

²⁴ www.fbe.be

diabetesbehandling, er begge fravalgt, da deres besvarelser på de stillede spørgsmål var for begrænsede.

11.1.3 Generelle bemærkninger fra virksomheder og organisationer

I kommentarerne til diskussionsoplægget har de 6 udvalgte virksomheder og organisationer indledningsvist eller generelt i deres bemærkninger anført følgende:

EFRAG²⁶ ønsker som sådan ikke at tage stilling til spørgsmålene i diskussionsoplægget, før man har kigget på leasinggivers behandling af leasing, da dette kan medføre tilpasninger på leasingtagers behandling. EFRAG mener ikke, at en ny regnskabsstandard for leasingtagers behandling af leasing bør udstedes, før man har gennemgået leasinggivers behandling heraf. Dell²⁷ og Deutsche Bank²⁸ er enige og ønsker herigennem, at der skabes sammenhæng. På dette punkt er vi enige med interessenterne, da vi herved ser en væsentlig risiko forbundet med kun at se på den regnskabsmæssige behandling fra leasingtagers side, idet der formodes at være indbyrdes sammenhænge.

Deloitte²⁹, Dell og Goodyear³⁰ er generelt bekymrede for de mange steder i forslaget til en ny regnskabsstandard, hvor IASB og FASB ikke er enige, da de gerne ser en fælles international regnskabsstandard for leasing.

Deloitte, Deutsche Bank og FSR³¹ mener, at ud over fokusering på at mindske kompleksiteten af den nye standard bør komitéerne ligeledes have fokus på en cost benefit betragtning.

²⁵ www.novonordisk.dk

²⁶ European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG), CL nr. 269

²⁷ Dell, CL nr. 229

²⁸ Deutsche Bank, CL nr. 262

²⁹ Deloitte, CL nr. 120

³⁰ The Goodyear Tire & Rubber Company, CL nr. 180

Goodyear og Deutsche Bank har valgt blot at svare på de spørgsmål, som har stor betydning for dem selv. Dell har ligeledes valgt kun at besvare de spørgsmål, hvortil de mener at kunne bidrage med indsigt.

11.2 Udvælgelse af spørgsmål

I forbindelse med udarbejdelse af diskussionsoplægget er der opstillet 29 spørgsmål, som IASB og FASB opfordrer til, at interessenterne forholder sig til i deres kommentarer. Vi har valgt at gennemgå 21 af de 29 udarbejdede spørgsmål. Fem af de fravalgte spørgsmål vedrører leasinggiver, og disse er derfor ikke relevante at behandle. De sidste tre fravalgte spørgsmål vedrører forhold, der enten er implicit i de øvrige spørgsmål eller besvarelsenerne hertil samt der primært vedrører FASB's holdning. Spørgsmålene er opdelt i hovedkategorierne:

- Begrebsramme
- Fremgangsmåde i forhold til leasingtagers regnskab
- Første indregning
- Efterfølgende måling
- Leasing med optioner
- Betingede leasingydelse og garanti på restværdi
- Præsentation

11.3 Begrebsramme

I diskussionsoplægget ligger IASB op til, at den nye regnskabsstandard for leasing skal inddrage kontrakter under leasing i samme omfang som den nuværende IAS 17, jf. afsnit 7.1 Begrebsramme (og SFAS 13 for FASB's vedkommende). Der er dog flere uoverensstemmelser imellem begrebsrammerne fra IAS 17 og SFAS 13, og i diskussionsoplægget er der ingen egentlig afklaring på hvilken af begrebsrammerne, der skal tages udgangspunkt i. Dog skal dette løses inden en fælles standard kan udarbejdes.

³¹ Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR), CL nr. 32

I diskussionsoplægget nævnes endvidere ulemper ved anvendelse af de nuværende begrebsrammer for leasing, da kontrakter med lignende karakteristika som eksempelvis serviceaftaler, brugsaftaler, vedligeholdelsesaftaler og leasingaftaler ikke behandles og indregnes ens. Yderligere er der risiko for, at leasingaftaler kan blive struktureret eller ”pakket ind” som en aftale om levering af en serviceydelse. Der kan derfor blive behov for yderligere vejledning omkring, hvordan betalinger for servicekontrakter adskilles fra betalinger for ”retten til at bruge et aktiv”.

IASB og FASB har dog ikke har taget stilling til, hvorvidt den nye regnskabsstandard skal inkludere områder som leasing vedrørende ”ikke primære” aktiver - altså aktiver, der ikke er afgørende for driften af en virksomhed og vedrørende kortsigtede leasingaftaler.

Baggrunden for en eventuel eksklusion vurderes ud fra en cost benefit betragtning og har til formål at udelukke ikke væsentlige aktiver.

”Ikke primære” aktiver defineres som aktiver, der ikke er afgørende for driften af virksomheden.

Kortsigtede aktiver defineres sædvanligtvis som leasingaftaler, der har en leasingperiode på under 1 år

Begrundelsen for en eventuel eksklusion af ”ikke primære” aktiver argumenteres af IASB og FASB med, at disse aktiver ikke er afgørende for selskabets drift og er derfor ikke væsentlige for regnskabsbrugere.

Et eksempel kunne være et flyselskab, hvor flyene er den primære aktivitet, her ville oplysninger om disse være essentielle for regnskabsbrugere. Hvis man i stedet ser på et eksempel, hvor et almindeligt selskab kun ejer et fly, vil dette fly måske ikke i sig selv være af særlig interesse for regnskabslæsere.

FASB og IASB har opstillet følgende problemstillinger, som en eksklusion af "ikke-primære" aktiver vil medføre:

- Definitionen af et "ikke primært" aktiv kan være svær at udarbejde
- Forskellige selskaber vil tolke meningen af "ikke primære" aktiver forskelligt, hvilket vil føre til inkonsistens i regnskaberne
- "Ikke primære" aktiver kan være aktiver med stor værdi, og regnskabsbrugere er ofte interesserede i aktiver med store værdier uden interesse i, om dette er primære eller "ikke primære" aktiver
- Der kan argumenteres for, at alle aktiver er primære for en virksomheds virke, da de ellers ikke ville have haft aktivet

Ulemperne ved eksklusionen af kortsigtede aktiver er ifølge IASB og FASB følgende:

- På trods af at aktiverne har en leasingperiode på under 1 år, kan aktiverne være væsentlige
- Leasingkontrakter kan blive struktureret, så de umiddelbart fremgår som vedrørende en kort periode, men i realiteten vedrører en længere periode.
- Hvis der ikke fastsættes en fast tidsramme for, hvornår en leasingaftale er kortsigtet, vil dette skabe problemer, der kunne resultere i, at lignende aktiver behandles forskelligt.

11.3.1 Begrebsramme lig de gældende standarder

IASB og FASB har stillet følgende spørgsmål til interessenterne:

IASB og FASB har foreløbigt besluttet at basere begrebsrammen i den foreslåede nye standard omkring leasing på begrebsrammen fra de eksisterende leasingstandarder. Er I enige i den foreslåede tilgang?

Blandt de 5 interessenter er der overvejende enighed om, at begrebsrammerne fra IAS 17 og SFAS 13 er gode udgangspunkter til begrebsrammen for den nye standard. Der er dog en række punkter, hvor de enkelte interessenter påpeger, at der kan opstå problemer, hvilket er beskrevet nedenfor.

11.3.1.1 Eliminering af forskelle mellem IAS 17 og SFAS 13

For at det er muligt at udarbejde en samlet standard, påpeger Deloitte, at det er en forudsætning, at forskellene imellem IAS 17 og SFAS 13 elimineres. Nedenfor er udvalgte væsentlige forskelle imellem de nuværende standarder opsummeret.

- SFAS 13's definition af leasing er *"retten til at bruge grunde og bygninger, samt maskiner og inventar"*. IAS 17 definerer leasing som *"retten til at bruge et aktiv"*. Herved er definitionen i IAS 17 bredere end definitionen i SFAS 13.
- SFAS 13 omfatter investeringsejendomme. Disse er ikke omfattet af IAS 17, men behandles i stedet i IAS 40.

Dell gør opmærksom på, at de i denne forbindelse er tilhængere af definitionen fra SFAS 13, hvori de immaterielle aktiver ikke indgår. De ønsker ikke unødvendigt at komplicere den nye regnskabsstandard. De mener, at den nuværende regnskabsmodel for Royalty skal bruges på immaterielle aktiver. Ligeledes mener EFRAG, at man bør vurdere, om der er nogle immaterielle aktiver, hvor den regnskabsmæssige behandling af leasing baseret på en brugsretsmodel ikke giver mening.

Deloitte bemærker, at definitionen på en leasingkontrakt ifølge IAS 17 er som følger: *"En leasingkontakt er en aftale, ifølge hvilken leasinggiver for en aftalt periode overdrager brugsretten til et aktiv til leasingtager mod en eller flere betalinger"*. Problemet med denne definition vurderes ud fra Deloitte's svar at være formuleringen *"en aftalt periode"*, som fastslår, at der skal foreligge en aftale, som klart definerer leasingperioden. Definitionen i SFAS 13 inkluderer *"sædvanligvis en aftalt periode"*. Herved er der åbnet op for, at også leasingaftaler, hvori leasingperioden ikke er klart afgrænset, kan indregnes som leasing. Deloitte mener, at formuleringen *"sædvanligvis en aftalt periode"* skal inkluderes i den nye standard.

11.3.1.2 SIC 27 og IFRIC 4

Deloitte, Deutsche Bank, EFRAG og FSR ser alle problemstillinger ved, at der i diskussionsoplægget ligges op til, at fortolkningsbidragene SIC 27 og IFRIC 4 også anvendes i den nye standard.

Deloitte bemærker, at principperne i IFRIC 4 er gode, men at der i fortolkningsbidraget mangler at blive taget stilling til en række problemstillinger omkring sondringen imellem leasing og servicekontrakter. Følgende eksempler på problemområder nævnes:

- Et selskab, der administrerer hoteller indgår en kontrakt med en ejer af et hotel for herigennem at forestå den daglige ledelse. Ofte er sådanne aftaler struktureret uklart, så det ikke er muligt at afklare, hvor vidt der er tale om leasing af hotellet eller en serviceaftale.
- I forbindelse med Royalty aftaler, hvor en part får eksklusive rettigheder til at anvende et varemærke imod betaling af Royalty, er definitionen i IFRIC 4 ofte ikke tydelig med hensyn til, hvor vidt retten til at bruge et varemærke er en leasingkontrakt eller en serviceaftale.

Der er flere eksempler på grænseområder, og ovenstående underbygger, at der er behov for yderligere fortolkning.

EFRAG og FSR udtrykker også bekymring omkring sondringen imellem leasingkontrakter og servicekontrakter. De er enige med Deloitte omkring IFRIC 4 og påpeger, at gråzoner under den nuværende standard vil blive mere aktuelle under den nye standard. Dette skyldes, at grænsen imellem operationel og finansiell leasing opløses, og der herved vil komme yderligere fokus på, hvilke kontrakter der er omfattet af standarden. Dette kan føre til, at den tidligere problemstilling imellem sondring imellem finansiell og operationel leasing afløses af problemstillingen omkring sondringen imellem leasingkontrakter og servicekontrakter.

11.3.1.3 Opsummering

Kommentatorerne er overvejende enige i den valgte tilgang, hvor begrebsrammen fra de gældende standarder benyttes. De påpeger, at der er en række uoverensstemmelser imellem begrebsrammerne i IFRS og U.S. GAAP.

Her bemærker Deloitte, at definitionen i IAS 17 er bredere end i SFAS 13, da IAS 17 eksempelvis indeholder leasing af immaterielle aktiver. Derudover bør definitionen i den nye standard, ifølge Deloitte, defineres i lighed med SFAS 13 med en sædvanligvis aftalt periode i stedet for IAS 17's definition med en "aftalt periode".

Deloitte, FSR og EFRAG vurderer, at fortolkningsbidragene i IFRIC 4 og SIC 27 skal uddybes inden de kan benyttes i en ny regnskabsstandard. FSR og EFRAG mener endvidere, at den nuværende problemstilling på sondringen imellem operationel og finansiel leasing blot afløses af en ny problemstilling på sondringen imellem leasingkontrakter og servicekontrakter.

Vi vurderer, at der skal udarbejdes en fælles begrebsramme for IASB og FASB, da dette vil medføre ensretning af behandling af leasing på tværs af organisationerne. Vi er enige i, at der er en række uoverensstemmelser imellem begrebsrammerne i IFRS og U.S. GAAP. Vi ser ingen problemer ved at anvende begrebsrammen fra IAS 17 som udgangspunkt for den nye standard. Dette skal ses i lyset af, at denne standard er bredere formuleret og herved øges muligheden for at indregne øvrige aktiver som f.eks. immaterielle aktiver.

Vi mener ligesom Deloitte, at der skal foretages en række tilpasninger, inden standarden kan anvendes, hvor definitionen på leasingkontrakter blandt andet bør indeholde "en sædvanligvis aftalt periode" for herved at give mulighed for indeholdelse af leasingaftaler med ubestemt leasingperiode.

Vejledningen i IFRIC 4 og SIC 27 skal endvidere opdateres og indarbejdes. Der skal også ifølge vores vurdering udarbejdes vejledning omkring sondringen imellem leasingkontrakter og serviceaftaler. Denne sondring vurderes især at blive aktuel, idet der ligges op til, at der i den nye standard ikke længere skal skelnes imellem finansiel og operationel leasing men i stedet at begge grupper skal indregnes i balancen. Dette skaber yderligere pres på, at sondringen

imellem leasingkontrakter og serviceaftaler, hvortil vi mener, at der bør laves yderligere vejledning.

11.3.2 "Ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler

For at modtage interessenternes respons på eksklusion af "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler har IASB og FASB stillet følgende spørgsmål:

Skal den foreslåede nye standard ekskludere "ikke primære" aktiver eller kortsigtede leasingaftaler?

Der er bred enighed iblandt kommentatorerne om, at "ikke primære" aktiver skal indregnes. Vedrørende de kortsigtede leasingaftaler er der delte meninger om, om disse skal indgå i en ny regnskabsstandard. Nedenfor er de væsentligste begrundelser fra interessenterne opsummeret.

11.3.2.1 "Ikke primære" aktiver

11.3.2.1.1 Svært at definere forskellen

Dell, FSR og Deutsche bank har bemærket, at afgrænsningen imellem primære og "ikke primære" aktiver kan være svært at definere. De mener derfor, at en sådan opdeling vil gøre standarden unødigt kompliceret og derfor bør udelades.

11.3.2.1.2 Det økonomiske aspekt

EFRAG bemærker, at tilgangen omkring "retten til at bruge et aktiv" er vidt favnende. De er derfor enige i, at der skal foretages en afgrænsning i forhold til væsentligheden af aktivet, men de vurderer ikke, at en eksklusion af "ikke primære" aktiver er den rette tilgang. Grunden til, at EFRAG mener, at der bør foretages en form for afgrænsning i forhold til tilgangen "retten til at bruge et aktiv", er, at der også er et økonomisk aspekt, som skal overvejes. EFRAG bemærker i

øvrigt, at afgrænsningen kan resultere i samme problemstillinger som i IAS 17 i forbindelse med adskillelse af finansiel og operationel leasing.

11.3.2.2 Kortsigtede leasingaftaler

11.3.2.2.1 Anvendelse af en 1 års grænse for leasingaftaler

Dell mener, at en eksklusion af leasingaftaler, som løber under 12 måneder, er en brugbar model. Eksklusionen skal mindske omkostningerne ved indregningen af korte leasingaftaler. Yderligere mener Dell, at eksklusionen er nem at anvende i praksis.

11.3.2.2.2 Anvendelse af en 2 års grænse for leasingaftaler

Goodyear mener også, at en eksklusion af kortsigtede leasingaftaler er en god ide. De vurderer dog, at udeladelsen vil føre til øget kompleksitet i standarden, men at dette opvejes ved mindsket administrationsomkostninger ved opgørelse af kortsigtede leasingaftaler. De har dog anlagt en lidt anden betragtning end IAS og FASB og har udarbejdet en definition, som sikrer, at leasingkontakten maksimalt kan udgøre 24 måneder for at være under grænsen for kortsigtede leasingaftaler.

11.3.2.3 Fælles betragtninger

11.3.2.3.1 Anvendelse af væsentlighed ifølge IAS 1

FSR mener, at det er svært at definere en klart afgrænset standard omkring "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler. Yderligere vurderer FSR, at der ikke er noget grundlag for at skelne imellem "primære" og "ikke primære" aktiver, idet det vurderes, at alle aktiver er anskaffet for at skabe profit for virksomheden. FSR foreslår, at definitionen i IAS 1, stk. 11 omkring væsentlighed anvendes til fastlæggelse om, om en leasingkontrakt kan ekskluderes fra regnskabet ud fra, om en post er væsentlig. Heri beskrives, at udeladelser anses for

væsentlige, *"hvis disse hver for sig eller tilsammen kan have indflydelse på regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger truffet på grundlag af årsregnskabet"*³².

11.3.2.3.2 Ingen generelle undtagelser

Deloitte er enige i, at der skal foretages en udelukkelse af ikke væsentlige aktiver. Manglende udelukkelse kan føre til, at nogle selskaber skal indregne store mængder leasingaftaler, som ikke er væsentlige. Ifølge Deloitte er en generel undtagelse dog ikke løsningen. De mener, at der i stedet bør foretages en individuel vurdering i det enkelte tilfælde.

11.3.2.3.3 Særskilt eller samlet vurdering af uvæsentlige aktiver

Deutsche Bank bemærker, at såfremt det ovenstående tiltag omkring "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler vedtages, skal der foretages yderligere overvejelser.

Overvejelserne går på, om væsentligheden af "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler skal vurderes leasingaftale for leasingaftale eller samlet i grupper af leasingaftaler.

11.3.2.4 Opsummering

Dell, FSR og Deutsche bank vurderer, at afgrænsningen imellem primære og "ikke primære" aktiver kan være svær at definere, hvorfor en sådan opdeling bør undlades, idet den vil gøre standarden unødvendigt kompliceret. EFRAG bemærker, at tilgangen omkring "retten til at bruge et aktiv" er vidt favnende, og mener, at der skal foretages en afgrænsning i forhold til væsentligheden af aktivet, men de vurderer ikke, at en eksklusion af "ikke primære" aktiver er den rette tilgang. EFRAG bemærker i øvrigt, at afgrænsningen kan resultere i samme problemstillinger som IAS 17 i forbindelse med adskillelse af finansiel og operationel leasing.

³² Internationale regnskabsstandarder (IFRS) 2007, side 803

Dell mener, at en eksklusion af kortsigtede leasingaftaler, som løber under 12 måneder, er en brugbar model. Eksklusionen skal mindske omkostningerne ved indregningen af korte leasingaftaler. Yderligere mener Dell, at eksklusionen er nem at anvende i praksis. I lighed hermed mener Goodyear, at en afgrænsning på leasingaftaler under 24 måneder skal anvendes til eksklusion i regnskabsstandarden.

FSR mener, at det er svært at definere en klart definerbar standard omkring "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler. Yderligere vurderer FSR, at der ikke er noget grundlag for at skelne imellem "primære" og "ikke primære" aktiver, idet det vurderes, at alle aktiver er anskaffet for at skabe profit for virksomheden. FSR foreslår i stedet, at definitionen i IAS 1 omkring væsentlighed anvendes. Deloitte er enige i, at der skal foretages en udelukkelse af ikke væsentlige aktiver. Ifølge Deloitte er en generel undtagelse dog ikke løsningen, da de mener, at der i stedet bør foretages en individuel vurdering i det enkelte tilfælde. Deutsche Bank bemærker, at der skal foretages yderligere overvejelser om, om væsentligheden af "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler skal vurderes leasingaftale for leasingaftale eller samlet i grupper af leasingaftaler.

Vi er ikke tilhængere af, at den nye regnskabsstandard skal ekskludere "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler. I stedet mener vi, i lighed med flere af kommentatorerne, at leasingaftaler skal medtages ud fra en væsentlighedsbetragtning. Her mener vi, at FSR's forslag om anvendelse af væsentlighedsdefinitionen i IAS 1, stk. 11 skal anvendes til vurdering af, hvor vidt leasingaftalerne skal indgå i begrebsrammen. Dette løser endvidere problemet, som Deutsche Bank påpeger omkring, at der skal ske vurdering af, om leasingaftalernes væsentlighed skal vurderes leasingaftale for leasingaftaler eller samlet i grupper af leasingaftaler, da det klart er defineret i IAS 1, stk. 11, at udeladelse af poster anses for *"væsentlige, hvis disse hver for sig eller tilsammen kan have indflydelse på regnskabsbrugeres økonomiske beslutninger"*.

En yderligere begrundelse for ikke at ekskludere "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler mener vi ligesom EFRAG, kan ses ud fra, at dette i lighed med de nuværende problemer omkring skelnen imellem operationelle og finansielle leasingaftaler blot giver en ny skillelinje imellem henholdsvis "primære" og "ikke primære" aktiver samt ikke kortsigtede og kortsigtede leasingaftaler.

11.3.3 Delkonklusion

Overordnet set er vi enige i IASB's foreløbige beslutning om:

- At anvende begrebsrammen fra den gældende IAS 17 i den nye regnskabsstandard for leasing

Dette skal ses i lyset af, at denne standard er bredere formuleret end U.S. GAAP's SFAS 13, og muligheden for at indregne øvrige aktiver f.eks. immaterielle aktiver øges herved.

Der skal ifølge vores vurdering udarbejdes vejledning omkring sondringen imellem leasingkontrakter og serviceaftaler, da denne skillelinje bliver mere aktuel som følge af at operationel leasing nu også indregnes i balancen.

Vi mener ikke, at den nye regnskabsstandard skal ekskludere "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler. I stedet mener vi, i lighed med flere af kommentatorerne, at leasingaftaler skal medtages ud fra en betragtning om væsentlighed. Her mener vi, at FSR's forslag om anvendelse af væsentlighedsdefinitionen i IAS 1, stk. 11 skal anvendes til vurdering af, hvorvidt leasingaftalerne skal indgå i begrebsrammen. En yderligere begrundelse for ikke at ekskludere "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler mener vi ligesom EFRAG, kan ses ud fra, at dette i lighed med de nuværende problemer omkring skelnen imellem operationelle og finansielle leasingaftaler blot giver en ny skillelinje imellem henholdsvis "primære" og "ikke primære" aktiver samt ikke kortsigtede og kortsigtede leasingaftaler.

11.4 Fremgangsmåde i forhold til leasingtagers regnskab

IASB og FASB gennemgår i diskussionsoplægget fremgangsmåden i forhold til leasingtagers regnskab, hvor de blandt andet diskuterer opfyldelse af aktiv- og passivdefinitionerne i en simpel leasingaftale. Her når de frem til, at der i en simpel leasingkontrakt bør anerkendes et aktiv i form af brugsretten til det leasede aktiv og en forpligtelse til at betale leasingydelse i leasingperioden. Derimod skal der ikke indregnes en forpligtelse til at tilbagelevere det leasede aktiv ved udløbet af leasingperioden, da man på dette tidspunkt i realiteten varetager et aktiv for tredjemand.

Endvidere besluttes det, at mere komplekst sammensatte leasingaftaler skal indregnes som et samlet aktiv og en samlet forpligtelse, hvor man altså ikke indregner hver enkelt komponent for sig.

11.4.1 Analyse af rettigheder og forpligtelser i simple leasingaftaler

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes analyse af rettigheder og forpligtelser, der opstår ved en simpel leasingkontrakt?

Ved vurderingen af om de udvalgte virksomheder og organisationer er enige i komitéernes analyse af rettigheder og forpligtelser, der opstår ved en simpel leasingkontrakt, ses det, at FSR er enig i denne analyse. Ligeledes ses det, at både Deloitte, Deutsche Bank og EFRAG overordnet set er enige i analysen, men har dog kommentarer, som er behandlet i de efterfølgende afsnit.

11.4.1.1 Levering og kontrol over brugsretten til aktivet

Deloitte mener, at der bør specificeres i regnskabsstandarden, at leasinggivers ansvar om at give vedvarende adgang til det leasede aktiv, for eksempel i form af en elevator, ikke påvirker datoen for levering eller for hvornår leasingtager overtager kontrollen over brugsretten til det leasede aktiv.

11.4.1.2 Juridisk ret

Endvidere bemærker Deloitte, at der ved opfyldelsen af aktivdefinitionen for brugsretten til det leasede aktiv jf. IASB's Begrebsramme kan være forskel på, hvad der indgår under en 'juridisk ret' eller 'retsgyldigt' i de forskellige lande, når der ses på kontrollen.

11.4.1.3 Sammenhæng til IASB og FASB projektet for ophør af indregning

Deutsche Bank og EFRAG har svært ved at forene analysen og indregningen i diskussionsoplægget for leasing (samt diskussionsoplægget til IASB og FASB's projekt Revenue Recognition (Anerkendelse af indtægter)) med IASB og FASB's igangværende projekt Derecognition (Ophør af indregning).

EFRAG påpeger, at det i diskussionsoplægget for leasing antages, at en virksomhed, der overfører brugsretten til et aktiv, har fragivet kontrollen af brugsretten, mens virksomheden, der erhverver brugsretten til aktiver, modsat får kontrollen over brugsretten. Derimod forudsættes det i projektet for Derecognition, at selve erhvervelsen ikke er nok, men at selve

kontrolovergangen er det afgørende. Forskellen imellem de to projekters begivenhed, der (begge) medfører ophør af indregning, anser EFRAG som væsentlig.

Deutsche Bank og EFRAG påpeger, at de gerne vil kunne se, at både projekterne for Leasing (og Anerkendelse af indtægter) samt Ophør af indregning er forenelige med IASB's Begrebsramme på ensartet vis.

11.4.1.4 Udvidet fortolkning

EFRAG er desuden bekymret for, om IASB og FASB's analyse på en simpel leasingkontrakt og dennes konklusion om indregning af rettigheder og forpligtelser blot kan forlænges og bruges på mere komplekse leasingaftaler, så som leasingaftaler med optioner, restværdigaranti mv., uden at forholde sig yderligere til dette.

11.4.1.5 Opsummering

Overordnet set virker interessenterne enige i IASB og FASB's analyse af rettigheder og forpligtelser ved en simpel leasingaftale, hvor der dog gerne skal laves specificeringer af, at leasinggivers ansvar for at give vedvarende adgang i forbindelse med leasingaftaler ikke påvirker leveringstidspunktet eller overtagelse af kontrollen over brugsretten til aktivet.

Dog er det væsentligt ifølge Deutsche Bank og EFRAG, at der er sammenhæng mellem dette projekt og IASB's øvrige projekter, herunder ophør af indregning. Disse vurderes forskellige, hvad angår begivenheden, der medfører ophøret af indregning.

Forskellen om hvilken begivenhed, der medfører ophøret af indregningen består i, at ophøret automatisk følger med ved, at brugsretten til aktivet overdrages, hvormed kontrollen over brugsretten også anses for overgivet, hvorimod selve overdragelsen af kontrollen er afgørende for ophøret af indregning i Derecognition projektet.

Begge projekter bør være forenelige med IASB's Begrebsramme på ensartet vis eller med forklaring om, hvorfor de ikke er ensartede.

Derudover er EFRAG ikke overbeviste om, at analysen på rettigheder og forpligtelser i en simpel leasingaftale uden videre kan overføres til mere komplekse leasingaftaler.

Vi vurderer, at IASB's analyse af rettigheder og forpligtelser samt de dertil hørende aktiver og forpligtelser virker fyldestgørende.

Der bør i vores øjne ganske givet, som Deutsche Bank og EFRAG gør opmærksom på, være sammenhæng mellem IASB's forskellige igangværende projekter, så man ikke bruger væsentlige forskellige fortolkninger i hver af disse. Ellers bør der som minimum gives forklaring på, hvorfor projekterne ikke har sammenhæng.

Ligeledes vil det være givtigt at sikre, at analysen af den simple leasingkontrakt holder stik i mere komplekse leasingaftaler.

11.4.2 Brugsretten til et aktiv og forpligtelsen til at betale leasingydelse

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Komiteerne har foreløbigt vedtaget en tilgang til leasingtagers regnskabspraksis, der vil kræve, at leasingtager anerkender:

- Et aktiv, der repræsenterer dets ret til at bruge det leasede aktiv i leasingperioden (brugsretten til et aktiv)
- Et passiv svarende til dets forpligtelse til at betale leasingydelse

Er I enige i den foreslåede tilgang?

Ved vurderingen af om de udvalgte virksomheder og organisationer er enige i komitéernes beslutning om at anerkende ét aktiv svarende til brugsretten til det leasede aktiv og ét passiv svarende til forpligtelsen til at betale leasingydelse, ses det, at Deloitte og FSR er enige i denne analyse. Ligeledes er både Deutsche Bank og EFRAG overordnet set enige i analysen, men har dog kommentarer, som er behandlet i de efterfølgende afsnit, hvor de fire i diskussionsoplægget nævnte tilgange for indregning af aktiver og passiver i forbindelse med leasingtagers regnskab vurderes.

11.4.2.1 Den nuværende tilgang – IAS 17

Den nuværende praksis, der følger IAS 17, har været genstand for megen kritik jf. afsnit 8 Kritik af IAS 17, hvor EFRAG er enig i en stor del af kritikken. De er derfor enig med IASB's beslutning om ikke at basere den nye regnskabsstandard på den nuværende tilgang til indregning af aktiver og forpligtelser i leasingtagers regnskab.

11.4.2.2 En udbygning af den nuværende tilgang

En anden mulig tilgang er at udbygge den nuværende tilgang, så man bruger den nuværende tilgang for finansiel leasing på alle leasingaftaler. På denne måde vil man fortsat kun indregne en minimumsforpligtelse. EFRAG fravælger dog denne model, da denne ikke indregner optioner og betingede leasingydelser fra leasingaftalen.

11.4.2.3 Tilgang med indregning af fuldt aktiv

En yderligere alternativ tilgang er at indregne hele aktivet i leasingtagers balance. Det vil sige, at både brugsretten i leasingperioden samt værdien af aktivet ved leasingperiodens udløb indregnes samlet i ét aktiv. Derudover indregnes to forpligtelser; én forpligtelse i form af forpligtelsen til at betale leasingydelser i leasingperioden og én forpligtelse i form af forpligtelsen til at tilbagelevere aktivet efter leasingperiodens udløb.

Denne tilgang svarer til eksemplet nævnt i kommentarerne fra Deutsche Bank, hvor de har svært ved at se sammenhængen til IASB og FASB projekt om Derecognition (Ophør af indregning). Hvis modellen fra Derecognition projektet blev brugt på leasingtager, ville dette betyde, at leasingtager skal indregne hele aktivet i balancen og en dertilhørende forpligtelse på leasingydelserne i leasingperioden samt en forpligtelse på at tilbagelevere aktivet ved udløbet af aftalen. Deutsche Bank mener, som nævnt under spørgsmålet om analysen af rettigheder og forpligtelser i en simpel leasingkontrakt, at der bør være sammenhæng imellem dette projekt og Derecognition projektet eller laves en forklaring på, hvorfor disse to projekter ikke har sammenhæng.

EFRAG mener som sådan, at tilgangen med at indregne et fuldt aktiv fungere fint og for eksempel giver mere sammenlignelighed for længere leasingaftaler, der reelt kan sammenholdes med køb. Dog kan denne sammenlignelighed diskuteres, da man som leasingtager ikke er i en identisk situation med en køber. Endvidere mener EFRAG ikke tilgangen kan bruges til korte leasingaftaler, fordi tilgangen antyder, at leasingtager har aktiver, som den ikke har i form af retten til at bruge aktivet efter udløbet af leasingperioden.

11.4.2.4 Brugsrets-tilgangen

Denne tilgang er den af IASB og FASB foreslåede tilgang, hvor leasingtager indregner et aktiv svarende til kostprisen på brugsretten til det leasede aktiv i leasingperioden samt en forpligtelse til at betale leasingydelser i leasingperioden.

Både Deloitte, FSR, Deutsche Bank og EFRAG støtter som sådan op om denne tilgang. Deutsche Bank vil blot gerne have afklaring på, hvorfor leasing projektet bruger denne tilgang, mens Derecognition projektet bruger tilgangen med indregning af et fuldt aktiv, og de stiller spørgsmål ved, om begge projekter burde have samme tilgang.

EFRAG mener desuden, at ved valget af brugsrets-modellen bliver sondringen mellem leasing- og serviceaftaler endnu mere vigtig.

11.4.2.5 Opsummering

Som udgangspunkt virker interessenterne enige i IASB's foreløbige beslutning om indregning af et aktiv svarende til brugsretten til det leasede aktiv i leasingperioden samt et passiv svarende til forpligtelsen til at betale leasingydelser.

Dog er det væsentligt ifølge Deutsche Bank og EFRAG, at der er sammenhæng mellem dette projekt og IASB og FASB's øvrige projekter, herunder Ophør af indregning. Disse vurderes forskellige hvad angår indregning af aktiver og forpligtelser.

Indregningen i Derecognition projektet sker med det fulde aktiv i hele aktivets levetid, hvorimod der under diskussionsoplægget til leasing lægges op til, at kun brugsretten til det

leasede aktiv i leasingperioden indregnes. Det vil sige, at man i Derecognition projektet positivt vælger en af de tilgange, som IASB og FASB i leasing projektet direkte har fravalgt.

Begge projekter bør være forenelige med IASB's Begrebsramme på ensartet vis, ellers bør der gives forklaring om, hvorfor de kører i to forskellige spor.

EFRAG mener endvidere, at ved valget af brugsrets-modellen bliver sondringen mellem leasing- og serviceaftaler endnu mere vigtig.

Vi vurderer, som Deutsche Bank og EFRAG gør opmærksom på, at der bør være sammenhæng mellem IASB's forskellige igangværende projekter, så man ikke bruger væsentlige forskellige fortolkninger i hver af disse. Ellers bør der som minimum gives forklaring på, hvorfor projekterne ikke har sammenhæng.

Med hensyn til indregningen i de to IASB-projekter vurderer vi, at en delvis indregning af aktivet i form af indregning af brugsretten af det leasede aktiv i leasingperioden er optimal. I og med man på denne måde medtager den værdi, aktivet har for leasingtager.

Dette kan anskueliggøres ud fra et eksempel ud fra modellen anvendt i Derecognition-projektet. I eksemplet leases en ejendom til en kostpris på 100 mio.kr. i en 2-årig periode. Denne ejendoms kostpris anses for væsentlig i virksomhedens regnskab. Det vurderes ikke for retvisende at indregne hele aktivets kostpris for hele aktivets levetid i balancen i de 2 år, men derimod vil en indregning af kostprisen på brugsretten for ejendommen i de 2 år give et mere retvisende billede af virksomhedens finansielle stilling.

11.4.3 Ét aktiv og én forpligtelse

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Komiteerne har foreløbigt besluttet ikke at vælge en komponent-tilgang til leasingkontrakter. I stedet har komiteerne foreløbigt vedtaget en tilgang, hvor leasingtager anerkender:

- ét aktiv for brugsretten til aktivet inkluderende de optioner, der er indarbejdet i kontrakten og
- ét passiv for forpligtelsen til at betale leasingydelser inklusiv forpligtelse til at betale betingede leasingydelser og garanti på restværdien

Er I enige i den foreslåede tilgang?

Ved vurderingen af, om en leasingaftale skal indregnes som ét samlet aktiv og ét samlet passiv, eller den skal indregnes separat for hver komponent i aftalen, må det siges, at der er delte meninger hos de adspurgte virksomheder. Deloitte og Goodyear er enig i den foreslåede indregning af ét aktiv og én forpligtelse, hvorimod FSR og Deutsche Bank er tilhængere af komponenttilgangen. Derudover er EFRAG internt opsplittet, hvor halvdelen af medlemmerne i EFRAG støtter den valgte tilgang og den anden halvdel støtter komponent-tilgangen.

I de nedenstående afsnit opstilles de fordele og ulemper, som de forskellige virksomheder påpeger i deres kommentarer til diskussionsoplægget. Herunder nævnes også de ulemper til komponenttilgangen, som IASB og FASB i diskussionsoplægget gør opmærksom på.

11.4.3.1 Ét aktiv og én forpligtelse

11.4.3.1.1 Fordele

Deloitte påpeger, at den valgte metode til indregning er den mest anvendelige metode set i lyset af de ulemper, som de ser i forbindelse med anvendelse af komponenttilgangen.

Den del af EFRAG's medlemmer, der er tilhængere af den valgte metode, mener, at denne tilgang vil resultere i den mest brugbare information til regnskabsbrugerne, fordi den forsøger at afspejle den effekt, som optionen kan have på leasingtagers aktiver og forpligtelser ud fra det mest sandsynlige udfald.

11.4.3.1.2 Ulemper

Den del af EFRAG's medlemmer, der er tilhængere af komponenttilgangen, er bekymrede for den uoverensstemmelse, der er mellem den valgte metode og den måde, som optioner og usikkerhedsmomenter behandles på i andre regnskabsmæssige sammenhænge.

Både FSR, Deutsche Bank og den del af EFRAG's medlemmer, der er tilhængere af komponenttilgangen, mener, at man ved den valgte tilgang kan risikere, at indregne optioner, der ikke opfylder definitionen for en forpligtelse jf. IASB's Begrebsramme.

Den del af EFRAG's medlemmer, der er tilhængere af komponenttilgangen, mener desuden, at det er ulogisk at kræve, at en leasingtager med eksempelvis en forlængelsesoption skal indregne en større forpligtelse end en leasingtager uden denne option, da leasingtageren med optionen formodentlig først vil udnytte optionen, når det er til leasingtagerens fordel.

Den del af EFRAG's medlemmer, der er tilhængere af komponenttilgangen, kan godt se, at det kan være svært at anvende komponenttilgangen fuldt ud. De mener dog, at så vidt denne tilgang ikke er mulig, vil en minimumsforpligtelse være at foretrække frem for den valgte metode.

11.4.3.2 Komponenttilgangen

11.4.3.2.1 Fordele/tilhængere

FSR støtter komponenttilgangen, hvor de mener, at optioner, når de kan måles pålideligt, skal indregnes separat som en ikke-finansiell option.

Deutsche Bank mener på samme vis, at komponenterne skal indregnes separat, hvor de gerne så en tilpasning af IAS 39, Finansielle instrumenter: oplysning og præsentation, således denne kommer til at indbefatte eksempelvis købsoptioner.

11.4.3.2.2 Ulemper

Deloitte er enig i de af IASB og FASB identificerede ulemper ved brugen af komponenttilgangen, som er:

- Regnskabsudarbejdere kan have svært ved lave separat identifikation, anerkendelse og måling af komponenterne i en leasingaftale
- Komponenterne i en leasingaftale er ofte indbyrdes forbundne
- Lignende kontrakter kan indregnes forskelligt, hvilket mindsker sammenligneligheden, med mindre alle komponenter måles på samme måde som eksempelvis ved brug af dagsværdi
- Dagsværdien af optioner om forlængelse eller opsigelse af en kontrakt er vanskelig at opgøre, da der ikke er et marked for denne slags optioner og da de ikke normalt prissættes separat fra leasingkontrakten
- Komponenttilgangen giver ikke nødvendigvis regnskabslæsere et komplet billede af leasingtagers økonomiske situation, da en virksomhed af virksomheds-specifikke årsager eksempelvis kan vælge at forlænge en leasingkontrakt, selvom optionen er prissat dyrere end markedsværdien for eventuelt at undgå afbrydelse af produktionen

Goodyear er enig i flere af de af IASB og FASB påpegede ulemper ved komponenttilgangen og gør endvidere opmærksom på, at værdiansættelsen af komponenterne til dagsværdi set i forhold til den foreslåede model med ét aktiv og ét passiv til kostpris øger kompleksiteten af kravene til registrering og mindsker gennemsigtigheden af informationen for regnskabsbrugere. Derudover vurderer Goodyear, at administrationsomkostningerne for en virksomhed, der indgår utallige leasingaftaler rutinemæssigt, højst sandsynligt vil overstige fordelene, som informationen giver regnskabsbrugerne.

11.4.3.3 Opsummering

Der må siges at være delte meninger om, hvorvidt en leasingaftale skal indregnes som ét samlet aktiv og ét samlet passiv, eller den skal indregnes separat for hver komponent i aftalen, da halvdelen af de adspurgte er tilhængere af den valgte metode og den anden halvdel af komponenttilgangen.

Når der ses på tilgangen med ét aktiv og én forpligtelse, ses det, at Deloitte foretrækker denne ud fra ulemperne ved komponenttilgangen. Endvidere fremhæver den del af EFRAG, der støtter den valgte tilgang, at denne forsøger at afspejle optionens effekt på aktiver og passiver ud fra mest sandsynlige udfald.

Dog er den del af EFRAG's medlemmer, der er tilhængere af komponenttilgangen, bekymrede for den uoverensstemmelse, der er mellem den valgte metode og den måde, som optioner og usikkerhedsmomenter behandles på i andre regnskabsstandarde. Desuden mener både FSR, Deutsche Bank og den del af EFRAG's medlemmer, der er tilhængere af komponenttilgangen, at man ved den valgte tilgang kan risikere, at indregne optioner, der ikke opfylder passivdefinitionen jf. IASB's Begrebsramme. Den del af EFRAG's medlemmer, der er tilhængere af komponenttilgangen mener endvidere, at så vidt denne tilgang ikke er mulig, vil en minimumsforpligtelse foretrækkes frem for den valgte metode.

Ved vurdering af komponenttilgangen er Deloitte og Goodyear enige med IASB og FASB i de af dem påpegede ulemper ved komponenttilgangen så som, at regnskabsudarbejdere kan have svært ved lave separat identifikation, anerkendelse og måling af komponenterne i en leasingaftale blandt andet fordi komponenterne i en leasingaftale ofte er indbyrdes forbundne. Derudover vurderer IASB og FASB, at lignende kontrakter kan indregnes forskelligt. Vælges det, at komponenter skal indregnes til dagsværdi, bemærkes det af IASB og FASB, at disse kan være vanskelige at opgøre, da der ikke er et marked for denne slags optioner, og da de ikke normalt prissættes separat fra leasingkontrakten. Komponenttilgangen tager endvidere ikke højde for, om en virksomhed af virksomheds-specifikke årsager vælger at udnytte en option.

Goodyear påpeger endvidere, at man ved komponenttilgangen, hvor komponenter skal måles til dagsværdi, vil øge kompleksiteten af kravene til registrering samt mindsker gennemsigtigheden af informationen for regnskabsbrugere. Desuden mener Goodyear, at omkostningerne ved brug af komponenttilgangen især ved et større antal leasingkontrakter, ud fra en cost-benefit betragtning, højst sandsynligt vil overstige fordelene herved.

Vores overordnede vurdering er, at den valgte metode, hvor der indregnes ét samlet aktiv og ét samlet passiv, er at foretrække. Her vurderer vi dog, at det er en forudsætning, at IASB og FASB sikrer sig ved analyse, at man ikke risikerer at indregne optioner, der ikke opfylder passivdefinitionen. Vi mener ikke, at de enkelte elementer som eksempelvis forlængelse af leasingaftalen, betingede leasingydelser og restværdigarantier adskiller sig fra hovedforpligtelsen, og vi vurderer derfor ikke, at disse skal indregnes selvstændigt som indbyggede afledte finansielle instrumenter i henhold til IAS 39 afsnit 10-13.

Endvidere mener vi, at det er vigtigt at sikre sig via analyser og stikprøver, at de fundne ulemper ved komponenttilgangen er valide, så man ikke risikerer at træffe beslutning på baggrund af udokumenterede ulemper såsom eksempelvis øget kompleksitet til registrering, omkostninger der overstiger fordele og besværet ved at opføre optioner separat fra leasingkontrakten til dagsværdi.

11.4.4 Delkonklusion

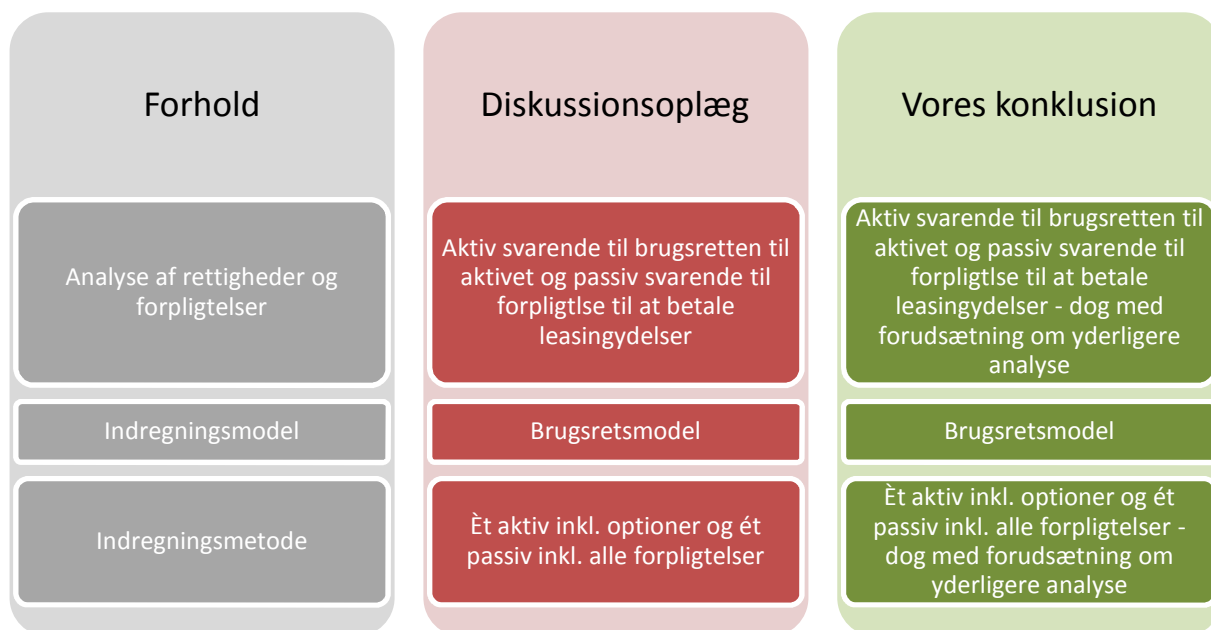
Overordnet set er vi enige i IASB's foreløbige beslutninger om:

- at der ud fra en vurdering af opfyldelsen af aktiv- og passivdefinitionerne jf. IASB's Begrebsramme i en simpel leasingkontrakt bør anerkendes et aktiv i form af brugsretten til det leasede aktiv og en forpligtelse til at betale leasingydelser i leasingperioden. Derimod skal der ikke indregnes en forpligtelse til at tilbagelevere det leasede aktiv ved udløbet af leasingperioden, da man på dette tidspunkt i realiteten varetager et aktiv for tredjemand og
- at mere komplekst sammensatte leasingaftaler skal indregnes som et samlet aktiv og en samlet forpligtelse, hvor man altså ikke indregner hver enkelt komponent for sig

Dog bemærkes det, at både vi og interessenterne ønsker, at IASB og FASB sikrer, at oplysningerne i diskussionsoplægget er valide og dokumenterede, hvilket kunne gøres ved hjælp af yderligere markedsanalyser og stikprøver. På denne måde sikres det, at beslutningerne træffes ud fra det mest korrekte grundlag. Ligeledes vil det være fornuftigt at sikre, at analysen af den simple leasingkontrakt kan overføres direkte til mere komplekse

leasingaftaler, så man herved ikke risikerer at indregne aktiver og forpligtelser, der ikke opfylder aktiv- og passivdefinitionerne.

Vores vurdering er altså i overensstemmelse med IASB's foreløbige beslutninger – når man blot tager højde for ovenstående mangler ved arbejdet med projektet – hvilket fremgår af nedenstående skema:

11.5 Første indregning

I diskussionsoplægget beslutter IASB og FASB foreløbigt, at første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske til nutidsværdien af leasingydelse tilbagetrukket med leasingtagers marginale lånerente, da denne værdi tilnærmelsesvis svarer til dagsværdien. Det vurderes herunder, at nutidsværdien er enklere at opgøre for leasingtager frem for dagsværdien.

Komiteerne besluttede endvidere, at første indregning af aktivet for brugsretten til det leasede aktiv skal ske til kostpris svarende til nutidsværdien af leasingydelse tilbagetrukket med leasingtagers marginale lånerente.

11.5.1 Første indregning af forpligtelsen

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes foreløbige beslutning om, at første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske til nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente?

Ud fra spørgsmålet om første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelser til nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente er de udvalgte virksomheder og organisationer uenige. Goodyear, Dell og EFRAG er enige i den valgte metode til første indregning, mens Deloitte og FSR som sådan også er enige – de vil blot bruge en anden rente ved tilbagediskonteringen. Derudover vil Deutsche Bank foretrække at bruge dagsværdi ved første indregning. Nedenfor er argumenterne for og imod disse tre metoder præsenteret.

11.5.1.1 Nutidsværdi tilbagediskonteret med den marginale lånerente

Både Goodyear, Dell og EFRAG støtter den valgte model til første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelser til nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med den marginale lånerente, da der tale om en meningsfuld måling, der er lettere at anvende end brug af dagsværdi, og da den giver sammenlignelighed. Her påpeger Deloitte dog, at de ikke mener, at det er en simplere tilgang end tilbagediskontering med den interne rente, når blot denne er kendt.

Goodyear bemærker, at tilbagediskonteringen med den marginale lånerente er mere effektiv og giver mindre omkostninger for virksomheder med et større antal leasingaftaler, da leasingtager vil kunne anvende en enkelt rentesats til alle leasingaftaler i en periode frem for de individuelle interne renter i leasingaftalerne.

Dell støtter den valgte metode, da der er tale om virksomheds-specifikke forpligtelser og oftest svarer metoden til dagsværdien, da den svarer til den forhandlede værdi mellem leasingtager og leasinggiver. Beløbet repræsenterer i øvrigt det aktuelle fremtidige træk på en virksomheds økonomiske ressourcer. Dell påpeger desuden, at dagsværdien ikke vil være repræsentativ på

efterspørgslen på pengestrømme ud fra forpligtelsen. Dell mener i øvrigt, at anvendelsen af den marginale lånerente er passende, da den er repræsentativ i forhold til prisen på finansiering af lignende forpligtelser. Og desuden er den interne rente ofte ikke kendt, da man ikke kender leasinggivers restværdi.

EFRAG påpeger i lighed med Deloitte jf. nedenstående, at yderligere vejledning er nødvendig til fastsættelsen af den marginale lånerente. Desuden mener EFRAG, at man bør overveje at kræve yderligere oplysninger i noterne til regnskabet om antagelserne og kriterierne for den fastsatte marginale lånerente.

Deutsche Bank, der dog foretrækker første indregning til dagsværdi, har ikke et problem med at bruge den marginal lånerente, da denne tager højde for leasingtagers kreditværdighed, længden af leasingperioden samt arten og kvaliteten af sikkerhedsstillelsen (det leasede aktiv).

11.5.1.2 Nutidsværdi tilbagediskonteret med intern rente

Deloitte og FSR støtter begge metoden, hvor første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelser sker til nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med den interne rente i leasingkontrakten, hvis denne er kendt.

Deloitte mener, at dette er den bedste tilgang, da den interne rente svarer til forrentningen på den aktuelle transaktion og er derfor mere relevant og pålidelig end den marginale lånerente, som er baseret på en hypotetisk transaktion. På samme måde mener FSR, at man ved brug af den marginale lånerente risikerer ikke korrekt at afspejle den fleksibilitet, der ofte er iboende i en leasingkontrakt, hvor leasingperioden er væsentlig kortere end aktivets forventede levetid.

Både Deloitte og FSR forstår imidlertid, at leasingtager ikke altid har den fornødne viden til at beregne den interne rente, og i disse tilfælde vil den marginale lånerente være passende ved tilbagediskonteringen. Dog mener Deloitte, at der er behov for yderligere vejledning til bestemmelsen af den marginale lånerente og variablerne i beregningen heraf.

Desuden påpeger Deloitte, at komitéerne skal sørge for, at definitionerne af "den marginale lånerente" under IFRS og U.S. GAAP bliver overensstemmende.

11.5.1.3 Dagsværdi

Deutsche Bank mener ikke, at forpligtelsen til at betale leasingydelser er væsentlig forskellig fra en finansiell forpligtelse som for eksempel et lån til at købe et aktiv. Derfor mener Deutsche Bank, at første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelser skal ske ifølge IAS 39 – Finansielle instrumenter: Indregning og måling, som sker til dagsværdi eller alternativt ved skøn ud fra værdiansættelsesmetoder.

11.5.1.4 Opsummering

Både Goodyear, Dell og EFRAG støtter den valgte model til første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelser til nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med den marginale lånerente, da denne er lettere at anvende og giver sammenlignelighed.

Goodyear påpeger, at tilbagediskonteringen med den marginale lånerente er mere effektiv og er mindre omkostningsfuld for virksomheder med et større antal leasingaftaler, da leasingtager vil kunne anvende en enkelt rentesats til alle leasingaftaler i en periode frem for de individuelle interne renter i leasingaftalerne. Dell er enig i den valgte metode, da der er tale om virksomheds-specifikke forpligtelser og oftest svarer metoden til dagsværdien.

Deloitte og EFRAG bemærker, at yderligere vejledning er nødvendig til vurderingen af den marginale lånerente. Desuden mener EFRAG, at yderligere oplysninger i noterne til regnskabet om antagelserne og kriterierne for den fastsatte marginale lånerente skal vises.

Deutsche Bank, der dog foretrækker første indregning til dagsværdi, er enig i brugen af den marginal lånerente, da denne tager højde for leasingtagers kreditværdighed, længden af leasingperioden samt arten og kvaliteten af sikkerhedsstillelsen.

Deloitte og FSR støtter begge metoden, hvor første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelser sker til nutidsværdien af leasingydelserne tilbagediskonteret med den interne rente i leasingkontrakten, hvis denne er kendt. Deloitte vurderer, at den interne rente svarer til forrentningen på den aktuelle transaktion og foretrækker derfor denne i stedet for den marginale lånerente, som er baseret på en hypotetisk transaktion. På samme måde mener FSR, at man ved brug af den marginale lånerente risikerer ikke fyldestgørende at afspejle

fleksibiliteten i en leasingkontrakt, hvor leasingperioden er væsentlig kortere end aktivets forventede levetid. Både Deloitte og FSR forstår imidlertid, at leasingtager ikke altid har den nødvendige viden til at beregne den interne rente, og i sådanne tilfælde vil den marginale lånerente være brugbar ved tilbagediskonteringen.

Desuden påpeger Deloitte, at komitéerne skal sørge for, at definitionerne af ”den marginale lånerente” under IFRS og U.S. GAAP bliver overensstemmende.

Deutsche Bank mener, at første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelser skal ske ifølge IAS 39 – Finansielle instrumenter: Indregning og måling, som sker til dagsværdi eller alternativt ved skøn ud fra værdiansættelsesmetoder.

Vi vurderer, at argumenterne for og imod både tilbagediskontering med den marginale lånerente samt med den interne rente er lige stærke.

På den ene side skal man passe på, at vælge tilbagediskonteringen med den marginale lånerente blot fordi dette er den nemmeste og billigste metode for regnskabsudarbejderne. Det er samtidig væsentligt at være opmærksom på det retvisende billede. Derudover har Deutsche Bank en god pointe i deres vurdering gående på, at den marginale lånerente tager højde for leasingtagers kreditværdighed, længden af leasingperioden samt arten og kvaliteten af sikkerhedsstillelsen.

På den anden side skal man også være opmærksom på cost-benefit betragtningen, for der vil ganske givet ved valg af tilbagediskontering med den interne rente være flere omkostninger ved at beregne den interne rente enkeltvis for hver leasingkontrakt end ved at vurdere én marginal rentesats til alle tilbagediskonteringer - også når der ses i forhold til fordelene i form af bedre regnskabsinformation til regnskabsbrugere. Selvom det virker fornuftigt at bruge den interne rente, der jo vedrører den egentlige transaktion i stedet for en hypotetisk transaktion i lighed med den marginale rentesats.

Vi mener dog ikke, at første indregning skal ske til dagsværdi, da vi i lighed med IASB og FASB vurderer, at nutidsværdien af leasingydelserne i langt de fleste leasingaftaler vil svare til dagsværdien samt er enklere at anvende.

Vores vurdering er derfor, at der bør laves yderligere analyser og vurderinger på området, så man kan lave en cost-benefit beregning og ud fra yderligere vejledning for fastsættelsen af den marginale lånerente vurdere, om denne svarer til en egentlig transaktion samt tager højde for leasingtagers kreditværdighed, længden af leasingperioden samt arten og kvaliteten af sikkerhedsstillelsen. Så man på denne måde kan få fastslået, om en tilbagediskontering med den marginale lånerente eller med den interne rente er at foretrække.

11.5.2 Første indregning af aktivet

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes foreløbige beslutning om, at første indregning af brugsretten til aktivet skal ske til kostpris svarende til nutidsværdien af leasingydelseerne tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente?

Ved vurderingen af om de udvalgte virksomheder og organisationer er enige i komitéernes beslutning om at første indregning af brugsretten til aktivet skal ske til kostpris svarende til nutidsværdien af leasingydelseerne tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente, ses det, at både Deloitte, FSR, Goodyear, Dell og EFRAG er enige i det valgte. Deutsche Bank er overordnet set også enig i indregningen til kostpris, men har dog visse indvendinger, som er beskrevet i afsnittet nedenfor.

Deloitte, FSR, Goodyear, Dell og EFRAG er som nævnt enige i det valgte, da dette er sammenhængende med første indregning af de fleste ikke-finansielle aktiver såsom grunde, bygninger, maskiner og inventar jf. IAS 16 og immaterielle aktiver jf. IAS 38.

Dell har desuden udtrykt bekymring om muligheden for at vurdere dagsværdien på brugsretten til aktivet, da de mener det bliver svært og dyrt at få fastsat dagsværdien korrekt. Derudover ser Dell uoverensstemmelse i forhold til første indregning af andre aktiver, og de mener derfor ikke, at det giver bedre information til regnskabslæsere. Dells vurdering er, at fordelene ikke vil overstige omkostningerne ved indregning til dagsværdi.

Deutsche Bank er som sådan enig i første indregning af brugsretten til aktivet til kostpris, men i stedet for at lave en ny regnskabsstandard for leasing, mener de, at aktivet skal indregnes ifølge IAS 38 – Immaterielle aktiver. De mener nemlig, at brugsretten til aktivet opfylder definitionen for et immaterielt aktiv iflg. IAS 38, som er et identificerbart, ikke-monetært aktiv. Derudover gør Deutsche Bank opmærksom på et potentielt praktisk problem, da leasingtager vil være nødt til at adskille leasingaftaler fra service aftaler for korrekt at kunne opgøre kostprisen. Dette anser Deutsche Bank for en betydelig opgave, da mange leasingaftaler er skræddersyede og leasingtager ikke er indviet i opdelingen af omkostningerne.

11.5.2.1 Opsummering

Der må siges, at være bred enighed om at første indregning af brugsretten til aktivet skal ske til kostpris svarende til nutidsværdien af leasingydelseerne tilbagediskonteret med leasingtagers marginale lånerente ud fra overensstemmelsen med første indregning af andre ikke-finansielle aktiver så som grunde, bygninger, maskiner og inventar jf. IAS 16 og immaterielle aktiver jf. IAS 38, der også indregnes til kostpris.

Deutsche Bank er den eneste, der her skiller sig ud og synes godt nok, at første indregning af brugsretten til aktivet skal ske til kostpris. Men i stedet for at lave en ny regnskabsstandard for leasing, mener Deutsche Bank, at indregningen af aktivet skal ske ifølge IAS 38.

Dell gør endvidere opmærksom på, at en indregning af aktivet til dagsværdi vil være svært og vil ikke kunne betale sig set ud fra en cost-benefit betragtning.

Derudover gør Deutsche Bank opmærksom på et nyopstået problem, da leasingtager vil skulle adskille leasingaftaler fra serviceaftaler for korrekt at kunne opgøre kostprisen. Dette vurderer Deutsche Bank for at være en større opgave, da mange leasingaftaler er individuelt tilpassede og leasingtager ofte ikke er informeret om opdelingen af omkostningerne.

Vi vurderer, at første indregning af brugsretten til aktivet med fordel kan indregnes til kostpris, så der som påpeget af flere af de udvalgte virksomheder og organisationer er sammenhæng til første indregning af flere andre ikke-finansielle aktiver.

Vi vurderer ikke, at brugsretten til aktivet skal indregnes efter IAS 38 som foreslået af Deutsche Bank. Dette ville godt nok ikke gøre nogen forskel ved første indregning af aktivet, men ifølge definitionen på et immaterielt aktiv i IAS 38 er der tale om et aktiv uden fysisk substans. Dette mener vi ikke brugsretten til aktivet klart kan defineres som, da brugsretten er fuldt ud sammenhængende med det underliggende aktiv, som ofte netop har fysisk substans.

Men kunne dog, som Deutsche Bank er inde på, med fordel i regnskabsstandarden for leasing henviser til andre regnskabsstandarde for på denne måde at skabe sammenhæng og ensartet indregning. Her kunne man ved første indregning overveje en henvisning til IAS 16 ved leasing af materielle anlægsaktiver og til IAS 38 ved leasing af immaterielle anlægsaktiver.

Derudover er vi enige i Deutsche Banks betragtning angående serviceaftaler. Derfor mener vi, at det er nødvendigt, at IASB og FASB udsteder klare retningslinjer til håndteringen af adskillelsen mellem leasingaftaler og serviceaftaler.

11.5.3 Delkonklusion

Overordnet set er vi enige i IASB og FASB foreløbige beslutninger om, at:

- første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelser skal ske til nutidsværdien af de forventede fremtidige leasingydelser og
- første indregning af brugsretten til et aktiv skal ske til kostpris svarende til nutidsværdien af de forventede fremtidige leasingydelser

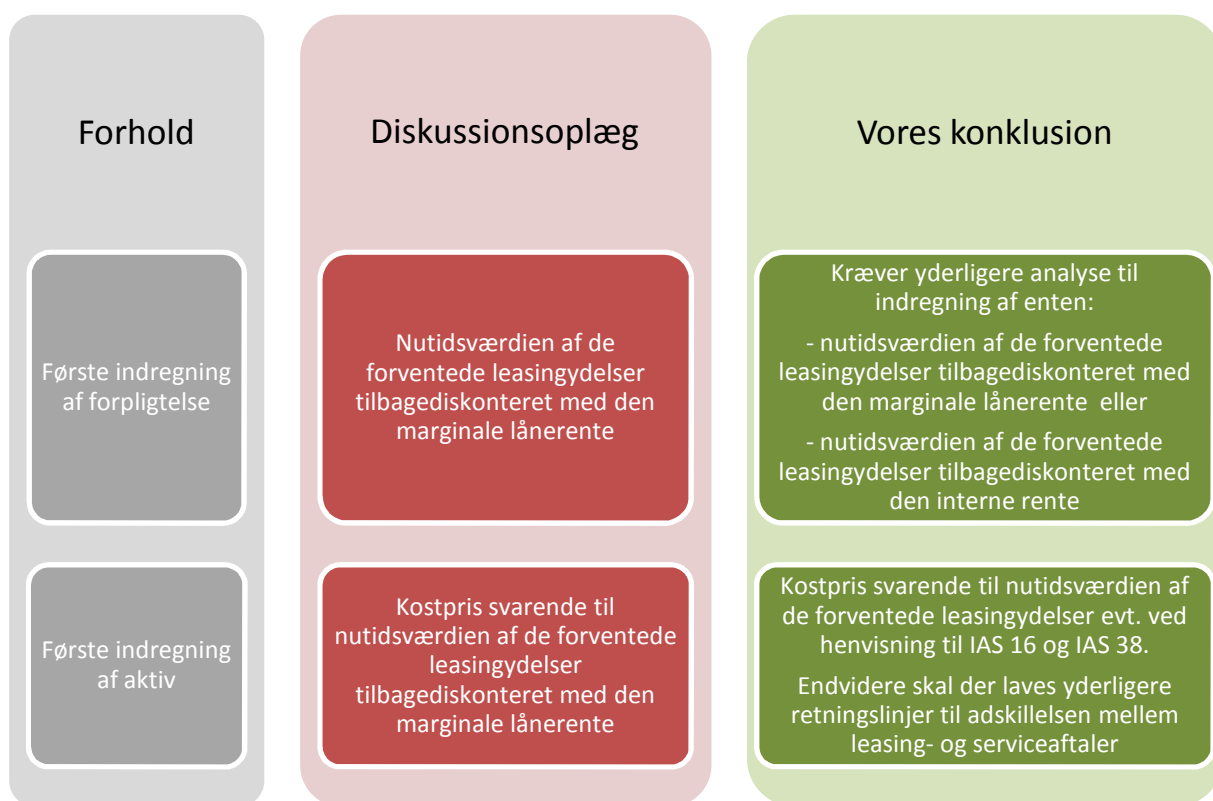
Men når det så er sagt, er vi ikke nået frem til en endelig vurdering af, om beregningen af nutidsværdien af de forventede fremtidige leasingydelser skal ske med tilbagediskontering med den marginale lånerente eller med den interne rente i hver leasingkontrakt.

Vores holdning er, at der ud fra yderligere analyser, cost-benefit betragtningen og yderligere retningslinjer for fastsættelsen af den marginale lånerente skal laves en ny vurdering, der fastslår om en tilbagediskontering med den marginale lånerente eller med den interne rente er at foretrække.

Derudover er vi enige i Deutsche Banks betragtning angående serviceaftaler, der er nødvendige at få adskilt fra leasingaftalerne for at kunne præcisere kostprisen på brugsretten til aktivet og ligeledes på forpligtelsen til at betale leasingydelser. Derfor mener vi, at det er nødvendigt, at IASB og FASB udsteder klare retningslinjer til håndteringen af adskillelsen mellem leasingaftaler og serviceaftaler.

Ved den første indregning af brugsretten til aktivet til kostpris, mener vi med fordel, at den nye regnskabsstandard kan henvise til øvrige eksisterende standarder for at øge sammenligneligheden og ensartetheden. Her kunne der med fordel henvises til IAS 16 og IAS 38.

Vores vurdering er altså i overvejende grad i overensstemmelse med IASB's foreløbige beslutninger, hvor der dog efterfølgende skal vurderes, hvilken tilbagediskonterings rentesats, der skal bruge til beregningen af nutidsværdien af de fremtidig leasingydelser, og der skal udfærdiges klare retningslinjer til adskillelsen mellem leasingaftaler og serviceaftaler. Dette fremgår af nedenstående skema:

11.6 Efterfølgende måling

I diskussionsoplægget beslutter IASB og FASB foreløbigt, at efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske til amortiseret kostpris. IASB har endvidere foreløbigt valgt, at der skal ske revurdering af lånerenten i forhold til første indregning af forpligtelsen til at betale leasingydelse til nutidsværdien af de fremtidige leasingudgifter tilbagediskonteret med den marginale lånerente. Hvorvidt denne revurdering skal ske ved hver regnskabsafslutning, eller blot når der sker ændringer i de estimerede pengestrømme i forbindelse med komplekse leasingaftaler, er endnu ikke besluttet.

IASB og FASB har endnu ikke besluttet, om de vil give virksomheder valgmulighed om at måle forpligtelsen til at betale leasingudgifter til dagsværdi.

Komiteerne har foreløbigt besluttet at udarbejde en ny regnskabsstandard for leasing frem for at lade leasingtagers forpligtelse til at betale leasingudgifter følge eksisterende regnskabsstandarder for finansielle forpligtelser, som for IASB's standarder ville have været IAS 39.

Komiteerne besluttede endvidere, at efterfølgende måling af aktivet for brugsretten til det leasede aktiv skal ske ifølge kostprismodellen. Enkelte medlemmer i FASB mener, at faldet i værdien af aktivet ved efterfølgende måling skal vises som leasingudgifter i stedet for afskrivninger, som ellers foreløbigt er vedtaget i diskussionsoplægget.

11.6.1 Efterfølgende måling af forpligtelse og aktiv

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes foreløbige beslutning om, at efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingudgifter skal ske til amortiseret kostpris samt at efterfølgende måling af brugsretten til aktivet skal ske efter kostprismodellen?

Når der ses på, om den efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingudgifter skal ske til amortiseret kostpris og af brugsretten til aktivet skal ske efter kostprismodellen, er der spredte holdninger imellem de adspurgte virksomheder og organisationer. De delte meninger

går ikke så meget på den valgte metode men nærmere på, om der skal laves en ny regnskabsstandard med egne definitioner til metoderne eller om man i den nye regnskabsstandard skal henvise til andre eksisterende standards metoder.

11.6.1.1 Ny regnskabsstandard med egen definitioner af efterfølgende måling

FSR og EFRAG er begge enige i de valgte metoder, hvor efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske til amortiseret kostpris, og den efterfølgende måling af brugsretten til aktivet skal ske efter kostprismodellen. På samme måde er Deloitte også enig i den valgte metode, når der ses på forpligtelsen til at betale leasingydelse. På denne måde er der lighed med behandlingen af andre aktiver og forpligtelser.

11.6.1.2 Ny regnskabsstandard med henvisning til eksisterende regnskabsstandarde

Deutsche Bank vurderer, i lighed med deres kommentar under første indregning af aktivet, at brugsretten til aktivet opfylder definitionen på et immaterielt aktiv i IAS 38, da der er tale om et ikke-monetært, identificerbart aktiv, hvorfra leasingtager har mulighed for at modtage fremtidige økonomiske fordele, så for at sikre ens behandling af lignende aktiver bør den nye regnskabsstandard medføre anvendelse af IAS 38. Forpligtelsen til at betale leasingydelse kan ifølge Deutsche Bank, som ligeledes nævnt under første indregning, følge finansielle forpligtelser i IAS 39. Heri sker efterfølgende måling til amortiseret kostpris for finansielle forpligtelser, der ikke er stiftet med handel for øje, hvilket vi vurderer, at forpligtelsen til at betale leasingydelse går ind under.

Deloitte vurderer, at den efterfølgende måling af brugsretten til aktivet med fordel kan følge eksisterende regnskabsstandarde ud fra det underliggende aktivs art, som hvis aktivet havde været ejet af leasingtager. Det vil sige, at den efterfølgende måling af brugsretten til det leasede aktiv skal ske efter IAS 16 for materielle anlægsaktiver (efter kostprismodellen eller alternativt til dagsværdi), efter IAS 38 for immaterielle aktiver (typisk til kostprisfratrasket af- og nedskrivninger) og efter IAS 40 for investeringsejendomme (til dagsværdi eller efter kostprismodellen).

11.6.1.3 Opsummering

Der er generel enighed blandt de udvalgte virksomheder og organisationer i forhold til efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingydelse og brugsretten til det leasede aktiv. Opdelingen i mellem disse går nærmere på, om man skal vælge at lave en ny regnskabsstandard for leasing med egne definitioner til den efterfølgende måling, eller om man i den nye regnskabsstandard skal vælge at henvise til eksisterende standarder.

FSR og EFRAG er enige i de valgte metoder, hvor efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske til amortiseret kostpris og den efterfølgende måling af brugsretten til aktivet skal ske efter kostprismodellen jf. en ny regnskabsstandard. Her er Deloitte endvidere enig i den efterfølgende måling af forpligtelsen.

Deutsche Bank mener, at brugsretten til aktivet opfylder definitionen på et immaterielt aktiv i IAS 38. Forpligtelsen til at betale leasingydelse kan ifølge Deutsche Bank følge finansielle forpligtelser i IAS 39, hvor efterfølgende måling sker til amortiseret kostpris for finansielle forpligtelser.

Deloitte mener, at den efterfølgende måling af brugsretten til aktivet med fordel kan følge eksisterende regnskabsstandarder ud fra det underliggende aktivs art, som om aktivet havde været ejet af leasingtager.

Vores vurdering er, at der med fordel i den nye regnskabsstandard kan henvises til eksisterende standarder for på denne måde at mindske forskelle på målingen af aktiver og forpligtelser. Dermed sikrer man ligeledes, at eventuelle ændringer i de øvrige regnskabsstandarder får effekt på målingen af aktiver og forpligtelser ved leasing.

Dermed foreslår vi i lighed med Deutsche Banks forslag, at forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske ifølge IAS 39 – Finansielle instrumenter: Indregning og måling til amortiseret kostpris, hvilket svarer til samme måling som IASB og FASB's foreløbige beslutning.

Vi mener fortsat ikke, som også nævnt under første indregning af aktivet, at brugsretten til aktivet udelukkende skal måles efter IAS 38 som foreslået af Deutsche Bank. Ifølge definitionen på et immaterielt aktiv i IAS 38 er der nemlig tale om et aktiv uden fysisk substans. Dette mener vi ikke, at brugsretten til aktivet klart kan defineres som, da brugsretten er fuldt ud

sammenhængende med det underliggende aktiv, som ofte netop har fysisk substans. Derimod er vi enige i Deloitte's betragtning om at behandle aktivet, som hvis det var ejet. Dermed vurderer vi i lighed med Deloitte, at den efterfølgende måling af brugsretten til det leasede aktiv skal ske efter IAS16 for materielle anlægsaktiver, efter IAS 38 for immaterielle aktiver og efter IAS 40 for investeringsejendomme.

11.6.2 Valgmulighed om efterfølgende måling af forpligtelsen til dagsværdi

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Bør en ny regnskabsstandard for leasing give leasingtager valgmulighed for, at forpligtelsen til at betale leasingydelser efterfølgende måles til dagsværdi?

Ved vurderingen af om den nye regnskabsstandard for leasing bør give mulighed for, at forpligtelsen til at betale leasingydelser efterfølgende måles til dagsværdi er der stort set enighed blandt de udvalgte virksomheder og organisationer. Både Deloitte, Dell, Deutsche Bank og EFRAG mener ikke, at der bør være mulighed for måling til dagsværdi, mens kun FSR er tilhænger af muligheden herfor.

Deloitte, Dell og EFRAG påpeger alle, at forpligtelsen til at betale leasingydelser er forskellig fra andre typer finansielle forpligtelser, fordi den er uadskillelig fra brugsretten til aktivet og bør derfor ikke indregnes til dagsværdi, der samtidig vil give tilsvarende regulering af aktivet.

Deloitte og Dell mener, at en valgmulighed om dagsværdi vil øge kompleksiteten og mindske sammenligneligheden i regnskabet. EFRAG er generelt imod valgmuligheder i regnskabsstandarder. Dell mener i øvrigt, at omkostningerne i forbindelse med første indregning samt efterfølgende måling til dagsværdi vil blive for store i forhold til de opnåede fordele.

Deutsche Bank vurderer, at forpligtelsen bør følge det igangværende projekt med IAS 39, og heri bør dagsværdi kun tillades for regnskabsuoverensstemmelser. Deutsche Bank mener altså ikke, at forpligtelsen skal behandles på dagsværdi basis.

FSR går derimod ind for muligheden for måling til dagsværdi i det omfang, at der er mulighed herfor i IAS 39, som de mener leasingforpligtelsen skal behandles i lighed med. FSR bemærker endvidere, at man ved revurdering af lånerenten og mulighed for dagsværdi sandsynligvis ikke vil få så store forskelle her imellem.

11.6.2.1 Opsummering

Deloitte, Dell, Deutsche Bank og EFRAG mener ikke, at der bør gives mulighed for måling af forpligtelsen til at betale leasingydelse til dagsværdi, hvorimod FSR er tilhænger af muligheden herfor.

Deloitte, Dell og EFRAG gør opmærksom på, at forpligtelsen til at betale leasingydelse er forskellig fra andre typer finansielle forpligtelser, fordi den er uadskillelig fra brugsretten til aktivet og bør derfor ikke indregnes til dagsværdi, hvilket samtidig skulle give tilsvarende regulering af aktivet. Deloitte og Dell vurderer, at en valgmulighed om dagsværdi vil øge kompleksiteten og mindske sammenligneligheden i regnskaberne, og EFRAG er generelt imod valgmuligheder i regnskabsstandarder.

FSR går derimod ind for muligheden for måling til dagsværdi. De bemærker endvidere, at man ved revurdering af lånerenten og mulighed for dagsværdi sandsynligvis ikke vil få så store forskelle her imellem.

Vi vurderer i lighed med flertallet af de udvalgte virksomheder og organisationer, at man i den nye regnskabsstandard ikke skal give mulighed for måling til dagsværdi. Selvom denne muligvis ikke afviger særligt fra forpligtelsen målt til amortiseret kostpris med revurderet lånerente, så vil flere målemetoder øge kompleksiteten i standarden og mindske sammenligneligheden i regnskaberne. Endvidere mener vi ligesom Dell, at omkostninger i forbindelse med opgørelse af dagsværdi vil overstige fordelene herved. Desuden er vi enige med Deloitte, Dell og EFRAG i, at forpligtelsen i modsætning til øvrige finansielle forpligtelser er uadskillelig fra brugsretten til det leasede aktiv, hvorfor en dagsværdiregulering tilsvarende skulle laves på aktivet, hvilket vi ikke er tilhængere af.

11.6.3 Revurdering af lånerenten

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Bør leasingtager revurdere forpligtelsen til at betale leasingydelser for at reflektere ændringer i den marginale lånerente? Og i så fald bør revurderingen ske ved hver årsafslutning eller blot ved ændringer i de estimerede pengestrømme?

Ved spørgsmålet om, om leasingtager bør revurdere forpligtelsen til at betale leasingydelser ud fra ændringer i lånerenten er der stor enighed blandt de udvalgte virksomheder og organisationer. Alle de seks udvalgte kommentarer er nemlig enige om, at man ikke bør kræve en revurdering af forpligtelsen. Endvidere er FASB enig i dette og dermed uenig med IASB. De af virksomhederne, der har valgt at svare på det andet spørgsmål, er derudover enige om, at revurderingen blot skal ske ved ændringer i de estimerede pengestrømme. Nedenstående ses argumenter imod kravet om revurdering.

Deloitte, Goodyear og Dell påpeger, at en revurdering vil være uoverensstemmende med behandlingen af mange andre forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris efter både IFRS og U.S. GAAP, hvilket mindsker gennemsigtigheden af sådanne målinger for regnskabsbrugere. FSR mener i lighed hermed, at behandlingen heraf bør ligge så tæt op ad behandlingen af finansielle forpligtelser som muligt, og at ved brugen af amortiseret kostpris laves sådanne reguleringer ikke på fastforrentede finansielle instrumenter, og det samme bør være gældende for leasingforpligtelsen.

Deloitte, Goodyear og EFRAG bemærker, at omkostningerne og kompleksiteten for regnskabsudarbejdere sandsynligvis vil opveje de potentielle fordele især for leasingtagere med et stort antal leasingaftaler.

Dell vurderer i øvrigt, at fordelingen mellem rente og afdrag på hovedstol bør bestemmes ud fra den marginale lånerente ved indgåelsen af leasingaftalen, da dette giver mest relevant information om pengestrømmene. Dell mener ikke, at den regnskabsmæssige værdi af forpligtelsen bør reguleres pga. ændringer i markedsrenten. I lighed hermed bemærker EFRAG, at leasingbetalinger generelt ikke udvikler sig med ændringer markedsvilkårene. De er derimod

svarende til fastforrentede lån, og ved den regnskabsmæssige behandling heraf revurderes beløbene ikke for ændringer i den marginale lånerente.

EFRAG udtrykker derudover bekymring for revurderingens påvirkning på virksomhedernes kreditværdighed.

11.6.3.1 Opsummering

Der er bred enighed blandt de udvalgte adspurgte virksomheder og organisationer om, at de ikke ønsker et krav om revurdering af forpligtelsen til at betale leasingydelser ud fra ændringer i lånerenten. Derudover er også FASB enig heri og er dermed uenig i IASB's foreløbige beslutning herom. Kommentarerne viser endvidere enighed i, at hvis man fra IASB's side fastholder kravet om revurdering, så ønsker man ikke, at dette sker ved hver årsafslutning men derimod blot ved ændringer i de estimerede pengestrømme.

Deloitte, Goodyear og Dell bemærker, at en revurdering vil være forskellig fra behandlingen af mange andre forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris efter både IFRS og U.S. GAAP, hvilket mindsker gennemsigtigheden af sådanne målinger for regnskabsbrugere. Endvidere bemærker Deloitte, Goodyear og EFRAG, at omkostningerne og kompleksiteten for regnskabsudarbejderne sandsynligvis vil overstige de potentielle fordele.

EFRAG påpeger, at leasingbetalinger generelt ikke udvikler sig med ændringer markedsvilkårene. De er derimod svarende til fastforrentede lån, og ved den regnskabsmæssige behandling heraf revurderes beløbene ikke for ændringer i den marginale lånerente.

Vi er enige i virksomhedernes og organisationernes betragtninger og mener derfor heller ikke, at der skal være krav om en revurdering af forpligtelsen til at betale leasingydelser ud fra ændringer i den marginale lånerente. Herunder er vi enige med EFRAG i, at en leasingforpligtelse med faste ydelser kan sidestilles med et fastforrentet lån, som heller ikke revurderes for ændringer i markedsvilkårene. Og vil IASB kræve en revurdering, er vi ligeledes enige med virksomhederne og organisationerne i, at det blot skal foretages ved ændringer i de

estimerede pengestrømme frem for ved hver årsafslutning, da dette ellers forudsættes at blive yderst omkostningsfuldt for leasingtagere.

11.6.4 Afskrivning eller leasingydelse

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes foreløbige beslutning om, at faldet i værdien af aktivet skal præsenteres som afskrivninger? Eller foretrækker I, at faldet i værdien præsenteres som leasingydelse?

Ved vurderingen af om faldet i værdien af aktivet skal præsenteres som afskrivninger eller som leasingydelse er der enighed blandt kommentarerne om, at faldet i værdien bør præsenteres som afskrivninger.

Deloitte mener, at faldet i værdien bør præsenteres som afskrivninger i lighed med behandlingen af materielle anlægsaktiver efter IAS16, af immaterielle aktiver efter IAS 38 og af investeringsejendomme efter IAS 40. Deutsche Bank er ligeledes enig i, at faldet i værdien skal præsenteres som afskrivninger, da Deutsche Bank ønsker aktivet behandlet som immaterielle aktiver efter IAS 38.

EFRAG bemærker, at der ved præsentation under afskrivninger er sammenhæng over til den valgte metode for efterfølgende måling af brugsretten til aktivet efter kostprismodellen.

11.6.4.1 Opsummering

Både Deloitte, FSR, Deutsche Bank og EFRAG er enige om, at faldet i værdien af aktivet skal præsenteres som afskrivning.

Dermed følger regnskabsstandarden for leasing, som pointeret af Deloitte, behandlingen af aktiver efter IAS 16, IAS 38 og IAS 40. Og der er ifølge EFRAG overensstemmelse til den valgte praksis for efterfølgende måling af aktivet efter kostprismodellen.

Vi er enige i den valgte fremgangsmåde, hvor faldet i værdien af aktivet præsenteres som afskrivning.

11.6.5 Delkonklusion

Som sådan er vi enige i IASB og FASB's foreløbige beslutninger om, at:

- efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske til amortiseret kostpris og
- efterfølgende måling af brugsretten til aktivet som hovedregel skal ske efter kostprismodellen

Dog mener vi, at der med fordel i den nye regnskabsstandard kan henvises til eksisterende standarder for på denne måde at mindske forskelle på målingen af aktiver og forpligtelser, og samtidig sikres det, at eventuelle ændringer i de øvrige regnskabsstandarder får effekt på målingen af aktiver og forpligtelser ved leasing.

Altså foreslår vi i lighed med Deutsche Bank, at forpligtelsen til at betale leasingydelse skal ske ifølge IAS 39 – Finansielle instrumenter: Indregning og måling til amortiseret kostpris. Ligeledes er vi enige i Deloitte's betragtning om at behandle aktivet, som hvis det var ejet. Dermed vurderer vi, at den efterfølgende måling af brugsretten til det leasede aktiv skal ske efter IAS 16 for materielle anlægsaktiver, efter IAS 38 for immaterielle aktiver og efter IAS 40 for investeringsejendomme, der som hovedregel vil ske efter kostprismodellen.

Vi vurderer, i lighed med flertallet af de udvalgte virksomheder og organisationer, at man i den nye regnskabsstandard ikke skal give mulighed for måling til dagsværdi, da flere målemetoder vil øge kompleksiteten i standarden og mindske sammenligneligheden i regnskaberne. Endvidere mener vi ligesom Dell, at omkostningerne i forbindelse med opgørelse af dagsværdi vil overstige fordelene herved.

Vi mener, i lighed med både FASB samt de udvalgte virksomheder og organisationer, ikke, at der skal være krav om en revurdering af forpligtelsen til at betale leasingydelse ud fra ændringer i lånerenten. Dette vurderes ud fra virksomhedernes betragtning om, at der ikke vil være overensstemmelse til behandlingen af mange andre forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris, at omkostningerne sandsynligvis vil overstige fordelene herved samt ud fra et synspunkt om, at de faste leasingbetalinger svarer til et fastforrentet lån, der heller ikke korrigeres for ændringer i markedsvilkårene. Og vil IASB kræve en revurdering, er vi ligeledes

enige med virksomhederne og organisationerne i, at det blot skal foretages ved ændringer i de estimerede pengestrømme frem for ved hver årsafslutning.

Vi er enige i den valgte fremgangsmåde, hvor faldet i værdien af aktivet præsenteres som afskrivning.

Vores vurderinger svarer kun delvist til IASB's foreløbige beslutninger, hvilket fremgår af nedenstående skema:

Forhold	Diskussionsoplæg	Vores konklusion
Efterfølgende måling af passivet	Amortiseret kostpris	Amortiseret kostpris jf. IAS 39
Revurdering af diskonteringsrenten	Ja -dog muligvis kun ved ændringer i forventede pengestrømme	Nej
Valgmulighed om måling til dagsværdi	Ej taget stilling hertil	Nej
Efterfølgende måling af aktivet	Kostprismodellen (Afskrivning over brugstiden)	Typisk efter kostprismodellen jf. IAS 16, IAS 38 eller IAS 40 alt efter aktivets art
Fald i værdi af aktiv: afskrivning eller leasingudgift	Afskrivning	Afskrivning

11.7 Leasing med optioner

I leasingkontrakter er der ofte indbygget flere valgmuligheder så som mulighed for forlængelse af leasingperioden eller forkortelse af leasingperioden og køb af leasingaktivet ved udløb af leasingperioden.

Komitéeerne har i diskussionsoplægget foreløbigt besluttet, at optioner, som opstår i forbindelse med en leasingaftale, skal indregnes i balancen. Optionerne skal indregnes ud fra "det mest sandsynlige udfald". Komitéerne har udarbejdet vejledning til vurderingen heraf. Vejledningen viser, at kontraktlige, ikke-kontraktlige og forretningsmæssige faktorer skal

betragtes ved vurderingen af den mest sandsynlige leasingperiode. Derimod tages leasingtagers hensigt samt tidligere praksis ikke i betragtning.

Komitéeerne har foreløbigt besluttet at grundlaget for indregning af optionen skal revurderes ved udløbet af hvert regnskabsår for at vurdere, om der er sket ændringer. Hvis der er sket ændringer, skal reguleringen af forpligtelsen til at betale leasingydelse medføre en regulering af brugsretten til det leasede aktiv.

Indeholder leasingaftalen en købsoption, har komitéerne foreløbigt besluttet, at denne også skal indregnes. Indregningen skal foretages ligesom en option om leasingperioden som omtalt ovenfor.

11.7.1 Den mest sandsynlige leasingperiode

IASB og FASB har i diskussionsoplægget stillet følgende spørgsmål:

IASB og FASB har foreløbigt besluttet, at leasingkontrakter med forlængelses- eller forkortelsesoptioner skal indregne den mest sandsynlige leasingperiode. Er I enige i dette valg?

Deloitte, Goodyear og EFRAG er enig i indregningen af optionen. De vurderer dog, at der bør anvendes et princip, som sikrer indregning ud fra en sandsynlighedsbaseret metode, og de er dermed uenige i den valgte metode, som baseres på ”den mest sandsynlige leasingperiode”. Deloitte og EFRAG påpeger, at det ofte vil være den oprindelige leasingperiode, som vil blive indregnet, hvis den forslåede model anvendes. Deloitte påpeger problemstillingen ved følgende eksempel:

- En leasingkontrakt løber over 10 år
- der er en option på forlængelse af kontrakten til 14 år,
- samt en option på forlængelse af kontrakten til 15 år.

	Aftalt periode	Option 1	Option 2
Leasingperiode	10 år	14 år	15 år
Sandsynlighed	45%	25%	30%

Ud fra den forslåede model omkring den "den mest sandsynlige leasingperiode" vil den aftalte periode på 10 år blive indregnet, idet denne er mest sandsynlig.

	Aftalt periode	Option 1	Option 2
Leasingperiode	10 år	14 år	15 år
Sandsynlighed	100%	55%	30%

Deloitte og Goodyear forslår i stedet, at modellen fra IAS 37 anvendes. Modellen vurderer sandsynligheden ud fra betragtningen "mere sandsynligt end ikke". I "mere sandsynligt end ikke" modellen vurderes det længst mulige udfald, som har en sandsynlighed på > 50% for at forekomme.

Her skal hver leasingperiode vurderes individuelt, og i ovenstående eksempel vil option 1 være det udfald, som skal indregnes i årsrapporten. Herved forudsættes det, at den "aftalte periode" indregnes, og at det skal herefter vurderes, om det er sandsynligt, at optionerne udnyttes. Goodyear mener dog, at modellen kan mindske sammenligningsgrundlaget imellem virksomhederne, idet indregning ikke vil være konsistent imellem selskaberne. Goodyear vurderer dog, at ovenstående vil give regnskabsbrugeren de mest korrekte oplysninger, og at metoden derfor bør anvendes. Det tilføjes også, at der bør udarbejdes noteoplysninger om væsentlige forudsætninger, som er anvendt i forbindelse med vurdering af perioden.

Deloitte mener dog, at der bør foretages test på ovenstående model, inden den implementeres. Det skal vurderes, om metoden giver regnskabsbrugeren de rette oplysninger, samt om informationsværdien er højere end de anvendte omkostninger.

Dell er uenig i indregning af optioner. De mener i stedet, at leasingoptionen kun skal indregnes, hvis der er indikatorer, som peger i retning af, at optionen vil blive udnyttet. Her kan der være tale om, at der modtages økonomisk straf eller lignende, som herved gør det sandsynligt, at leasingtager vil udnytte optionen. Dell mener, at skønnet på sandsynlighederne, som er med i modellen, er for usikre. Dette begrundes med, at der er foretaget et estimat ud fra de tre nævnte faktorer, kontraktlige, ikke kontraktlige samt forretningsmæssige faktorer.

Deutsche Bank er også uenig i indregning af optionen. De mener ligesom Dell, at indregningen sker på baggrund af skøn, som er meget usikre. Deutsche bank mener, at optionen skal komponentindregnes ud fra IAS 39. Optioner fra leasing er dog ikke omfattet af den gældende IAS 39. Deutsche bank påpeger i den forbindelse, at IASB og FASB bør overveje dette i forbindelse med opdateringen af denne standard.

FSR mener heller ikke, at den forslåede model skal anvendes. De forslår i stedet, at den nuværende metode fra IAS 17 anvendes. I IAS 17 skal sandsynligheden for udnyttelse af optionen være "rimeligt sikker". Der er hermed højere krav til, hvornår der kan ske indregning, idet "rimeligt sikker" kræver en væsentlige højere sandsynlighed end "mest sandsynlige".

11.7.1.1 Opsummering

Deloitte, Goodyear og EFRAG er som udgangspunkt enige i, at der bør anvendes en sandsynlighedsbaseret indregning. De nævner dog, at den forslåede metode ofte vil resultere i at den korteste periode indregnes. Deloitte og Goodyear har for at afhjælpe dette forslået en alternativ model, "mere sandsynlig end ikke"-modellen. FSR, Deutsche bank samt Dell er uenige i indregning af optioner, da de mener, at indregningen foretages på et spinkelt grundlag. Alle 3 påpeger alternative opgørelsesmetoder. Fællestrækket for disse er, at der skal være en væsentlig sikkerhed for, at optionen udnyttes.

Vi mener, at metoden, som komitéerne anvender ved vurdering af den mest sandsynlige leasingperiode, med fordel kan erstattes af Deloitte og Goodyears ”mere sandsynligt end ikke” metode. Metoden, som komitéerne anvender, vil, som EFRAG og Deloitte påpeger, ofte resultere i, at den korteste leasingperiode vil blive den mest sandsynlige. Herimod tager modellen, som er forslået af Deloitte og Goodyear højde for denne problematik. Vi mener derfor, at ”mere sandsynligt end ikke”-metoden bør anvendes.

Goodyear nævner i forbindelse med deres forslag til en model, at der er en risiko for, at sammenligningsgrundlaget imellem virksomhederne mindskes, i og med denne vurderes ud fra skøn, og der dermed ikke vil være konsistens imellem indregningsværdien. Vi er enige i denne risiko og mener også, at denne risiko er til stede ved den sandsynlighedsbaserede metode, men som Goodyear påpeger, vurderes det, at ”mere sandsynligt end ikke”-modellen giver det mest retvisende billede. Man kunne eventuelt indsætte noteoplysninger til beskrivelse af de væsentligste skøn.

11.7.2 Revurdering af leasingperioden

Komitéerne stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Komitéerne besluttede foreløbigt, at der skal foretages revurdering af leasingperioden ved afslutningen af hvert regnskabsår på basis af nye omstændigheder. Ændringer i forpligtelsen til at betale leasingydelse som følge af en revurdering af leasingperioden skal tilsvarende reguleres på aktivet. Er I enige i disse valg?

Goodyear, Dell og Deloitte er uenige i, at der skal foretages en årlig vurdering af leasingperioden for at klarlægge, om der er sket ændring heri. Begrundelsen herfor er, at de vurderer, at det vil være omkostningskrævende for virksomhederne med vurdering af samtlige leasingkontrakter en gang årligt. De foreslår i stedet, at der foretages en revurdering, hvis der er sket væsentlige ændringer i kontrakten i form af forlængelse af kontrakten eller lignende forhold. Deloitte foreslår, at der opstilles nogle kriterier for, hvornår der er sket væsentlige ændringer.

EFRAG er enig i, at der bør foretages en årlig vurdering af leasingkontrakten. Dette begrundes med, at forudsætningerne for indregningen kan ændre sig fra år til år, og der derfor hvert år

bør foretages en ny vurdering for at sikre, at indregningsgrundlaget stadig er aktuelt. EFRAG mener også, at det bør klarlægges, hvad leasingtager skal foretage, hvis der ikke er sket ændringer i forhold til de forudsætninger, som blev anvendt ved den seneste indregning.

11.7.2.1 Opsummering

Der er enighed omkring revurdering af leasingperioden, idet interessenterne stort set alle mener, at revurderingen kun skal foretages, hvis der har været væsentlige ændringer i de estimerede pengestrømme. EFRAG mener i modsætning til de øvrige, at der bør foretages en revurdering af leasingperioden en gang årligt. Denne årlige vurdering bør foretages, idet forudsætningerne kan være ændret. EFRAG påpeger dog også, at det skal klarlægges, hvad der skal foretages, hvis ikke der har været ændringer. Hermed er interessenterne stort set enige om, at der skal ske en revurdering, hvis der er sket væsentlige ændringer.

Vi hælder umiddelbart mest til, at der skal laves en årlig gennemgang af alle leasingkontrakter for revurdering af den mest sandsynlige leasingperiode, da man hermed sikrer sig imod væsentlige fejl. Dog bør man via praktiske tests sikre sig, at dette ikke bliver for omfattende og ressourcekrævende for virksomheder med mange leasingaftaler. En af baggrundene for, at der skal laves årlige revurderinger, er, at leasingkontrakterne skal vurderes ud fra de kontraktlige, ikke-kontraktlige og forretningsmæssige faktorer, som vi som udgangspunkt mener, kan være svære at vurdere overordnet samlet for samtlige leasingkontrakter. Herunder er vi enige i, at ændringer i forpligtelsen som følge af en revurdering tilsvarende skal reguleres på aktivet.

11.7.3 Købsoptioner

I diskussionsoplægget stiller IASB og FASB følgende spørgsmål:

IASB og FASB besluttede foreløbigt, at købsoptioner skal indregnes på samme måde som optioner til at forlænge eller afkorte leasingperioden. Er I enige i denne beslutning?

EFRAG, Deloitte, FSR, Dell og Goodyear er enige i, at optionerne skal behandles ens, idet der er tale om lignende transaktioner, da en købsoption kan anses for en forlængelsesoption i hele leasingaktivets levetid. De tager dog alle forbehold for svarene i de to ovenstående spørgsmål, hvor uenigheden i selve indregningen af optionerne er omtalt.

Deutsche Bank mener hverken, at optioner på leasingperioden eller købsoptioner skal indregnes ud fra det mest sandsynlige udfald. I stedet mener de, at disse skal indregnes ifølge IAS 39, hvorudfra de dog ikke forklarer, hvilke kriterier de stiller for en indregning af optionerne.

Vi er enige i betragtningen om, at købsoptionerne skal behandles ligesom optionerne på leasingperioden.

11.7.4 Delkonklusion

Som udgangspunkt er vi enige i komitéernes foreløbige beslutning om, at:

- optioner skal indregnes i årsrapporten på baggrund af en sandsynlighedsbaseret vurdering af om hvorvidt optionen udnyttes eller ej,
- der skal foretages en revurdering af indregning af optioner ved afslutning af hvert årsregnskab og
- købsoptioner skal behandles på samme måde som optioner på leasingperioden

Der bør anvendes en sandsynlighedsbaseret metode til opgørelsen af leasingperioden. Vi er her enige i Deloitte's forslåede model "mere sandsynligt end ikke", som sikrer, at der foretages en vurdering af optionsperioderne. Deloitte og EFRAG påpeger, at det ofte vil være den oprindelige leasingperiode, som vil blive indregnet, hvis den forslåede model anvendes. Dette vurderer vi i lighed med Deloitte, at "mere sandsynligt end ikke"-modellen tager højde for. Der vurderes at være en risiko ved anvendelse af den sandsynlighedsbaserede metode, idet lignende leasingkontrakter kan blive behandlet forskelligt, da indregningen foretages på baggrund af skøn. Det vurderes dog, at informationsværdien overskrider denne problemstilling. Yderligere kunne man for at afhjælpe dette indsætte en note i regnskabet, hvori baggrunden for de væsentligste skøn beskrives.

Vi mener umiddelbart, at der skal laves årlig gennemgang af samtlige leasingaftaler for revurdering af leasingperioden. Dog bør man sikre sig, at dette ikke bliver for ressourcekrævende for virksomheder med mange leasingaftaler. Vi er endvidere enige i, at ændringen af den årlige revurdering af leasingperioden for forpligtelsen tilsvarende skal reguleres på aktivet.

Forhold	Diskussionsoplæg	Vores konklusion
Leasingperiode	Den mest sandsynlige periode	Mere sandsynligt end ikke
Revurdering af leasingperiode	Ved udløbet af hvert regnskabsår	Ved udløb af hvert regnskabsår
Købsoption	Indgår hvis udnyttelse er sandsynlig	Mere sandsynligt end ikke
Revurdering af udnyttelse af købsoption	Ved udløbet af hvert regnskabsår	Ved udløbet af hvert regnskabsår
Effekt af revurdering af optioner	Samme justering på forpligtelse og aktiv	Samme justering på forpligtelse og aktiv

11.8 Betingede leasingydelse og garanti på restværdi

En leasingkontrakt kan indeholde betingede leasingydelse samt garanti på restværdier.

Betingede leasingydelse består af ydelse, som selskabet er forpligtet til at betale udover den fastsatte leasingydelse. Fællestrækket for betingede leasingydelse er, at de stiger eller falder på grund af ændrede faktorer, som opstår efter indgåelse af leasingaftalen. Betingede leasingydelse kan bl.a. reguleres på baggrund af prisændringer, indeks, præstation afledt af det leasede aktiv samt brugen af det leasede aktiv. Garanti på restværdi vedrører situationen, hvor leasingtager kompenserer leasinggiver, hvis værdien af det leasede aktiv ved udløb af leasingperioden er under en aftalt værdi.

IASB har foreløbigt besluttet, at forpligtelsen til at betale leasingydelse skal indeholde en sandsynlighedsvægtet værdi af de betingede leasingydelser. Der skal ved hver regnskabsafslutning foretages en revurdering af den betingede leasingydelse. Her skal det vurderes, om grundlaget for indregning stadig er til stede. Ændringer i forpligtelsen til at betale leasingydelse, på baggrund af ændring i den betingede leasingydelse, skal indregnes direkte på leasingaktivet i lighed med den foreslåede behandling af optioner.

Restværdi garantier skal som udgangspunkt behandles på samme måde som betingede leasingydelser. Der skal hermed foretages en sandsynlighedsvægtet vurdering for at fastslå forpligtelsen til at betale restværdigarantien.

11.8.1 Betingede leasingydelser inkluderet i forpligtelsen til at betale leasingydelser

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes foreløbige beslutning om, at betingede leasingydelser inkluderes i forpligtelsen til at betale leasingydelser?

Der er blandt 5 af de 6 kommentatorerne enighed om, at betingede leasingydelser skal indregnes i forpligtelsen til at betale leasingydelse.

Deloitte, EFRAG, Goodyear, Dell og FSR er alle enige i den valgte metode. Deloitte begrundet dette med, at der efter deres vurdering bør anvendes en "helhedsbetragtning", hvor aktivet og passivet indregnes samlet, da der anses at være for mange ulemper forbundet med en indregning pr. komponent jf. afsnit 11.4.3 Ét aktiv og én forpligtelse. EFRAG er ligeledes enige i den valgte fremgangsmåde med indregning under forpligtelsen til at betale leasingydelser, og de påpeger, at problemet ikke består i, om der er tale om en forpligtelse eller ej, men derimod værdien af forpligtelsen.

Nogle medlemmer af komitéerne påpeger, at der kan opstå problemer i forbindelse med indregning af de betingede leasingydelser. De mener ikke, at betingede leasingydelser som baseres på anvendelse af aktivet samt præstationen afledt af aktivet bør indregnes. Dette begrundes med, at begge grupper afhænger af selskabets aktivitet. Herved vurderer

medlemmerne, at øget anvendelse af et aktiv samt gode præstationer er ensbetydende med, at selskabet har skabt yderligere profit i perioden. Derfor mener medlemmerne, at betingede leasingydelser i forbindelse med anvendelse og præstation ikke bør indregnes i forpligtelsen til at betale leasingydelse men derimod som en særskilt forpligtelse.

Vores tolkning af Deutsche Banks svar er, at de ikke er tilhængere af, at forpligtelsen skal indregnes. De mener, at indregningen sker på et usikkert grundlag specielt når, der er tale om aftaler, som løber mange år ud i fremtiden. Hvis der er større sikkerhed for forpligtelsen, er Deutsche Bank tilhængere af en komponentindregning, hvor de betingede leasingydelser indregnes særskilt som derivater efter IAS 39.

11.8.1.1 Opsummering

En del af komitéerne påpeger et problem ved den foreslåede tilgang. De mener ikke, at betingede leasingydelser, som baseres på anvendelse af aktivet samt præstationen afledt af aktivet, bør indregnes. De mener i stedet, at disse betingede leasingydelser bør indregnes særskilt under forpligtelser. En uddybning af dette ses ud fra Deutsche Banks svar, da de mener en komponentindregning skal anvendes, hvor de betingede leasingydelser indregnes særskilt som derivater efter IAS 39.

Deloitte, EFRAG, Goodyear, Dell og FSR er enige i den valgte metode. Dette begrundes med, at der bør anvendes en "helhedsbetragtning", hvor aktivet og passivet indregnes samlet.

Vi mener ligesom IASB og FASB, at der i den nye standard under forpligtelsen til at betale leasingydelser bør inddrages forpligtelser til betingede leasingydelser. Dette kan blandt andet begrundes med, at disse, lige gyldig hvilken kategori der er tale om, udspringer af samme leasingaftale. Dette er ligeledes i tråd med vores konklusion på afsnit 11.4.3 Ét aktiv og én forpligtelse, hvor komponenttilgangen fravælges.

11.8.2 Måling af betingede forpligtelser

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i IASB's foreløbige beslutning om, at betingede leasingydelser skal måles som en sandsynlighedsvægtet værdi? Og er I dermed enige i ikke at følge FASB's foreløbige beslutning om at måle betingede leasingydelser ud fra det mest sandsynlige udfald?

I diskussionsoplægget har IASB og FASB vurderet to metoder til måling af de betingede leasingydelser, en sandsynlighedsvægtet metode og en "mest sandsynligt" metode.

Den sandsynlighedsvægtede model er beskrevet i afsnit 9.6.1.2 Indregning og måling af betingede leasingydelser. I modellen beregnes den sandsynlighedsvægtede værdi af forpligtelsen til at betale de betingede leasingydelser. IASB og FASB vurderer følgende fordele og ulemper ved modellen:

Fordele:

- Giver relevant information til regnskabsbrugeren, idet de indregnede værdier er vurderet ud fra selskabets nuværende situation.
- Sikrer at der tages højde for betingede leasingydelser med en høj potentiel værdi med lav sandsynlig forekomst
- Sikrer at der tages højde for betingede leasingydelser, som har en høj sandsynlighed for at forekomme men ikke er mest sandsynligt.

Ulemper:

- Det kan være komplekst og dyrt at opgøre disse sandsynligheder, idet alle sandsynlige udfald skal vurderes.
- Sandsynlighederne fastsættes ud fra skøn, derfor kan det argumenteres, at det endelige udfald ikke er mere pålideligt end den vurdering, som man vil opnå ved anvendelse af en mindre kompleks model.
- Der kan opstå situationer, hvor den sandsynlighedsvægtede værdi aldrig vil blive realiseret, idet denne ikke ligger indenfor de aftalte intervaller.

Ved anvendelse af den "mest sandsynlige metode" vurderes det mest sandsynlige udfald af de betingede leasingydelser.

Fordele:

- Modellen er simpel at anvende, idet alle detaljer ikke nødvendigvis skal frem, da ikke alle mulige udfald skal opgøres.
- Det udfald som indregnes er et muligt udfald, hvilket typisk ikke er tilfældet i den "sandsynlighedsvægtede model"

Ulemper:

- Der tages ikke højde for alle de mulige udfald men udelukkende det mest sandsynlige.
- Vurderingen foretages udelukkende ud fra det mest sandsynlige udfald. Der tages ikke højde for at dette kunne være forkert.

Kommentatorerne er ikke enige omkring, hvordan den betingede leasingforpligtelse skal måles. De har følgende bemærkninger.

Deloitte og Goodyear mener i lighed med deres svar under optioner, jf. afsnit 11.7 Leasing med optioner, at indregningen bør foretages ud fra modellen "mere sandsynligt end ikke".

Begrundelsen her for er den samme som tidligere omtalt. De vurderer, at denne model vil give et mere korrekt billede af de betingede leasingydelser og at denne model er i tråd med behandlingen jf. IAS 37.

Deloitte mener dog, at der ved store populationer af leasingkontrakter med betingede leasingydelser, som er baseret på én enkelte faktor med samme sandsynlige udfald, bør anvendes "den mest sandsynlige" metode i lighed med FASB's forslag.

EFRAG og DELL mener, at modellen "det mest sandsynligt udfald" er den mest anvendelige. EFRAG påpeger, at IASB og FASB mangler at vurdere en yderligere ulempe ved anvendelse af den "sandsynlighedsvægtede model". De nævner, at det i forbindelse med betingede leasingydelser, som er kontinuerlige, er meget svært at vurdere det "sandsynlighedsvægtede udfald". Herunder vurderer de, at denne vil kunne opgøres mere simpelt ved vurdering af "det mest sandsynlige udfald".

FSR mener, at den "sandsynlighedsvægtede model" skal anvendes til vurderingen af forpligtelsen, der er direkte tilknyttet til brugen af aktivet. Derimod mener FSR, at forpligtelsen for de resterende betingede leasingydelser skal måles ud fra "det mest sandsynlige udfald".

Deutsche Bank mener, at forpligtelsen skal indregnes efter IAS 39.

11.8.2.1 Opsummering

IASB og FASB er uenige omkring, hvilken metode der skal anvendes til vurdering af værdien af de betingede leasingydelser. IASB mener, at der skal anvendes en "sandsynlighedsvægtet metode", mens FASB mener, at metoden omkring det "mest sandsynlige udfald" skal anvendes. De har fremført fordele og ulemper ved de to modeller og beder virksomhederne og organisationerne bidrage med deres holdninger.

Blandt virksomhederne og organisationen er der ikke enighed omkring, hvilken metode der skal anvendes.

Deloitte og Goodyear mener i lighed med deres svar under optioner, at modellen "more likely than not" skal anvendes.

EFRAG og DELL mener at modellen "det mest sandsynligt udfald" skal anvendes. Dette begrundes med, at denne model vil være den mest fordelagtige rent økonomisk, idet opgørelsen ikke er så kompliceret som ved den sandsynlighedsvægtede metode.

FSR mener, at den "sandsynlighedsvægtede model" skal anvendes til vurderingen af forpligtelsen, der er direkte knyttet til brugen af aktivet, og at forpligtelsen for de resterende betingede leasingydelser skal måles ud fra "det mest sandsynlige udfald".

Vi er tilhængere af "mere sandsynligt end ikke" tilgangsvinklen, som Deloitte og Goodyear har forslået. Baggrunden for anvendelse af denne model er dels, at den følger IAS 37, som er en gældende standard. Herved skabes konsistens imellem den nye standard for leasing og øvrige standarder. Vi vurderer, at metoden er en god mellemvej i forhold til de to modeller, som FASB

og IASB har foreslået, hhv. "den mest sandsynlige" model og den sandsynlighedsvægtede model, da denne model tager højde for mange af de samme faktorer som den "sandsynlighedsvægtede model" uden, at den opgørelsesmæssigt er så kompleks samt omkostningskrævende. Modellen tager samtidig højde for flere faktorer end den "mest sandsynlige" model, idet den blandt andet sikrer, at der foretages en vurdering af den størst mulige mængde, som er overvejende sandsynlig at forekomme. Yderligere er denne model konsistent med den metode, som vi valgte under optioner. Vi mener, at der er tale om lignende transaktioner, og at de derfor bør behandles ens.

11.8.3 Revurdering af betingede forpligtelser

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes foreløbige beslutning om at kræve revurdering af forpligtelsen til at betale leasingydelse ud fra ændringer i de estimerede betingede leasingydelser?

EFRAG er enig i komitéernes foreløbige beslutning om at kræve revurdering af forpligtelsen til at betale leasingydelser. Dette begrundes med, at beslutningen er konsistent med den fremgangsmåde, som komitéerne valgte at anvende under optioner. EFRAG mener dog, at det vil være en stor byrde for virksomhederne at foretage denne revurdering årligt. De foreslår i stedet, at betingede leasingydelser, som er baseret på indeks, kun skal revurderes, hvis der er sket væsentlige ændringer heri. Med hensyn til betingede leasingforpligtelser ud fra brugen af aktivet og præstation afledt af aktivet ønsker EFRAG ikke, at disse indregnes i forpligtelsen, og har derfor ikke taget stilling til disse ud fra det stillede spørgsmål.

Deloitte er meget uenig i, at der skal foretages en kontinuerlig vurdering af de betingede leasingforpligtelser. De mener ikke, at en revurdering er nødvendig og bemærker yderligere, at dette vil være en umulig opgave for virksomheder med mange leasingkontrakter. Deloitte mener kun, at der skal foretages en revurdering, hvis der er en indikation på, at der er sket væsentlige ændringer og at disse ændringer vil have en væsentlig påvirkning på selskabets årsrapport. Deloitte påpeger, at dette vil lette arbejdet for virksomhederne, idet de ikke hvert

år skal gennemgå samtlige leasingkontrakter for at dokumentere, at der ikke er væsentlige ændringer i hver enkelt leasingkontakt.

Goodyear mener, at vejledningen i IAS 37 kan anvendes. Heri beskrives, hvilke ændringer, der skal forekomme for, at der er tale om en "triggering event", og korrektionen til indregning hermed skal foretages.

FSR og Deutsche bank er enige i komiteens foreløbige beslutning. Deutsche bank påpeger, at dette er under forudsætning af, at IAS 39 anvendes.

11.8.3.1 Opsummering

Organisationerne og virksomhederne er ikke enige omkring, hvordan revurdering af betingede leasingydelser skal behandles.

EFRAG foreslår, at betingede leasingydelser, som fastsættes på baggrund af indeks, kun skal revurderes, hvis der er sket væsentlige ændringer. Deloitte mener heller ikke, at det er nødvendigt at foretage en årlig gennemgang. De mener i stedet, at der kun skal foretages en revurdering af de betingede leasingydelser, såfremt der er indikation på, at der er sket væsentlige ændringer af forudsætningerne.

Goodyear mener, at fortolkningen omkring "triggering event" kan anvendes til at vurdere, hvornår der skal foretages en revurdering.

Umiddelbart mener vi, i lighed med vores svar under optioner og i lighed med komitéernes foreløbige beslutning, at der skal laves en årlig gennemgang af alle leasingkontrakter, da man hermed sikrer sig imod væsentlige fejl og formodentlig har svært ved at vurdere væsentligheden af eventuelle fejl ud fra en overordnet betragtning, idet man i denne betragtning skal tage højde for flere forskellige faktorer i flere individuelt sammensatte kontrakter. Dog bør man via praktiske tests sikre sig, at dette ikke bliver for omfattende og ressourcekrævende for virksomheder med mange leasingaftaler.

11.8.4 Effekt af revurdering af betingede forpligtelser

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i IASB's foreløbige beslutning om, at effekten af revurdering af betingede forpligtelser tilsvarende reguleres på den bogførte værdi af brugsretten af aktivet?

FSR mener i lighed med komitéerne, at betingede forpligtelser i dette tilfælde bør opdeles i tre grupper. De tre grupper vedrører henholdsvis:

- Ændring i betingede leasingydelse, som vedrører brugen af aktivet
- Ændring i betingede leasingydelse, som vedrører indeksreguleringer
- Ændring i betingede leasingydelse, som vedrører præstation afledt af aktivet

Opdelingen begrundes med, at betingede leasingydelse, som vedrører brugen af aktivet, relateres direkte til anvendelsen af aktivet og dermed også til, hvor meget værdi aktivet har skabt for leasingtager. FSR samt EFRAG mener derfor, at regulering af betingede leasingydelse, som vedrører brugen af aktivet, bør reguleres på den regnskabsmæssige værdi af aktivet.

FSR mener, at regulering på betingede leasingydelse vedrørende indeksreguleringer skal ske over resultatopgørelsen i lighed med behandlingen i IAS 39, da reguleringen vedrører forpligtelsen frem for aktivet.

EFRAG og FSR påpeger, at der kan opstå problemer i forbindelse med de betingede leasingydelse ved præstationsafhængige leasingydelse eller "profit sharing arrangements". EFRAG nævner følgende eksempel på problemstillingen. Leasingtager har indgået en aftale med leasinggiver. I aftalen fremgår det, at den betingede leasingydelse er baseret på fremtidig indtjening. Hvis der forventes en høj fremtidig indtjening, vil denne forventning blive indregnet i forpligtelsen til at betale leasingydelse samt aktivet, og derved vil højere afskrivninger fra aktivet blive indregnet i resultatopgørelsen i en tidligere periode end der, hvor indtægterne indtjenes.

For at undgå dette problem foreslår FSR, at "profit sharing arrangements" udeholdes af den samlede forpligtelse til at betale leasingydelse og dermed også af den bogførte værdi af aktivet som en form for komponentindregning. De foreslår endvidere, at der udarbejdes retningslinjer, som har til formål at identificere og ekskludere disse for indregning. Dette vil ifølge FSR afhjælpe problematikken med "profit sharing arrangements", men hvor vidt reguleringen af forpligtelsen skal ske over aktivet eller i resultatopgørelsen kommenteres der ikke yderligere på.

EFRAG påpeger også, at hvis deres forslag skaber væsentlige problemer i forbindelse med praktisk anvendelse, vil de i stedet være tilhængere af, at alle reguleringer af forpligtelsen til at betale leasingydelse foretages over aktivet. Idet metoden vurderes at være omkostningstung, slutter EFRAG af med at bemærke, at der bør foretages yderligere test inden modellen implementeres.

Deutsche bank mener, at ændringen i den betingede leasingydelse skal registreres i resultatopgørelsen. Dette begrundes med, at ændringer i indeks mm. ikke øger værdien af aktivet.

Deloitte mener, at reguleringen af den betingede forpligtelse skal foretages over brugsretten til aktivet. Dette begrundes med, at en forøgelse i forpligtelsen til at betale leasingydelser afspejler en øget værdi af aktivet samt det forhold, at dette fører til en mere simpel standard, idet Deloitte har foreslået anvendelse af samme model som under optioner.

11.8.4.1 Opsummering

EFRAG og FSR mener, at der skal foretages en opdeling af betingede leasingydelser. Denne opdeling skal fortages med baggrund i en vurdering om, hvorvidt den betingede leasingydelse vedrører brugen af aktivet, ændring i indeks eller præstation afledt af aktivet. EFRAG og FSR mener, at reguleringen herudfra skal foretages henholdsvis på aktivet og i resultatopgørelsen og er ikke afklaret med, hvor en regulering ud fra præstation afledt af aktivet eller "profit sharing arrangements" skal ske.

EFRAG og FSR påpeger, at der kan opstå problemer med præstationsafhængige leasingydelse eller "profit sharing arrangements". Disse foreslår FSR at foretage komponentindregning af, så de udeholdes fra den samlede forpligtelse til at betale leasingydelse. Hvor vidt reguleringen heraf skal ske på aktivet eller i resultatopgørelse er ikke kommenteret.

Deloitte er mere pragmatisk og mener, at alle reguleringer skal foretages på aktivet. Dette begrundes med, at en opdeling, som f.eks. den EFRAG og FSR foreslår, vil være besværlig at håndtere i praksis.

Deutsche bank mener modsat Deloitte, at reguleringer af den betingede leasingydelse skal foretages i resultatopgørelsen. Baggrunden for dette er, at den regulerende værdi ved indeks ikke øger værdien af aktivet.

Vi mener, at reguleringen af præstationsafhængige leasingydelse skal ske på aktivet, da der herunder forudsættes, at der ofte betales en uforholdsmæssig lav leasingydelse, hvorfor der på aktivets værdi mangler en regulering vedrørende den præstationsafhængige leasingydelse. På denne måde lukkes der endvidere også for et eventuelt smuthul, for tilpasning af leasingkontrakter, så størstedelen af omkostninger hertil kan indregnes i resultatopgørelsen frem for på aktivet eller omvendt alt efter leasingtagers ønske.

Desuden vurderer vi, at reguleringen af betingede leasingydelse vedrørende brugen af aktivet skal foretages på aktivet. Dette begrundes med, at yderligere brug af aktivet fra start ville have betydet en øget forpligtelse til at betale leasingydelse og dermed en øget værdi af aktivet. Dette kan eksempelvis illustreres ved, at leasingtager ved leasing af en bil har overskredet det aftale antal kilometer, hvilket resulterer i en øget forpligtelse. Denne øgede forpligtelse er et udtryk for en øget anvendelse af aktivet og ville ved indgåelse af leasingaftalen have resulteret i en højere leasingydelse og dermed et tilsvarende højere aktiv.

Som udgangspunkt mener vi, at betingede leasingydelse vedrørende indeks bør indregnes i resultatopgørelse som følge af, at denne ikke skaber nogen værdiændring på aktivet, idet indeksændringer ikke giver nogen værdi for leasingtager. Dog mener vi, i lighed med Deloitte og EFRAG, at man i stedet bør vælge at placere reguleringen af indeksbaserede leasingydelse

på aktivet udelukkende for at simplificere regnskabsstandarden, så reguleringer af betingede leasingydelser på denne måde altid sker via en regulering på brugsretten til aktivet.

11.8.5 Behandling af restværdigaranti

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes foreløbige beslutning om, at restværdigarantier skal behandles ligesom betingede forpligtelser - og herunder at restværdigaranti skal indregnes i forpligtelsen til at betale leasingydelser?

Nogle medlemmer af komitéerne mener dog, at da restværdigarantien er forbundet til værdien af det underliggende aktiv bør dette indregnes under afledte finansielle instrumenter.

EFRAG er enige i, at restværdigarantien i lighed med betingede leasingydelser er afhængige af fremtidige begivenheder. Yderligere påpeger de, at forpligtelsen til at betale leasingydelser, hvis den fremtidige specificerede begivenhed sker, er ubetinget, hvorfor de ser det passende, i lighed med diskussionsoplæggets forslag, at behandle restværdigarantien på samme måde som betingede leasingydelser.

FSR er enige i, at restværdigarantien skal inkluderes i forpligtelsen på basis af en sandsynlighedsvægtet værdi. Selvom de generelt er tilhængere af komponenttilgangen, påpeger de, at forskellen ved at behandle restværdigaranti som derivater muligvis ikke er væsentlig, idet værdien ved en optionsprismodel også beregnes ud fra et sandsynlighedsvægtet udfald.

Deloitte er enig med IASB og FASB i, at restværdigarantien skal behandles ligesom betingede leasingydelser, og de mener dermed, at restværdigarantien skal indregnes ud fra en "more likely than not" model frem for til en sandsynlighedsvægtet værdi. Dermed er de endvidere enig i en indregning af restværdigarantien under den samlede forpligtelse til at betale leasingydelser. De bemærker dog, at det kan være mere begrebsmæssigt korrekt at anvende denne tilgang med hensyn til restværdigarantien, da en ændring i restværdigarantien ikke nødvendigvis direkte relaterer sig til brugen af det leasede aktiv.

Deutsche bank mener, at restværdigarantien skal indregnes efter IAS 39, i lighed med uobserverbare finansielle instrumenter, selvom de er vanskelige at måle.

11.8.5.1 Opsummering

EFRAG, FSR og Deloitte mener alle, at restværdigarantien skal behandles i lighed med betingede leasingydelse. FSR påpeger herunder, at en indregning ud fra en sandsynlighedsvægtet værdi er lig målingen af derivater. Deloitte bemærker, at de i lighed med behandling af betingede leasingydelse ønsker en måling ud fra "more likely than not" metoden.

Deutsche bank mener, at IAS 39 skal anvendes i sammenhæng med komponenttilgangen.

Vi mener i lighed med det foreslåede, at restværdigarantien skal behandles ligesom betingede leasingydelse, da vi ikke ser større forskelle over til disse. Herunder kan man, som IASB og FASB forklarer, anse restværdigarantien som en slags betinget leasingydelse, da leasingydelsen betinges af en fremtidig begivenhed i lighed med eksempelvis indeksregulerede leasingydelse.

11.8.6 Delkonklusion

Vi er delvis enige i komitéernes foreløbige beslutning om, at:

- betingede leasingydelse skal inkluderes i forpligtelsen til at betale leasingydelse
- IASB's forslag om at betingede leasingydelse skal måles til en sandsynlighedsbaseret værdi
- kræve revurdering af forpligtelsen til at betale leasingydelse ud fra ændringer i de estimerede betingede leasingydelse
- effekten af revurdering af betingede leasingydelse skal reguleres på de bogførte værdi af brugsretten til aktivet
- restværdigarantier skal behandles ligesom betingede leasingydelse

Vi er tilhængere af "mere sandsynligt end ikke" tilgangsvinklen, som Deloitte og Goodyear har forslået. Baggrunden for anvendelse af denne model er dels, at den følger IAS 37, som er en

gældende standard, hvorved der skabes konsistens imellem den nye standard for leasing og øvrige standarder. Desuden mener vi, at metoden en god mellemvej i forhold til de to modeller, som FASB og IASB har foreslået, hhv. "den mest sandsynlige" model og den sandsynlighedsvægtede model, da denne model tager højde for mange af de samme faktorer som den "sandsynlighedsvægtede model" uden, at den opgørelsesmæssigt er så kompleks og omkostningskrævende. Modellen tager samtidig højde for flere faktorer end den "mest sandsynlige" model, idet den blandt andet sikrer, at der foretages en vurdering af den størst mulige mængde, som er overvejende sandsynlig at forekomme. Yderligere er vores foretrukne model konsistent med den metode, som vi valgte under optioner. Vi mener, at der er tale om lignende transaktioner, og de derfor bør behandles ligedan.

Vi mener i lighed med vores svar under optioner, at der skal laves en årlig gennemgang af alle leasingkontrakter, da man hermed sikrer sig imod væsentlige fejl og formodentlig har svært ved at vurdere væsentligheden af eventuelle fejl ud fra en overordnet betragtning, da man i denne betragtning skal tage højde for flere forskellige faktorer i flere individuelt sammensatte kontrakter. Man bør ved praktisk afprøvning sikre sig, at dette ikke bliver for omfattende og ressourcekrævende for virksomheder med mange leasingaftaler.

I forbindelse med en regulering af forpligtelsen til at betale betingede leasingydelser, mener vi, at det er relevant at se på en opdeling af de betingede leasingydelser i de tre kategorier præstationsafhængige, brugsafhængige og indeksafhængige leasingydelser.

Vi er enige i, at reguleringen af præstationsafhængige og brugsafhængige leasingydelser skal ske på aktivet, idet der kan ses en relation til værdien af aktivet.

Som udgangspunkt mener vi, at betingede leasingydelser vedrørende indeks skal indregnes i resultatopgørelsen som følge af, at denne ikke skaber nogen værdiændring på aktivet. Dog mener vi, i lighed med Deloitte og EFRAG, at man i stedet bør vælge at placere reguleringen af indeksbaserede leasingydelser på aktivet udelukkende for at simplificere regnskabsstandard, så reguleringer af betingede leasingydelser på denne måde altid sker via en regulering på brugsretten til aktivet i lighed med det af IASB foreslåede.

Forhold	Diskussionsoplæg	Vores konklusion
Indregning af betingede forpligtelser	Indregnes under forpligtelsen til at betale leasingydelse	Indregnes under forpligtelsen til at betale leasingydelse
Måling af betingede forpligtelser	En sandsynlighedsvægtet værdi	Mere sandsynligt end ikke
Revurdering af betingede forpligtelser	Ved udløbet af hvert regnskabsår	Ved udløbet af hvert regnskabsår
Effekt af revurdering af betingede forpligtelser	Justering på aktiv	Justering på aktiv
Behandling af restværdigaranti	Ligesom betingede forpligtelser	Ligesom betingede forpligtelser

11.9 Præsentation

I diskussionsoplægget beslutter IASB foreløbigt, at forpligtelsen til at betale leasingydelse skal præsenteres som en finansiel forpligtelse, der ikke skal vises særskilt.

Endvidere besluttede komitéerne foreløbigt, at brugsretten til aktivet i regnskabet skal præsenteres ud fra arten af det underliggende aktiv. Og for at adskille de leasede aktiver fra ejede aktiver skal det leasede aktiv præsenteres nærliggende men dog separat fra de ejede aktiv af samme art eller på tilsvarende vis præsenteres adskilt i en note.

IASB og FASB har indtil videre vedtaget, at præsentationen af aktiverne og passiverne i en leasingkontrakt skal styre præsentationen i resultatopgørelsen. Dermed skal faldet i den regnskabsmæssige værdi af brugsretten til aktivet præsenteres som afskrivninger, og renteudgifterne fra forpligtelsen til at betale leasingydelse skal præsenteres under finansielle omkostninger.

Komitéerne har endnu ikke besluttet, hvordan pengestrømme fra leasing skal præsenteres i pengestrømsopgørelsen.

11.9.1 Separat præsentation af forpligtelse til at betale leasingydelse

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Bør leasingtagers forpligtelse til at betale leasingydelser præsenteres separat i balancen?

Ved vurderingen af om forpligtelsen til at betale leasingydelser skal præsenteres separat i regnskabet, er der uenighed blandt kommentatorerne. Endvidere er FASB uenig med IASB, hvor FASB foreløbigt har besluttet, at forpligtelsen skal indregnes separat i regnskabet.

FSR mener ikke, at forpligtelsen til at betale leasingydelser skal vises særskilt, da der ikke er forskelle over til andre finansielle forpligtelser, hvis blot den kontraktlige forpligtelse i forbindelse med optioner indregnes under derivater som ønsket af FSR.

Deloitte vurderer, at da forpligtelsen er forskellig fra andre typer af finansielle forpligtelser pga. den uadskillelige sammenhæng til brugsretten til det leasede aktiv, bør leasingtager ikke være pålagt men derimod være tilladt at præsentere forpligtelsen separat. FASB mener ligeledes, at forpligtelsen til at betale leasingydelser er forskellig fra de fleste andre finansielle forpligtelser, i og med der heri indregnes en forpligtelse vedrørende valgfrie perioder. FASB mener dog modsat Deloitte, at forpligtelsen bør præsenteres separat konsekvent.

EFRAG mener, at præsentationen af forpligtelsen til at betale leasingydelser skal følge den eksisterende IAS 1 (Præsentation af regnskaber) stk. 55, hvor virksomheder i præsentationen skal tilføje regnskabsposter, overskrifter og subtotaler, når det er relevant for forståelsen af virksomhedens finansielle stilling. EFRAG påpeger, at enten er forslaget i diskussionsoplægget dermed usammenhængende med den eksisterende IAS 1 – her mener IASB ikke, at separat præsentation er nødvendig, hvorimod det i IAS 1 fremgår, at det i visse tilfælde vil være nødvendigt med separat præsentation – ellers forsøger IASB netop i diskussionsoplægget at fortolke IAS 1 stk. 55. Jf. EFRAG er usikkerheden forbundet hermed uheldig. Ifølge EFRAG's fortolkning af IAS 1 stk. 55 vil man sandsynligvis typisk ikke præsentere forpligtelsen særskilt men ved eksempelvis indregning af væsentlige uudnyttede optioner, bør der laves separat præsentation.

11.9.1.1 Opsummering

FSR mener ikke, at forpligtelsen til at betale leasingydelser skal vises særskilt, da der ikke er forskelle over til andre finansielle forpligtelser.

Deloitte vurderer, at da forpligtelsen er forskellig fra andre typer af finansielle forpligtelser, bør leasingtager ikke være pålagt men derimod være tilladt at præsentere forpligtelsen separat. FASB er enig i, at der er tale om en anderledes type finansiell forpligtelse, men mener i modsætning til Deloitte, at forpligtelsen skal præsenteres særskilt i alle tilfælde.

EFRAG mener, at præsentationen af forpligtelsen til at betale leasingydelser skal følge den eksisterende IAS 1 (Præsentation af regnskaber) stk. 55, hvor EFRAG's fortolkning heraf er, at man sandsynligvis typisk ikke vil præsentere forpligtelsen særskilt men ved eksempelvis indregning af væsentlige uudnyttede optioner, bør der laves separat præsentation.

Vores vurdering er, at præsentationen bør følge den eksisterende standard om præsentation i IAS 1, i lighed med EFRAG, hvor forpligtelsen til at betale leasingydelser præsenteres separat i regnskabet, såfremt det er relevant for forståelsen af virksomhedens finansielle stilling. På denne måde er der sammenhæng over til præsentationen i øvrigt ifølge IFRS.

11.9.2 Præsentation af brugsretten til aktivet

IASB og FASB stiller i diskussionsoplægget følgende spørgsmål:

Er I enige i komitéernes foreløbige beslutning om at præsentere brugsretten til aktivet ud fra arten af det underliggende aktiv?

Ved vurderingen af præsentationen af brugsretten til det leasede aktiv er virksomhederne og organisationerne enige i, at den skal præsenteres ud fra arten af det underliggende aktiv.

Både Deloitte, FSR, Goodyear og EFRAG er enige i det valgte, da denne måde bedst viser virksomhedens aktiviteter. EFRAG påpeger endvidere, at man herved er i overensstemmelse med behandlingen af erhvervede rettigheder ved ejerskab af det underliggende aktiv.

Deloitte er endvidere tilhænger af, at der laves en valgmulighed vedrørende den separate præsentation, så brugsretten til de leasede aktiver adskilles enten i selve balancen eller i noterne til regnskabet, da det vil give regnskabsbrugerne den nødvendige information og stadig give leasingtagere fleksibilitet i præsentationen.

Goodyear mener desuden, at præsentation ud fra det underliggende aktivs art vil være omkostningseffektivt, da leasingtager vil kunne bruge eksisterende anlægsaktivers informationssystemer til registrering af værdier og afskrivninger på brugsretten til aktivet.

11.9.2.1 Opsummering

De udvalgte virksomheder og organisationer, der har valgt at svare på spørgsmålet om præsentation af brugsretten til aktivet, er alle enige i den af IASB og FASB foreløbige beslutning om at præsentere brugsretten til det leasede aktiv ud fra arten af det underliggende aktiv.

Både Deloitte, FSR, Goodyear og EFRAG er enige i den foreslåede model, da denne måde bedst viser virksomhedens aktiviteter. EFRAG mener desuden, at der herved er sammenhæng til behandlingen af anskaffede rettigheder ved ejerskab af det underliggende aktiv.

Vi vurderer i lighed med de adspurgte virksomheder og organisationer, at man med fordel kan vælge at præsentere brugsretten til aktivet ud fra arten af det underliggende aktiv for på denne måde bedst at afspejle virksomhedens aktiviteter. Herunder kan man med fordel lade det være valgfrit, om adskillelsen fra de ejede aktiver sker i balancen eller i noteoplysningerne.

11.9.3 Delkonklusion

Umiddelbart er vi enige i IASB's foreløbige beslutninger om:

- at forpligtelsen til at betale leasingydelser skal præsenteres som en finansiel forpligtelse og

- at brugsretten til aktivet i regnskabet præsenteres ud fra arten af det underliggende aktiv. Og for at adskille de leasede aktiver fra ejede aktiver skal det leasede aktiv præsenteres nærliggende men dog separat fra de ejede aktiv af samme art eller på tilsvarende vis præsenteres adskilt i en note

Dog er vi ved præsentationen af forpligtelsen til at betale leasingydelse enige i EFRAG's betragtning om, at denne bør følge den eksisterende standard om præsentation i IAS 1 stk. 55 via henvisning hertil. På denne måde indregnes forpligtelse på samme vis som øvrige finansielle forpligtelser men dog separat, såfremt det er relevant for forståelsen af virksomhedens finansielle stilling. På denne måde skabes der sammenhæng over til præsentationen i øvrigt ifølge IFRS.

Vores vurdering er altså i overensstemmelse med IASB's foreløbige beslutninger – når man blot tager højde for henvisningen til den eksisterende IAS 1 ved præsentationen af forpligtelsen og dennes eventuelle separate præsentation – hvilket fremgår af nedenstående skema:

11.10 Sammenfatning af IAS 17, diskussionsoplægget og vores holdninger

For at danne det bedst mulige overblik over vores delkonklusioner set i forhold til forslagene vedrørende den nye regnskabsstandard for leasing i diskussionsoplægget, er nedenstående skema samlet ud fra de ovenstående afsnit.

Forhold	IAS 17	Diskussionsoplæg	Vores konklusion
Begrebsrammen:			
Begrebsramme	Leasingkontrakter med overdragelse af brugsretten til et aktiv, hvor der modtages betaling i en aftalt periode.	Følger IAS 17	Følger IAS 17 med tilretninger
Ikke-primære aktiver og kortsigtede leasingaftaler	I/A	Ej taget stilling hertil	"Ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler skal ikke ekskluderes. I stedet bruges en væsentlighedsbetragtning til ekskludering
Fremsgangsmåde i forhold til leasingtagers regnskab:			
Analyse af rettigheder og forpligtelser	Finansiell leasing: Aktivet og passivet skal behandles på samme måde, som hvis leasingtager havde købt aktivet. Operationel leasing: ingen	Aktiv svarende til brugsretten til aktivet og passiv svarende til forpligtelse til at betale leasingydelse	Aktiv svarende til brugsretten til aktivet og passiv svarende til forpligtelse til at betale leasingydelse - dog med forudsætning om yderligere analyse
Indregningsmodel	Der skelnes imellem operationel og finansiell leasing. Kun finansiell leasing indregnes i balancen	Brugsretsmodel	Brugsretsmodel
Indregningsmetode	Et aktiv indeholdende de overvejende sandsynlige udnyttede optioner og en forpligtelse til at betale leasingydelse inkl. en restværdigaranti (dermed indregnes betingede leasingydelse ikke i forpligtelsen)	Ét aktiv inkl. optioner og ét passiv inkl. alle forpligtelser	Ét aktiv inkl. optioner og ét passiv inkl. alle forpligtelser - dog med forudsætning om yderligere analyse
Første indregning:			
Første indregning af forpligtelse	Laveste værdi af dagsværdi eller nutidsværdien af de forventede leasingydelse tilbagediskonteret med den interne rente	Nutidsværdien af de forventede leasingydelse tilbagediskonteret med den marginale lånerente ved et lån til et tilsvarende aktiv	Kræver yderligere analyse til indregning af enten: - nutidsværdien af de forventede leasingydelse tilbagediskonteret med den marginale lånerente eller - nutidsværdien af de forventede leasingydelse tilbagediskonteret med den interne rente
Første indregning af aktiv	Kostpris svarende til den laveste værdi af dagsværdi eller nutidsværdien af de forventede leasingydelse tilbagediskonteret med den interne rente	Kostpris svarende til nutidsværdien af de forventede leasingydelse tilbagediskonteret med den marginale lånerente ved et lån til et tilsvarende aktiv	Kostpris svarende til nutidsværdien af de forventede leasingydelse evt. ved henvisning til IAS 16 og IAS 38. Endvidere skal der laves yderligere retningslinjer til adskillelsen mellem leasing- og serviceaftaler
Efterfølgende måling:			
Efterfølgende måling af passivet	Amortiseret kostpris	Amortiseret kostpris	Amortiseret kostpris jf. IAS 39
Revurdering af diskonteringsrenten	I/A	Ja - dog muligvis kun ved ændringer i forventede pengestrømme	Nej
Valgmulighed om måling til dagsværdi	Nej	Ej taget stilling hertil	Nej
Efterfølgende måling af aktivet	Kostprismodellen (afskrivning over brugstiden)	Kostprismodellen (afskrivning over brugstiden)	Typisk efter kostprismodellen jf. IAS 16, IAS 38 eller IAS 40 alt efter aktivets art

Forhold	IAS 17	Diskussionsoplæg	Vores konklusion
Fald i værdi af aktiv: afskrivning eller leasingudgift	Afskrivning	Afskrivning	Afskrivning
<u>Leasing med optioner:</u>			
Leasingperiode	Den periode leasingtager minimum har forpligtet sig til, Kan kun forlænges hvis det er "rimeligt sandsynligt"	Den mest sandsynlige periode	Mere sandsynligt end ikke
Revurdering af leasingperiode	IVA	Ved udløbet af hvert regnskabsår	Ved udløb af hvert regnskabsår
Udnyttelse af køboption	Indgår hvis rimelig sandsynligt	Indgår hvis udnyttelse er sandsynlig	Mere sandsynligt end ikke
Revurdering af udnyttelse af køboption	IVA	Ved udløbet af hvert regnskabsår	Ved udløbet af hvert regnskabsår
Effekt af revurdering af optioner	IVA	Samme justering på forpligtelse og aktiv	Samme justering på forpligtelse og aktiv
<u>Betingede leasingydelser og garanti på restværdi:</u>			
Indregning af betingede forpligtelser	Indregnes ikke under forpligtelsen men udgiftsføres i driften, når de afholdes	Indregnes under forpligtelsen til at betale leasingydelser	Indregnes under forpligtelsen til at betale leasingydelser
Måling af betingede forpligtelser	IVA	En sandsynlighedsvægtet værdi	Mere sandsynligt end ikke
Revurdering af betingede forpligtelser	IVA	Ved udløbet af hvert regnskabsår	Ved udløbet af hvert regnskabsår
Effekt af revurdering af betingede forpligtelser	IVA	Justering på aktiv	Justering på aktiv
Behandling af restværdigaranti	Indregnes i forpligtelsen til at betale leasingydelser	Ligesom betingede forpligtelser	Ligesom betingede forpligtelser
<u>Præsentation:</u>			
Præsentation af forpligtelser til at betale leasingydelser	Samlet med de øvrige finansielle forpligtelser	Sammen med de øvrige finansielle forpligtelser	Ud fra IAS 1 stk. 55 – Separat hvis relevant for forståelsen af regnskabet
Præsentation af brugsretten til et aktiv	Præsenteres sammen med lignende aktiver	Nærliggende men separat fra ejede aktiver af samme art	Nærliggende men separat fra ejede aktiver af samme art

11.11 Effekt af den foreslåede nye regnskabsstandard

I et forsøg på at illustrere, hvor stor en effekt den foreslåede nye regnskabsstandard kan have på regnskaber og dermed hvor stor en betydning, det har for leasingtageres regnskab, laves der i dette afsnit en overordnet vurdering af effekten af indregningen af operationel leasing i balancen. Dette gøres, da indregning af operationel leasing formodes at være den største ændring i forhold til den eksisterende IAS 17 og dermed give den største beløbsmæssige ændring i regnskaberne.

Set ud fra investors og långivers synsvinkel vil indregningen af operationel leasing højst sandsynligt gøre det lettere at sammenligne regnskaber, i og med informationsværdien øges. Dog vurderes indregningen ikke i større grad at påvirke långivere i deres kreditvurdering af kunder, da de ved deres gennemgang af engagementer i forvejen tager højde for den operationelle leasing angivet i noterne til regnskabet. Investorer må derimod få et noget større overblik i deres sammenligning af virksomheders regnskaber, selvom de også kan korrigere for de noteoplyste operationelle leasingposter, får de herefter et samlet regnskab med "korrekte" nøgletal.

For at se på hvor stor effekt indregningen af operationel leasing har på leasingtageres regnskaber, er der udvalgt to regnskaber for børsnoterede selskaber, hvori der indgår en noteoplyst forpligtelse på operationel leasing. Disse to selskaber er Carlsberg Group og Dampskibsselskabet NORDEN A/S. Carlsberg er valgt tilfældigt ud blandt selskaberne på C20 indekset. D/S NORDEN er valgt ud fra kendskab til, at selskabet har væsentlige operationelle leasingaftaler.

Fremgangsmåden til at se effekten ved indregningen af operationel leasing er ikke lavet ud fra en større undersøgelse af de to virksomheders regnskaber, da man herudfra ikke vil kunne få alle de nødvendige oplysninger til en korrekt indregning efter den foreslåede nye regnskabsstandard for leasing. Derimod ses effekten ud fra en simpel betragtning med indregning af de noteoplyste forpligtelser til operationel leasing i balancen.

Dermed er der en del usikkerhedsmomenter i forhold til forslagene til en ny regnskabsstandard, da der ved den simple indregning ikke tages højde for optioner om køb, forlængelse og forkortelse af leasingperioden. Derudover tages der ikke hensyn til tilbagediskonteringsfaktoren af de fremtidige leasingydelser. Endvidere er der usikkerhed om opgørelserne af de noteoplyste forpligtelser til operationel leasing, da det ikke vides om der heri er taget højde for inflation, betingede leasingydelser mv. Dog mener vi fortsat, at en simpel betragtning af indregningen af forpligtelsen til operationel leasing vil give en indikation af, hvor stor en effekt indregningen af operationel leasing vil få på leasingtagers regnskab.

Nedenfor vises en komprimeret balance samt uddrag fra noter omkring operationel leasing i hhv. Carlsberg Group³³ og Dampskibsselskabet NORDEN A/S³⁴.

11.11.1 Carlsberg Group

Komprimeret balance pr. 31. december 2008

Beløb i DKK 1.000.000	Ifølge gældende standard	Effekt jf. note 39	Ifølge foreslået standard
Aktiver			
Immaterielle aktiver	84.678	0	84.678
Materielle aktiver	34.043	2.651	36.694
Øvrige langfristede aktiver	5.305	0	5.305
Langfristede aktiver	124.026	2.651	126.677
Kortfristede aktiver	19.118	0	19.118
Aktiver bestemt for salg	162	0	162
Aktiver i alt	143.306	2.651	145.957
Passiver			
Egenkapital	60.751	0	60.751
Langfristede forpligtelser	56.587	1.877	58.464
Kortfristede forpligtelser	25.600	774	26.374
Forpl. vedr. aktiver bestemt for salg	368	0	368
Forpligtelser	82.555	2.651	85.206
Egenkapital og forpligtelser	143.306	2.651	145.957

³³ Regnskabet for Carlsberg Group 2008

³⁴ Regnskabet for Dampskibsselskabet Norden A/S 2008

Uddrag af note 39 - Operationelle leasingforpligtelser

Beløb i DKK 1.000.000	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Anlægsaktiver under udførelse	I alt
Fremtidige samlede omkostninger i forbindelse med leasingaftaler kan specificeres således:					
Forfalder inden for 1 år	149	41	584	0	774
Forfalder inden for 1 til 5 år	272	49	1.249	2	1.572
Forfalder efter 5 år	265	0	40	0	305
I alt	686	90	1.873	2	2.651

Samlede operationelle leasingforpligtelser til indregning i balancen: 2.651

Heraf kortfristede forpligtelser: 774

11.11.2 Dampskibsselskabet NORDEN A/S

Komprimeret balance pr. 31. december 2008

Beløb i USD 1.000	Ifølge gældende	Effekt jf. note 35	Ifølge foreslået standard
Aktiver			
Materielle aktiver	891.664	1.356.289	2.247.953
Finansielle aktiver	30.855	0	30.855
Langfristede aktiver	922.519	1.356.289	2.278.808
Kortfristede aktiver	1.119.145	0	1.119.145
Aktiver i alt	2.041.664	1.356.289	3.397.953
Passiver			
Egenkapital	1.700.378	0	1.700.378
Langfristede forpligtelser	91.710	723.974	815.684
Kortfristede forpligtelser	249.576	632.315	881.891
Forpligtelser	341.286	1.356.289	1.697.575
Egenkapital og forpligtelser	2.041.664	1.356.289	3.397.953

Uddrag af note 35 - Operationelle leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende leverede skibe med købsoption på timecharter

Beløb i USD 1.000	2008		
	Charterhyre inkl. dagpenge (ekskl. værdi af købsoption)		
	Tørlast	Tank	I alt
Inden for 1 år	114.901	20.862	135.763
Mellem 1 -5 år	383.207	56.134	439.341
Efter 5 år	88.323	17.671	105.994
I alt	586.431	94.667	681.098

Leasingforpligtelser vedrørende leverede skibe med købsoption på timecharter

Beløb i USD 1.000	2008		
	Charterhyre for skibe på timecharter		
	Tørlast	Tank	I alt
Inden for 1 år	403.662	92.890	496.552
Mellem 1 -5 år	100.648	77.991	178.639
Efter 5 år	0	0	0
I alt	504.310	170.881	675.191

Samlede operationelle leasingforpligtelser til indregning i balancen:

$$681.098 + 675.191 = 1.356.289$$

Heraf kortfristede forpligtelser: 632.315

11.11.3 Effekt

Herudfra ses det, at Carlsbergs balancesum ved indregning af den ikke-balanceførte forpligtelse på operationel leasing forøges med 2,7 mia.kr. svarende til 2% af balancesummen pr. 31.12.2008.

Carlsberg Group	Ifølge gældende standard	Ifølge foreslået standard	%-vis ændring
Afkastningsgrad	6%	5%	-2%
Soliditetsgrad	42%	42%	-2%
Dækningsgrad II	13%	13%	0%

Ses der derudover på de nøgletal, som vurderes³⁵ at være de mest anvendte ved en ekstern vurdering af en virksomheds finansielle situation, som eksempelvis afkastningsgraden, der

³⁵ Efter interview med Henrik R. Knudsen fra kreditkontoret i Spar Nord Bank A/S, som ud fra en forklaring af deres kreditvurderingsmodel redegjorde for netop disse tre nøgletal som de mest anvendte

beskriver en virksomheds evne til at forrente den investerede kapital; soliditetsgraden, som udtrykker en virksomheds evne til at bære tab, eller nærmere bestemt hvor stor en del af aktiverne, virksomheden kan tåle at miste, før tab påvirker fremmedkapitalen samt dækningsgraden (dækningsgrad II), der viser hvor stor del af hver omsætningskrone, der kan bruges til at dække faste omkostninger og et eventuelt overskud. Ved vores beregning her, er der ikke taget højde for en eventuel indregning af driftseffekt ved indregning af operationel leasing.

Som det ses er Carlsberg Groups ovenstående nøgletal stort set ikke påvirket af indregningen af operationel leasing i balancen.

Tilsvarende giver effekten af indregningen af den ikke-balanceførte forpligtelse på operationel leasing i D/S NORDEN's balance en stigning på 1,4 mia.USD svarende til 66% af balancesummen pr. 31.12.2008.

D/S NORDEN	Ifølge gældende standard	Ifølge foreslået standard	%-vis ændring
Afkastningsgrad	38%	23%	-40%
Soliditetsgrad	83%	50%	-40%
Dækningsgrad II	12%	12%	0%

Endvidere bliver D/S NORDEN's nøgletal ved indregningen af operationel leasing påvirket i højere grad, i og med både afkastningsgraden og soliditetsgraden falder med 40%.

Dermed er der tale om en stort set uvæsentlig forøgelse af Carlsbergs balancesum, hvorimod stigningen på D/S NORDEN's balance må siges at være væsentlig. Effekten påvirker virksomhedernes nøgletal og helhedsbilledet af virksomhederne, virksomhederne imellem.

I og med den foreslåede nye regnskabsstandard på leasing påvirker de to udvalgte selskabers regnskaber i vidt forskellig udstrækning, kan man desuden konkludere, at den nuværende IAS

17 giver et meget skævvredet billede af virksomhedernes regnskaber set ud fra den ikke-indregnede operationelle leasing, der anvendes i meget forskelligt omfang.

Det må derfor siges at være væsentligt for forståelsen og det retvisende billede af regnskaberne at få disse ikke-indregnede aktiver og forpligtelser indregnet. Den stigende tendens af anvendelsen af operationel leasing, jf. afsnit 2 Indledning, underbygger endvidere vigtigheden af en implementering af en ny regnskabsstandard, der kræver indregning af al leasing i balancen hvad enten, der er tale om finansiell eller operationel leasing.

11.12 Delkonklusion vedrørende diskussionsoplægget

Overordnet set er vi enige i flere af virksomhederne og organisationernes bemærkninger om, at IASB og FASB i projektet omkring udarbejdelsen af en ny regnskabsstandard for leasing bør se på leasinggivers behandling af leasing, før de udsteder en standard for leasingtagers behandling heraf. Det formodes nemlig, at der ud fra vurderingen af leasinggivers behandling kan medfølge effekter over på leasingtagers behandling af leasing for herved af skabe sammenhæng imellem disse.

Derudover mener vi, at yderligere analyser og test i praksis er nødvendig for at undersøge tvivlsområder i det foreslåede nærmere. Eksempelvis kunne man lave tests eller stikprøver på, hvor omfattende og ressourcekrævende en årlig gennemgang af alle leasingkontrakter for revurdering af den mest sandsynlige leasingperiode er. I tråd hermed mener vi, at IASB og FASB i det videre arbejde med udarbejdelsen af en ny regnskabsstandard bør være opmærksomme på cost benefit betragtninger, hvor man løbende skal opveje de opnåede fordele i forhold til omkostninger forbundet hermed, uden at dette dog skal være afgørende for de trufne valg.

Vi vurderer endvidere, at der generelt med fordel kan henvises til eksisterende standarder for på denne måde at skabe sammenlignelighed og sikre, at ændringer i de øvrige regnskabsstandarder får effekt på behandlingen af leasing.

Ved gennemgangen af de enkelte områder i IASB og FASB's diskussionsoplæg til en ny regnskabsstandard, ser vi nogle problemstillinger, der endnu ikke er løst.

Under begrebsrammen er det essentielt, at komitéerne ikke blot henviser til begrebsrammerne i de eksisterende regnskabsstandarder for leasing, SFAS 13 og IAS 17, men at de derudover bliver enige om en ensretning heraf. Herunder skal de have afklaret, om immaterielle aktiver og investeringsejendomme skal indgå i den nye fælles begrebsramme. De skal ligeledes have afklaret, om kun kontrakter med klart afgrænsede perioder skal indgå under leasing.

Under begrebsrammen og de dertilhørende fortolkningsbidrag, IFRIC 4 og SIC 27, mangler man at tage stilling til sondringen mellem service- og leasingaftaler, og det risikeres herved, at den tidligere problemstilling omkring differentiering imellem finansiel og operationel leasing blot afløses af et nyt problem omkring skelnen imellem service- og leasingaftaler.

Vores vurdering er, at en eventuel eksklusion fra begrebsrammen i den nye standard hverken skal vedrøre "ikke primære" aktiver eller kortsigtede leasingaftaler. I stedet bør uvæsentlige leasingaftaler jf. IAS 1, stk. 11 udeholdes fra den nye standard.

Det vurderes desuden, at der ikke skal være valgmulighed om efterfølgende måling af forpligtelsen til at betale leasingydelser til dagsværdi, da flere målemetoder vil øge kompleksiteten af standarden og mindske sammenligneligheden i regnskaberne. Samt det forhold at forpligtelsen anses for uadskillelig fra brugsretten til aktivet, som tilsvarende ville skulle reguleres.

Vi mener ikke, at der skal kræves årlig revurdering af forpligtelsen til at betale leasingydelser ud fra ændringer i lånerenten, da der skal være overensstemmelse til behandlingen af flere andre forpligtelser, der måles til amortiseret kostpris, da omkostningerne forbundet hermed sandsynligvis vil overstige fordelene herved samt da faste leasingbetalinger svarer til et fastforrentet lån, der heller ikke korrigeres for ændringer i markedsvilkårene. Og vil IASB kræve en revurdering foretrækker vi, at denne blot skal ske ved ændringer i de estimerede pengestrømme i stedet for en årlig revurdering.

Ved vurderingen af indregningen af optioner på leasingperioden, betingede leasingydelser og restværdigarantier anser vi "more likely than not"-modellen som et bedre alternativ end "mest

sandsynlig"-tilgangen samt en sandsynlighedsvægtet værdi. Dette skyldes, at denne model sikrer, at der foretages en vurdering af de sandsynlige udfald og at denne model er i overensstemmelse med den gældende IAS 37. Desuden mener vi, at metoden er en god mellemvej i forhold til de to modeller, som FASB og IASB har foreslået for vurderingen af de betingede leasingydelse, hhv. "den mest sandsynlige" model og en sandsynlighedsvægtet værdi, da "more likely than not" modellen tager højde for mange af de samme faktorer som den sandsynlighedsvægtede model, uden at den opgørelsesmæssigt er så kompleks og omkostningskrævende. Modellen tager samtidig højde for flere faktorer end den "mest sandsynlige" model, idet den blandt andet sikrer, at der foretages en vurdering af den størst mulige mængde, som er overvejende sandsynlig at forekomme.

Effekten af det foreslåede i diskussionsoplægget ses især ved påvirkningen af regnskaberne, hvor operationel leasing nu skal indregnes, hvilket påvirker balancer, nøgletal mv. i større eller mindre grad. Herunder synliggøres det skævvredne billede af virksomhedernes regnskaber ud fra de ikke-indregnede operationelle leasingforpligtelser, som anvendes i meget forskelligt omfang. Det vurderes, at en indregning af operationelle leasingaftaler er væsentlig for forståelsen af virksomheders finansielle stilling og det retvisende billede af regnskaberne.

Ud fra ovenstående ses det, at vi i flere tilfælde er enige med det af IASB og FASB foreslåede i diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard for leasing, men der er dog fortsat områder, der mangler at blive behandlet dybere, hvilket også er påpeget af flere af de udvalgte virksomheder og organisationer. Altså anser vi dele af diskussionsoplægget som bidragende til øget informationsværdi for regnskabslæsere, men dog ser vi også områder, som endnu ikke vurderes færdigbehandlede. Derfor bør der foretages yderligere analyser på en række områder, inkluderende selve behandlingen af leasing for leasinggiver, der anses for værende essentiel for en fuldstændig og bæredygtig standard. Komitéernes arbejde med en ny standard anses dermed ikke som fuldendt, hvilket ligeledes ses, da komitéerne indbyrdes i flere sammenhænge ikke er enige. Derudover ser vi en række problemstillinger, som opstår i forbindelse med det af IASB og FASB foreslåede, som for eksempel skillelinjen mellem leasing- og serviceaftaler.

12 Konklusion

Problemerne fra den gældende IAS 17 anses stort set for løst, hvor det altovervejende største problem lå i den manglende indregning af operationel leasing i balancen, da der i diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard lægges op til, at operationel leasing nu skal indregnes.

Det anses som en væsentlig mangel, at IASB og FASB ved udarbejdelsen af diskussionsoplægget har anlagt en meget ensidig tilgang hertil. De har ikke taget stilling til leasinggivers behandling af leasing, som formodes at give afsmittende effekt på leasingtagers behandling heraf.

Yderligere påpeges det, at IASB og FASB fortsat har et stort arbejde foran sig med standarden, da de indbyrdes er uenige på flere punkter. Endvidere er der flere steder uenigheder indenfor hver af komitéerne. Dette besværliggør desuden virksomhedernes, organisationernes og vores muligheder for at forholde sig til det foreslåede, da der heri fortsat er mange mulige udfald.

Når der ses bort fra den manglende behandling af leasinggiver samt de interne uenighederne, mener vi som udgangspunkt, at den foreslåede nye standard øger informationsværdien for regnskabslæsere, idet den øger sammenligneligheden imellem regnskaber. Vi mener, at informationsværdien øges i og med, at regnskabsstandarden ved indregning af operationel leasing i balancen gør op med det skævvredne billede, der efter den nuværende standard skabes i forbindelse med de ikke-indregnede operationelle leasingforpligtelser, der i virksomhederne anvendes i meget forskelligt omfang. Denne indregning er væsentlig for forståelsen af virksomheders finansielle stilling og det retvisende billede af regnskaberne.

Det vurderes ved implementering af det foreslåede i IASB og FASB's diskussionsoplæg, at der kan opstå nye problemstillinger.

Som følge af at operationel leasing i den foreslåede nye standard nu indregnes i balancen i lighed med finansiell leasing, er der en risiko for, at problemstillingen ved den tidligere standard omkring skillelinjen imellem operationel og finansiell leasing afløses af en ny skillelinje imellem service- og leasingaftaler. Idet man har valgt at anvende begrebsrammen i den

nuværende IAS 17 og dennes fortolkningsbidrag, vurderes der ikke at være tilstrækkelig vejledning omkring sondringen herimellem. Problemet heri ses i lighed med den tidligere standard, hvor leasingaftaler skal indregnes i balancen, hvilket serviceaftaler ikke skal. Dette kan medføre forskellig indregning i de enkelte regnskaber, da der herved opstår gråzoner omkring hvilke aftaler, der indgår under leasing. Ligeledes kan leasingtager medvirke til, at leasingaftaler struktureres efter leasingtagers ønsker i forhold til eget ønske om indregning.

Det af IASB og FASB foreslåede i diskussionsoplægget er meget omfattende. I og med den operationelle leasing nu også skal indregnes og måles i balancen, samt at der eksempelvis ifølge det foreslåede nu skal laves årlige revurderinger af optioner og ifølge IASB endvidere årlige revurderinger på lånerenten, skal der måske laves vurderinger af, om der i leasingaftaler er tale om "ikke primære" aktiver eller kortsigtede leasingaftaler, samt der skal laves beregning på en sandsynlighedsvægtet værdi af de betingede leasingydelser. Herudfra ses der et problem, da en implementering heraf kan blive forholdsvis omkostningskrævende for leasingtagere i forhold de opnåede fordele i form af øget informationsværdi i regnskaberne.

I forhold til det udarbejdede diskussionsoplæg fra IASB og FASB ser vi og de udvalgte virksomheder og organisationer nogle bedre alternativer til enkelte områder heri.

I diskussionsoplægget vælger IASB og FASB at måle optioner efter "den mest sandsynlige leasingperiode", og IASB vælger at måle betingede leasingydelser og restværdigarantier ud fra en sandsynlighedsvægtet værdi. I lighed med flere af de udvalgte virksomheder og organisationer mener vi, at et bedre alternativ er anvendelsen af "more likely than not"-metoden, som tager højde for flere af de samme faktorer som ved den sandsynlighedsvægtede beregning uden dog at være så kompleks og omkostningskrævende. Samtidig tager "more likely than not"-metoden højde for flere faktorer end "den mest sandsynlige"-metode, da det sikres, at den størst mulige mængde, som er overvejende sandsynlig at forekomme, bliver indregnet.

IASB og FASB drøfter i diskussionsoplægget, hvor vidt "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler skal ekskluderes fra en ny regnskabsstandard for leasing. Her mener vi, i lighed

med flere af de inddragede virksomheder og organisationer, at en væsentlighedsbetragtning jf. IAS 1 i stedet bør anvendes. Dette begrundes med, at eksklusion af både "ikke primære" aktiver og kortsigtede leasingaftaler kan resultere i eksklusion af væsentlige leasingaftaler, hvilket vil mindske informationsværdien af regnskabet, da regnskabslæsere ofte har fokus på væsentlige værdier.

13 Perspektivering

Specialet tager udgangspunkt i et af IASB og FASB igangværende konvergensprojekt for leasing. Leasing udgør kun ét projekt ud af mange regnskabsmæssige områder, der skal ensrettes i forhold til den indgåede aftale mellem IASB og FASB i *2006 Memorandum of Understanding (updated in 2008)*³⁶. Derudover kræves det, at alle gældende regnskabsstandarter imellem IASB og FASB ensrettes samt at alle fremtidige projekter og tilpasninger af gældende standarder udføres i fællesskab af IASB og FASB. Dette synliggøres i og med IASB og FASB i *2006 Memorandum of Understanding (updated in 2008)* er enige om følgende retningslinjer³⁷:

- Konvergens af regnskabsstandarter kan bedst opnås gennem udvikling af fælles standarder i høj kvalitet med tiden
- Eliminering af forskellene mellem to standarder, der har behov for betydelige forbedringer er ikke den bedste udnyttelse af FASB og IASB's ressourcer, i stedet bør en ny fælles standard udvikles, der forbedrer den finansielle information, der formidles til investorer
- Betjening af investorernes behov betyder, at IASB og FASB skal forsøge at konvergere ved at erstatte svagere standarder med stærkere standarder

Herudfra ses det, at leasing projektet indgår under det andet punkt, i og med formålet med dette projekt er at udarbejde en væsentlig forbedret fælles regnskabsstandard for leasing. IASB og FASB har således på nuværende tidspunkt 15 igangværende konvergensprojekter. Såfremt der opnås konvergens på disse 15 projekter, er der fortsat en række områder med forskelle imellem IFRS og U.S. GAAP, da der som nævnt ligeledes skal ske ensretning af de eksisterende standarder. I landene og staterne, hvor hhv. IFRS og U.S. GAAP er påkrævet, spiller lokal lovgivningen endvidere en stor rolle, da der heri kan være lokale krav til regnskabsaflæggelsen. Dette medfører lokale forskelle, som ikke kan elimineres af IASB og FASB.

Idet der tidligere og til stadighed er store forskelle imellem IFRS og U.S. GAAP vil en fremtidig ensretning dog øge sammenligneligheden og dermed informationsværdien for regnskabslæsere og herunder investorer og långivere.

³⁶ Leases – Preliminary Views, side 16

³⁷ www.iasb.org/NR/rdonlyres/874B63FB-56DB-4B78-B7AF-49BBA18C98D9/0/MoU.pdf

14 Litteraturliste

Faglitteratur

- International Accounting Standards Committee Foundation, Internationale regnskabsstandarder (IFRS) – herunder IAS og fortolkningsbidrag pr. 1. januar 2007, Bind 1 og 2, London, Magnus Informatik, ISBN: 978-87-7762-705-7, marts 2008
- KPMG, Indsigt i årsregnskabsloven – KPMG's praktiske guide til forståelse af loven, 3. udgave, ISBN: 87-91262-86-0, 2008/09

Publikationer

- Deloitte, IFRS – Introduktion til de internationale regnskabsstandarder, København, 3. Udgave, 1. Oplag, december 2008
- Ernst & Young, Ændring af årsregnskabsloven, København, juni 2008

Artikler

- Sudan, Sumit: IAS 17 – Regnskabsmæssig behandling af leasing, Inspi, nr. 4 – 2009
- Deloitte: Boards issue preliminary views on lease accounting, IAS Plus Update, April 2009

Hjemmesider

- www.iasb.org
- www.efrag.com
- www.deloitte.com
- www.fsr.dk
- www.dell.com
- www.goodyear.com/investor/annual.html
- www.db.com
- www.efrag.org
- www.leaseurope.org
- www.fbe.be
- www.novonordisk.dk

Regnskabsstandarder, fortolkningsbidrag mv.

- IAS 17 - Leases
- Diskussionsoplægget: Leases – Preliminary Views fra marts 2009
- IFRIC 4 - Determining whether an Arrangement contains a Lease
- SIC 27 - Evaluating the Substance of Transactions Involving the Legal Form of a Lease
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) Nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder, Artikel 4
- Comment letters til diskussionsoplægget: Leases – Preliminary Views fra marts 2009
 - o Novo Nordisk A/S, CL nr. 16
 - o Leaseurope, CL nr. 29
 - o Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR), CL nr. 32
 - o Deloitte, CL nr. 120
 - o The Goodyear Tire & Rubber Company (Goodyear), CL nr. 180
 - o Dell, CL nr. 229
 - o European Banking Federation, CL nr. 230
 - o Deutsche Bank, CL nr. 262
 - o European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG), CL nr. 269

Regnskaber

- Carlsberg Group 2008, CVR 61 05 64 16
- Dampskibsselskabet Norden A/S 2008, CVR 67 76 89 19

15 Ansvarsliste

Nedenstående viser, hvem der har været hovedforfatter på specialets enkelte afsnit.

Efterfølgende har vi gennemgået afsnittene sammen og rettet dem igennem, således at opgaven afspejler vores fælles holdninger, og vi indestår på den baggrund begge for alle afsnit i det samlede speciale. De indledende og de konkluderende afsnit er skrevet i fællesskab, og der kan ikke umiddelbart udpeges en primær forfatter.

1 Summary	1	Fælles
2 Indledning	3	Fælles
3 Problemstilling.....	5	Fælles
4 Problemformulering.....	5	Fælles
5 Metode.....	6	Fælles
6 Afgrænsninger	7	Fælles
7 IAS 17	9	Thomas
7.1 Begrebsramme	9	Thomas
7.2 Klassifikation	11	Thomas
7.3 Første indregning	12	Thomas
7.4 Efterfølgende indregning og måling	14	Thomas
8 Kritik af IAS 17	17	Thomas
8.1 Korrektion af årsrapporter med operationel leasing.....	17	Thomas
8.2 Skillelinje mellem operationel og finansiel leasing.....	18	Thomas
8.3 Manglende indregning af operationel leasing.....	19	Thomas
8.4 Delkonklusion på kritik af IAS 17.....	21	Fælles
9 Oplæg til en ny regnskabsstandard.....	22	Helle
9.1 Begrebsramme	23	Helle
9.2 Fremgangsmåde i forhold til leasingtagers regnskab	24	Helle
9.3 Første indregning	28	Helle
9.4 Efterfølgende måling.....	29	Helle
9.5 Leasing med optioner	31	Helle
9.6 Betingede leasingydelse og garanti på restværdi.....	39	Helle
9.7 Præsentation.....	45	Helle
10 Løsning af kritikpunkter til IAS 17	47	Thomas
10.1 Delkonklusion vedrørende løsning af kritik af IAS 17	49	Fælles
11 Analyse af diskussionsoplægget til en ny regnskabsstandard	50	
11.1 Udvalgelse af kommentarer	50	Thomas
11.2 Udvalgelse af spørgsmål	54	Thomas
11.3 Begrebsramme	54	Thomas
11.4 Fremgangsmåde i forhold til leasingtagers regnskab	65	Helle
11.5 Første indregning	77	Helle
11.6 Efterfølgende måling.....	86	Helle

11.7 Leasing med optioner	95	Thomas
11.8 Betingede leasingydelser og garanti på restværdi.....	102	Thomas
11.9 Præsentation.....	116	Helle
11.10 Sammenfatning af IAS 17, diskussionsoplægget og vores holdninger ..	120	Helle
11.11 Effekt af den foreslåede nye regnskabsstandard	123	Helle
11.12 Delkonklusion vedrørende diskussionsoplægget	128	Fælles
12 Konklusion	131	Fælles
13 Perspektivering	134	Fælles
14 Litteraturliste	135	Fælles
15 Ansvarsliste	137	Fælles
16 Bilag 1.....	139	Fælles

16 Bilag 1

Vi har udarbejdet nedenstående skema på baggrund af informationer modtaget fra Brancheorganisationen Finans og Leasing, Bernhard Bangs Allé 39, 2000 Frederiksberg. Bilag til opgørelsen fremgår efterfølgende.

Nysalg af driftsmidler i 1.000 DKK	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Operationel leasing			1.620.262	2.215.760	2.321.456	2.768.571
Finansiell leasing			6.492.871	7.382.438	8.323.893	7.811.711
I alt	5.794.086	6.883.592	8.113.133	9.598.198	10.645.349	10.580.282

FINANS OG LEASING				
LEASINGSTATISTIK I 1.000 KR DRIFTSMIDLER				
Anskaffelsesværdi eksklusiv moms fordelt på aktivtyper anskaffet i 4. kvartal 2008	Total nysalg Beløb i 1.000 kr.	Total nysalg Antal leasing-enheder	Heraf operationel Beløb i 1.000 kr.	Heraf operationel Antal leasing-enheder
Industriudstyr	857,502		1,393	
Grafisk udstyr	144,055		9,759	
Entreprenørmaskiner og kraner	1.160,244		183,016	
Landbrugsmaskiner	572,947		0	
Print- og kopiløsninger	355,773		1,404	
Øvrige EDB-, hotel-, butiks- og kontormaskiner	645,094		49,425	
Skibe, fly og jernbanemateriel m.v.	96,024		0	
Andet	429,546		437	
Lastvogne til erhverv (totalvægt over 3.500 kg.)	1.622,695	2,376	108,467	248
Varevogne og lignende til erhverv (totalvægt u/3.500 kg.)	1.372,582	5,916	491,921	2,755
Personvogne til erhverv	2.648,500	8,821	1.352,276	3,995
Varevogne til private	44,513	216	271	1
Personvogne til private	630,807	2,095	570,202	2,069
Total	10.580.282	19,424	2.768.571	9,068
Total bogført værdi ultimo 4. kvartal 2008	60.216.339		10.172.018	

FINANS OG LEASING				
LEASINGSTATISTIK I 1.000 KR DRIFTSMIDLER				
Anskaffelsesværdi eksklusiv moms fordelt på aktivtyper anskaffet i 4. kvartal 2007	Total nysalg Beløb i 1.000 kr.	Total nysalg Antal leasing- enheder	Heraf operationel Beløb i 1.000 kr.	Heraf operationel Antal leasing- enheder
Industriudstyr	760,375		4,981	
Grafisk udstyr	122,070		16,554	
Entreprenørmaskiner og kraner	1.017,701		26,461	
Landbrugsmaskiner	408,416		10,578	
Print- og kopiløsninger	452,523		543	
Øvrige EDB-, hotel-, butiks- og kontormaskiner	600,709		46,726	
Skibe, fly og jernbanemateriel m.v.	21,249		0	
Andet	340,964		0	
Lastvogne til erhverv (totalvægt over 3.500 kg.)	1.768,230	3,986	249,071	701
Varevogne og lignende til erhverv (totalvægt u/3.500 kg.)	2.013,055	8,500	555,936	2,748
Personvogne til erhverv	2.947,293	10,415	1.227,714	3,869
Varevogne til private	0	0	0	0
Personvogne til private	192,764	643	182,892	614
Total	10.645,349	23,544	2.321,456	7,932
Total bogført værdi ultimo 4. kvartal 2007	60.265,174		9.223,740	

FINANS OG LEASING				
LEASINGSTATISTIK I 1.000 KR DRIFTSMIDLER				
Anskaffelsesværdi eksklusiv moms fordelt på aktivtyper anskaffet i 4. kvartal 2006	Total nysalg Beløb i 1.000 kr.	Total nysalg Antal leasing- enheder	Heraf operationel Beløb i 1.000 kr.	Heraf operationel Antal leasing- enheder
Industriudstyr	800,578		10,212	
Grafisk udstyr	180,024		421	
Entreprenørmaskiner og kraner	660,019		23,449	
Landbrugsmaskiner	285,334		2,147	
Print- og kopiløsninger	386,309		0	
Øvrige EDB-, hotel-, butiks- og kontormaskiner	792,387		49,139	
Skibe, fly og jernbanemateriel m.v.	6,675		0	
Andet	373,949		91	
Lastvogne til erhverv (totalvægt over 3.500 kg.)	1.590.032	3,086	106,270	335
Varevogne og lignende til erhverv (totalvægt u/3.500 kg.)	1.607.182	7,859	300,599	1,461
Personvogne til erhverv	2.648.283	9,779	1.489.006	4,633
Varevogne til private	87,491	468	87,491	468
Personvogne til private	179,935	554	146,935	430
Total	9.598.198	21,746	2.215.760	7,327
Total bogført værdi ultimo 4. kvartal 2006	58.590.343		11.236.630	

FINANS OG LEASING		
LEASINGSTATISTIK I 1.000 KR DRIFTSMIDLER		
Anskaffelsesværdi eksklusiv moms fordelt på aktivtyper anskaffet i 4. kvartal 2005	Total nysalg Beløb i 1.000 kr.	Heraf operationel Beløb i 1.000 kr.
Industriudstyr	601,228	11,948
Grafisk udstyr	97,377	1,100
Entreprenørmaskiner og kraner	623,920	39,069
Landbrugsmaskiner	314,079	3,672
EDB-, hotel-, butiks- og kontormaskiner	1.093.686	19,371
Lastvogne (totalvægt over 3.500 kg.)	1.271.942	135,009
Varevogne og lignende u/3.500 kg.	1.244.336	233,220
Personvogne	2.419.449	1.176.873
Skibe, fly og jernbanemateriel m.v.	67,278	0
Andet	379,838	0
Total	8.113.133	1.620.262
Total bogført værdi ultimo 4. kvartal 2005	50.436.512	8.406.709

LEASINGSTATISTIK 11.000 KR	
DRIFTSMIDLER	
Anskaffelsesvaardi eksklusiv moms fordelt på aktivtyper anskaffet i kvartal 2004	Total nysalg Beløb i 1.000 kr.
Maskiner og industrielt udstyr	727,762
Entreprenormaskiner og kraner	314,238
Landbrugsmaskiner	352,685
EDB-, hotel-, butik- og kontormaskiner	843,929
Last- og varevogne m.v.	922,141
Varevogne og lignende u/3.500 kg.	1.004.529
Personvogne	2.202.984
Skibe, fly og jernbanemateriel m.v.	7,950
Andet	507,374
Total	6.883.592

DANSKE FINANSIERINGSELSKABERS FORENING	
LEASINGSTATISTIK I 1.000 KR	
DRIFTSMIDLER	
Anskaffelsesværdi eksklusiv moms fordelt på aktivtyper anskaffet i 4. kvartal 2003	Total nysalg Beløb 11.000 kr.
Maskiner og industrielt udstyr	806,09
Entreprenormaskiner og kraner	242,26
Landbrugsmaskiner	89,76
EDB-, hotel-, butik- og kontormaskiner	1.045,67
Lastvogne (totalvægt over 3.500 kg.)	996,64
Varevogne og lignende u/3.500 kg.	713,89
Personvogne	1.412,33
Skibe, fly og jernbanemateriel m.v.	3,13
Andet	484,30
Total	5.794,08